

Stiglitz:
Nobelovac
među Hrvatima
STR. 8-9

Osnovan
Institut za
kineziologiju
STR. 17

UNESCO-ova
katedra na
Pravnom fakultetu
STR. 10

god VII.
broj 67.
19. lipnja
A.D. 2015.
www.unist.hr

universitas

hrvatske sveučilišne novine

Krenuo projekt postakademskog zapošljavanja

STR. 6-7

impressum ♦ universitas ♦ hrvatske sveučilišne novine ♦
urednički kolegij ♦ Franka Babić ♦ Petar Bačić ♦ Aleksandra Banić ♦ Tomislav Čizmić-Marović ♦ Irena Drmić-Hofman ♦ Suzana Kačić ♦ Bartulović ♦ Snježana Knezić ♦ Jelena Matešić ♦ Sandro Nižetić ♦ Jelena Novaković ♦ Ivan Perkov (Zagreb) ♦ Marija Plazonić Šolić ♦ Leida Rizvan Sikimić ♦ Petra Šimundić ♦ Sagita Mirjam Sunara ♦ Ivana Vuka ♦ **fotografije ♦** cropix ♦ **art direktor ♦** Žarko Tičinović ♦ **glavni urednik ♦** Duško Čizmić Marović ♦ **izdavač ♦** Sveučilište u Splitu ♦ **za izdavača: ♦** prof. dr. sc. Šimun Anđelinović, rektor ♦ **adresa redakcije ♦** Livanjska 5/IV. ♦ tel. 021/558 262 ♦ universitas@unist.hr ♦ www.unist.hr/universitas

Rektorsko izvješće STR. 3 Dan Sveučilišta u Splitu STR. 4-5

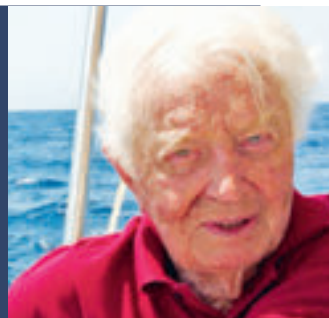
INSTITUTI I SVEUČILIŠTA

KATJA ŽANIĆ, Institut za melioraciju krša: Naši rezultati jamče održivost statusa dobrog javnoga znanstvenog instituta
Prorektor **ALEN SOLDÓ**: Integracija instituta sa sveučilištima je strateški interes države
Ravnatelj IZOR-a **NEDO VRGOČ**: Zacrtnane razvojne ciljeve Instituta možemo ostvariti tako da ostanemo samostalni
STR. 12-13

IN MEMORIAM Vladimiru Ibleru

STR. 14-15

sveučilišni život

KOMENTAR

Oskar, Dafne, Apolon i vazdazeleno društvo znanja

Čemu uopće služi mitologija? Jesu li to priče za djecu kojima na prijelazu iz djetinjstva u mladenstvo, pomoću arhetipskih primjera ukazujemo na ljudske karaktere, uvodeći ih, s blagotvornom amortizacijom mašte, u surovi svijet odraslih? Takvom tumačenju u prilog ide i najnovije tragikomično uprizorenje državne administracije koja je najtalentiranije, najbolje i najmarljivije učenike Hrvatske uvukla u svoju paramitologiju u kojoj se ona vječna i duhovna vrijednost mitoloških obrazaca svela na kesu perpera ili točnije praznu kesu. I ne samo to. U svojoj ograničenosti na materijalno i ne sluteći, ponovili su, na sebi svojstven, paradigmatički način, priču o tragičnoj ljubavi između Apolona i Dafne. Pri tome su dakako izokrenuli osnovnu potku priče. A ona je bezbroj puta opjevana, naslikana i uprizorena kako bi se uvijekovječila neuzvraćena Apolonova ljubav prema najljepšoj nimfi Dafne koja se, izbjegavajući dičnoga svjetlošću Apolona, pretvorila u lovor-drvo.

Lovor vijenac

U znak svoje velike, ali nesretne ljubavi, Apolon uzima lovorove grančice i splevši ih u vijenac, ovjenčao se vlastitom tugom pokazujući time da poput lovorova vijenca koji nikad ne vene, sve prave ljubavi trajno vječno bile uzvraćene ili ne. Stoga se prvotnim mitološkim Apolonovim atributima sunca, svjetla, ljepote i muževnosti, pridodaju i predapolonske karakteristike lovor kao simbola vječnog života, besmrtnosti, zdravlja, zaštite od zlih sila pobjede, snage i znanja. Tim atributima trebalo je i simbolički i stvarno osnažiti našu djecu.

No, sve to našim učenicima-laureatima nije pomoglo kada su poput apolonoski neustrašivih znanjonosoca gadali strelicom ustrajnosti i marljivosti koje je rezultiralo znanjem uz koje je uvijek vezana i pobjeda, uspješno svladavanje poteškoća i još važnije pobjeda samoga sebe na putu izgradnje i samouzgradnje vlastite osobnosti.

Nije pomoglo ni njihovim roditeljima, odgajateljima, učiteljima i profesorima koji su ih

samozatajno, godinama učili na mitološkim obrascima trajnih vrijednosti... Tako smo na jednoj strani dobili učenike-Apolone, a s druge strane administrativnu Dafne i svima je sve jasno. U klasičnom mitološkom obrascu kojim su se stoljećima odgajale generacije zna se tko je dobar, a tko loš. U takvoj logici moralni pobjednik je jasan, a loši su uvijek na kraju kažnjeni. No ovaj put obrazac se izokrenuo tako da se jalova nimfa sjetila ili su je tako

savjetovali dežurni brigovoritelji, kako je ona u stvari Apolona učinila besmrtnim jer, što bi on bio bez njena besplodna lovorgrma. Stoga, brzo kreće u pohode moćnim proročanstvima i gle čuda, začuo se pitijevski glas: "Imamo Oskara!" (Ne Marulića, Vrančića, Boškovića, Ružičku, Prelo...!?)

Oskar na vrhu Olimpa

Za one koji ne znaju, na novome Olimpu, Oskar je polubožansko biće koje teži postati pravi bog, prethodno ukravši Apolonu atribut znanja i junaštva, a sve se u novoj mito(korupto)logiji mora tumačiti u kontekstu idiotizacije društva. Suvremeni apologeti estradizacije života ponekad Oskara stavljaju i u sami vrh novog Olimpa.

Zaludu je Apolonu njegova ljubav, sjaj i junaštvo, Dafne je ovaj put odabrala Oskara za svoga ljubavnika, a usput mu je otela ne samo osjećaje, već i lovor-vijenac kojim se samozvano okitila u ovoj izokrenutoj paramitološkoj priči u kojoj, po tko zna koji put, državna administracija živi na tuđim lovorikama. Ovaj put ni djeca, najbolji učenici, ponos Hrvatske nisu ostala pošteđena.

A našim mladim Apolonima se je tek nadati da simbolika koja je utisnuta u taj drevni Laurus nobilis, između ostalih da nas čuva od zla i bolesti, pogotovo bolesti društva, neće nestati i da će jednom mitska zemlja znanja napokon doći na (vazda)zelene grane (lovoru).

PIŠE:
BRANKO MATULIĆ

Oskar znanja
2015.-najnovije
tragikomično
uprizorenje
državne
administracije
koja je
najtalentiranije,
najbolje i
najmarljivije
učenike
Hrvatske
uvukla u svoju
paramitologiju
u kojoj se
ona vječna
i duhovna
vrijednost
mitoloških
obrazaca
svela na kesu
perpera ili
točnije
praznu
kesu

Ivanu Paviću nagrada Kninskog Veleučilišta s likom Marulića

U povodu 10. godišnjice osnutka Veleučilišta u Kninu glavna nagrada – Nagrada za životno djelo s likom Marka Marulića – dodijeljena je prof. Ivanu Paviću. Kako je obrazložio dekan Veleučilišta Mirko Gugić, prof. Pavić je još 1995., neposredno nakon Oluje potaknuo ideju visokog obrazovanja u Kninu i osobno izradio program Trgovinskog poslovanja i financija, a kao dekan Ekonomije odobrio angažman nastavnika u Kninu. Kao rektor prof. Pavić je Odlukom o darovanju Veleučilištu u Kninu ustupio prostor i opremu s jednom zaposlenicom bez ikakve naknade, da bi potom splitski Sveučilišni odjel za stručne studije Kninskom veleučilištu nastavio po-

magati na razne načine. Zahvaljući na Nagradi, prof. Pavić je istaknuo da je "... upravo osnivanje Veleučilišta u Kninu bio pravi pokazatelj da nam je na vrijeme postalo jasno kako Knin ne može i ne smije živjeti od slavne prošlosti, već da svoju perspektivu mora tražiti u europskoj budućnosti, a takva perspektiva bez obrazovanja nije moguća. Bilo nam je jasno da se jedino znanjem može osigurati dostojan život, pa smo našu energiju usmjerili na osnivanje visokog učilišta koje će omogućiti školovanje mnogima, posebice onoj kninskoj mladosti kojoj bi zbog ograničenih financijskih mogućnosti takva mogućnost inače bila uskraćena".

Novi profesori emeritusi Zagrebačkog sveučilišta

Vladimir Volenec

s Prirodoslovno-matematičkoga fakulteta

Vilko Žiljak

s Grafičkoga fakulteta

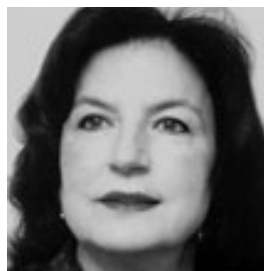
Josipa Velić

s Rudarsko-geološko-naftnoga fakulteta

Luka Neralić

s Ekonomskoga fakulteta

Nataša Renko

s Ekonomskoga fakulteta

Tomislav Cvitaš

s Prirodoslovno-matematičkoga fakulteta

U prošlom je broju **Universitasa** umjesto obavijesti o izboru Igora Jerkovića tehničkom omaškom objavljeno da je izabran Stjepan Janković.

Igor Jerković

izabran je za dekana **Kemijsko-tehnološkoga fakulteta** za akademске godine 2015./16. i 2016./17. Mandat počinje 1. listopada 2015. i traje do 30. rujna 2017.

Novi redovni profesori u Hrvatskoj

Zagreb

Zenun Skenderi

izabran u trajno zvanje redovitoga profesora – u području tehničkih znanosti, znanstveno polje tekstilna tehnologija.

Mirjana Pejić Bach

izabrana u trajno zvanje redovite profesorice – u području društvenih znanosti, grana informacijski sustavi i informatologija.

Eduard Missoni

izabran u zvanje redovitoga profesora na vrijeme od pet godina u medicini i zdravstvu, znanstvena grana javno zdravstvo.

Gordana Kuterovac Jagodić

izabrana u zvanje redovite profesorice na vrijeme od pet godina u području društvenih znanosti, grana razvojna psihologija.

Zadar

Željko Jerneić

izabran u vanje redovitoga profesora na vrijeme od pet godina za društvene znanosti, znanstvena grana psihologija rada.

Josip Faričić

izabran u zvanje redovitoga profesora – na vrijeme od pet godina u interdisciplinarnom području znanosti, polje geografija.

Osijek

Edita Borić

izabrana u zvanje redovite profesorice – na vrijeme od pet godina za društvene znanosti, grana posebna pedagogija.

Ivica Crnković

izabran u trajno zvanje redovitoga profesora – tehničkih znanosti, polje računarstvo, znanstvena grana programsko inženjerstvo.

Rektorsko izvješće o radu listopad 2014. – lipanj 2015.

Inovacijama i sinergijom do liderske uloge Sveučilišta

Nastupni listopadski govor u HNK završio sam Rilkeovim stihovima: „Ja živim u kruzima koji se šire/ njima sve više obuhvatiti žudim/ja možda i neću polučiti zadnji,/konačni krug, no ja se trudim.“ Dopustite da vas na početku ovog današnjeg, mog prvog Rektorskog izvješća, podsjetim na ono upozorenje majke Terezije: „Da bismo dobili nešto što nikada nismo imali, moramo učiniti nešto što nikada nismo učinili.“

Osloboditi pun potencijal

Sveučilište u Splitu, s 11 fakulteta i Akademijom, 4 sveučilišna Odjela, 173 studijska programa, 20 000 studenata i 1500 nastavnika i zaposlenika, čemu valja dodati brojne vanjske suradnike i suradne ustanove, jedan je od najvažnijih čimbenika života i rada Splita, Županije i čitave južne Hrvatske, ustvari, najveća njena tvornica, Tvornica znanja.

Da bismo oslobodili pun potencijal tog našeg Sveučilišta valjalo je prionuti izradi novih strateških dokumenata. Prvi je korak bio obilazak svih naših sastavnica radi upoznavanja njihovih uspjeha i specifičnih problema, usuglašavanja strateških promišljanja i u odabira praktičnih prioriteta.

Kao prioritet su se ubrzo nametnule promjene Statuta i našem Sveučilištu služi na čast što je vrlo duboke i vrlo sadržajne promjene provelo u vrlo kratkom vremenu i vrlo demokratskom ozračju. Izdvojit ću samo tri novine: odredbe o funkcionalnoj integraciji, o nastavnim bazama, i o novom Vijeću za strateško planiranje u čiji sastav ulaze svi redovni profesori i profesori visoke škole, a koje će razmatrati sva važna strateška pitanja.

Funkcionalnu integraciju, u kojoj se rukovodimo načelima dogovornog objedinjavanja svih resursa uz puno očuvanje sveučilišne autonomije na svim razinama, započeli smo stavljanjem na uvid javnosti, akademskoj i van-akademskoj, popisa cjelokupne znanstvene opreme svih sastavnica Sveučilišta.

Širina zadataka koje smo zacrtali tražila je jačanje službi Rektorata u svim dimenzijama. Taj nam je posao uzeo više vremena nego sam očekivao, ali i donio više rezultata nego sam se nadao. Onaj tko nema u glavi cjelovitu sliku našega programa mogao je misliti da se bavimo prošlošću, no posve je suprotno – novost našeg programa traži prilagodbu službe novim zadacima, i proces ustroja i modernizacije naših službi nastaviti ćemo i dalje.

Za ravnopravnu raspodjelu

Na potrebu ravnopravne raspodjele budžetskih sredstava za visoko obrazovanje ukazivali smo Ministarstvu na puno načina i u više navrata – na to smo primorani sve dok Sveučilištu u Splitu 'po glavi studenta' ne dobije isti broj znanstveno-nastavnih djelatnika kao i drugi.

Jedna od prvih stvari s kojima smo se praktično suočili su bili prostorni problemi. Završili smo drugu fazu 'mini kampusa' u Kopilici, vlastitim sredstvima omogućivši modernu nastavu, i otkupili prostor za treću fazu. Uz pomoć Ministarstva i konstruktivnost Konstruktora sve je pripremljeno da u dogledno vrijeme uselimo zgradu

Djelovali smo na tri fronte: sređivali smo i preuređivali kuću za nove zadatke, pripremali novu strategiju razvoja i pokretali nove projekte, i treće, povezivali smo se i međusobno, i sa svojim okruženjem, a u skladu s glavnom zadaćom nove etape razvoja našega Sveučilišta: otvoriti se i prema unutra i prema vani - zajedništvu, inovacijama i načelu uzajamne koristi

triju fakulteta, što onda otvara pitanje studentske menze na Kampusu i zgrada Filozofskog fakulteta.

Akreditacijski postupci u kojima smo aktivno sudjelovali doveli su do konkretne zakonske inicijative Sveučilišta u Splitu i Rektorskog zbora da Zakon o kvaliteti prizna funkcionalnu integraciju i nastavne baze kao ustrojbene jedinice Sveučilišta te da se nove i stare institucije propišu različiti kriteriji koji stimuliraju razvoj.

Ne zanemarujemo međunarodno pozicioniranje Sveučilišta u Splitu koje ima vrlo praktičan značaj ako se produktivno koristi. Uz sporazum sa Penn State University, iznimno plodnu posjetu Krakovu, nedavni boravak Josepha Stiglitzu uz izniman medijski odjek, prvi smo se put predstavili na Smotri sveučilišta u Beču te značajno povećali Erasmus razmjenu. Konsolidirali smo Ured za međunarodnu suradnju i EU projekte i pokrenuli stalno stručno usavršavanja za apliciranje na EU fondove.

Ponosni na znanstvene rezultate

Premda brojem zaposlenika relativno zaostajemo po znanstvenoj smo produkciji među vodećim hrvatskim Sveučilištima s impresivnim brojem znanstvenih radova u svim relevantnim bazama. U STEM području naših 280 znanstvenika objavilo je u Web of Science 510 radova, s više od 10.500 citata, a 240 društveno-humanističkih

kroz Web of Science i Scopus 102 rada s 472 citata i 231 rada izvan tih baza. Uz snažnu umjetničku aktivnost na nacionalnoj i međunarodnoj razini, možemo reći kako je budućnost pred nama.

Posebnu pažnju posvetili smo studentima: konačno smo dobili krovnu ALUMNI udrugu Sveučilišta, priprema se Centar za savjetovanje studenata, Centar za društvena, humanistička i umjetnička istraživanja te Računalni centar, a zapošljavanje našeg bivšeg studenta s posebnim potrebama početak je trajne brige za studente s invaliditetom.

Početak našeg mandata obilježila su brojna kulturna i sportska događanja što svjedoči da nova Uprava prepoznaje ne samo duhovni nego i razvojni i gospodarski značaj i kulture i sporta.

Suradnja sa Zagrebom

Nijedan od naših ozbiljnih zadataka, od početka smo svjesni, ne možemo uspješno ostvariti sami, nego zajedno s lokalnom zajednicom, zajedno s ostalim hrvatskim sveučilištima, istovremeno se integrirajući u europski visoko-obrazovni prostor, ali ne europocentrično, nego i mediteranski i svjetski.

Od samog početka našeg mandata u tijeku su intenzivni praktični dogovori s lokalnom i županijskom vlašću radi sinergije razvojne pameti gospodarstva i njegovih stručnih potencijala, te Sveučilišta i njegovih znanstve-

no-pedagoških kompetencija koje se pri razvojnem zamahu lokalne sredine, gospodarstva i kulture pozicionira liderski. Koncept pametne specijalizacije i promjena strukture gospodarstva traži promjenu mentaliteta, racionalniju organizaciju i praktično zajedništvo u novim projektima.

Sve naše aktivnosti koordiniramo s drugim hrvatskim sveučilištima, ne samo preko Rektorskog zbora, nego i bilateralno, radi boljeg upoznavanja i praktičnih dogovora, a s punom sviješću da na nacionalnom planu nije dovoljno razmjenjivati iskustva, nego i resurse.

Najintenzivniju suradnju ostvarili smo s najvećim hrvatskim sveučilištem, Zagrebačkim, s kojim potpisujemo niz zajedničkih projekata uključujući i Projekt o postakademsom zapošljavanju te zajednički Medijski projekt Universitas. Pritom naš Universitas još od početka 2015. prerasta u hrvatske sveučilišne novine, a od jeseni će biti distribuiran u još jednom nacionalnom dnevniku, uz 15-dnevni ritam izlaženja.

U brizi za budućnost našeg Sveučilišta razvijemo i posebne veze sa sustavom srednjih škola, osobito u Gradu i Županiji, o čemu svjedoči i današnja dodjela literarnih nagrada maturantima na Natječaju Universitas.

Inovativni projekti

Da bismo doprinijeli ubrzanju cjelokupne kulturne, društvene i gospodarske aktivnosti Republike Hrvatske, pokrenuli smo niz inovativnih projekata. Jedan od ključnih je Projekt postakademsom samozapošljavanja koji bitno ubrzava uključivanje visokoobrazovane mladih ljudi u gospodarstvo.

Vrlo usko vezano uz taj strateški cilj, utemeljili smo sustav nastavnih baza koji će studentima pružiti izravnu vezu sa stvarnim životnim problemima koja je u akademskom životu do sada u pravilu nedostajala. Stručna je praksa temelj učinkovite i svrsishodne, kako znanosti ili umjetnosti tako i nastave.

Stoga smo poslovnom suradnjom Sveučilištu pridružili sve subjekte u kojima se može organizirati izvođenje stručne prakse kao integralnog dijela nastave, poput bolnica, domova zdravlja, instituta, odvjetničkih tvrtki, inženjerskih biroa, trgovačkih društava, ustanova, zaklada, državnih, regionalnih i lokalnih organa i tijela, i brojnih drugih. A sve to pod nadzorom nastavnika Sveučilišta odnosno njega viših sastavnica, uz primjereno sudjelovanje stručnjaka mentora iz nastavnih baza.

Ponosan sam što smo uspjeli sve organizirati da upravo danas, na Dan našega Sveučilišta, i formalno pokrenemo ova dva naša po mnogo čemu najvažnija projekta - Postakademsom samozapošljavanje, kojim stvaramo pretpostavke da naši studenti posao ne čekaju nego da ga stvaraju sami, i projekt nastavnih baza koje postaju dio Sveučilišta uključen u nastavu po svim kriterijima kontrole kvalitete. Smatramo da su upravo ovakvi inovativni projekti najbolji naš doprinos izlasku iz atmosfere beznade i krize.

Predsjednik Rektorskog zbora Republike Hrvatske, rektor Sveučilišta u Rijeci, prof. dr. sc. Pero Lučin, prvi je pozdravio sve nazočne i čestitao Dan Sveučilišta u Splitu te naglasio kako je s ponosom pratio pozitivne promjene koje se događaju na Sveučilištu u Splitu i svim ostalim sveučilištima u Republici Hrvatskoj.

Razvoj Sveučilišta bio je vrlo intenzivan i mislim da smo došli do faze kada hrvatska sveučilišta mogu preuzeti odgovornost za cjelokupni razvoj Hrvatske, ne samo za obrazovanje i doprinos istraživačkoj zajednici, već i za kreiranje radnih mjesta i stvaranje intelektualnih skupina koje će zadržati ljude u našim gradovima i stvoriti okruženje koje je povoljno za novu, mladu radnu snagu. Mislim da je svima jasno kako bi razvoj ove regije bilo nemoguće provoditi bez Sveučilišta u Splitu - rekao je Lučin i nadodao kako sveučilišta trebaju imati više autonomije, što znači i više odgovornosti, a upravo takvo okruženje žele stvoriti članovi Rektorskog zbora.

Prorektor Zagrebačkog sveučilišta prof. dr. sc. Miljenko Šipraga izrazio je zadovoljstvo što je prvi put na Danu Sveučilišta u Splitu i kazao kako izuzetno cijeni i podržava rad nove uprave Sveučilišta.

Nova uprava radi izvanredno, posebice u pitanju projekta samozapošljavanja, i mi u Zagrebu smatramo da je to zaista vrijedan projekt. Svako radno mjesto koje zajedno otvorimo na ovaj način bit će veliki dobitak za Hrvatsku. Mladi obrazovani ljudi nam neće odlaziti, a najbolji neće zaposliti samo sebe, već i mnogo svojih kolega. Nadam se da ćemo studente, kao mentori koji su ih dosad vodili do diploma, uspjeti odvesti i do njihova prvog poduzetničkog pothvata.

Zlatko Ževrnja, splitsko-dalmatinski župan, rekao je kako Sveučilište u Splitu i Županija imaju vrlo dinamičnu komunikaciju i rade na brojnim projektima. Pohvalio je potpisivanje Sporazuma o postakademsom samozapošljavanju i naglasio kako će i Županija primiti nekoliko desetaka studenata na praktičnu nastavu.

DAN SVEU

Nastavne baze s kojima je potpisan Ugovor

Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije:

Mark-ing d.o.o.,
Sprega inženjering d.o.o.,
Wienerberger Ilovac d.o.o., Obala d.o.o.,
Dracomex d.o.o.,
Cemex Hrvatska d.d.,
Lavčević – inženjering d.o.o.,
Geoprojekt d.d.

Kineziološki fakultet:

Splitski savez sportova,
SS osoba s invaliditetom grada Splita,
Taekwondo klub Marjan,
Joker fitnes d.o.o.,
Ženski akademski rukometni klub Split,
UŠR Ciciban,
Klub odbojke na pijesku Žnjan,
Stolnoteniski klub Split,
Koturaljkaški klub Split,
Biciklistički klub Marjan,
HNK Hajduk

Pomorski fakultet:

Bureau Veritas d.o.o.,
Jadrolinija,
Pasat d.o.o.,
Sonata d.o.o.,
Pomorski centar za elektroniku d.o.o.

Pravni fakultet:

Ured državne uprave u Splitsko-dalmatinskoj županiji,
Odvjetnički zbor Splitsko-dalmatinske županije

Umjetnička akademija:

Hrvatsko narodno kazalište,
Galerija umjetnina,
Gradsko kazalište mladih,
TV Jadran

Sveučilišni odjel za stručne studije:

Adria Winch d.o.o.,
Cemex Hrvatska d.d.,
Plovput d.o.o.

Medicinski fakultet i Kemijsko- tehnološki fakultet:

Ljekarna SDŽ

ZAMJENIK MINISTRA ROKO ANDRIČEVIĆ:

Ishode učenja uskladiti s tržištem rada

Proteklih 10 godina Split-sko je sveučilište značajno povećalo i broj studijskih programa i studenata, kojih je danas 20 tisuća.

Izgradilo se tisuće novih kvadrata infrastrukture za zgrade kampusa. Sve to imalo je svoju cijenu. Država je u zadnjih 10 godina utrošila 3,7 milijardi kuna u infrastrukturu svih hrvatskih sveučilišta. Od toga je 500 milijuna išlo iz državnog proračuna, a 3,2 milijarde od kreditnih sredstava koje država uredno servisira, uključujući sve zgrade na splitskom kampusu. Ono što slijedi je podizanje i osiguranje kvalitete, što se može učiniti jedino kroz značajne reforme studijskih programa kako bi se ishodi učenja uskladilo s tržištem rada.

Treba naći i nove modele financiranja. Osim državnog proračuna, to trebaju biti europski fondovi koji nude veliki broj opcija za dodatno financiranje visokog obrazovanja. I gospodarstvo mora biti uključeno u proces transformacije i reforme studijskih programa. Nedavno sam bio s predsjednikom Rektor-skog zbora, kolegom Lučinom, u Erevanu u Armeniji

na sastanku 48 zemalja koje provode 'bolonju'. Jasno je ukazano da 'bolonju' treba reformirati sukladno specifičnostima svake zemlje. Hrvatska je jedna od rijetkih zemalja koja od uvođenja, 2005. godine, nije napravila nikakve reforme bolonjskog procesa. Te reforme moraju doći odozdo, i očekujem od svih hrvatskih sveučilišta, pa tako i Splitskog, da pokrenu postupak reforme.

Treća, najvažnija stvar, su znanost i tehnologija kao temelji gospodarstva i razvoja. One se moraju poticati na svim razinama visokog obrazovanja, a ponajviše na doktorskim studijima koje također treba reformirati da budu prepoznatljivi i da mladi ljudi koji dobiju doktorat znanosti mogu, osim akademskog poziva i sami pokretati svoje nove karijere.

Goetheova izreka kaže: „Znati nije dovoljno, mi moramo primjenjivati! Željeti nije dovoljno, mi moramo raditi!“

Nadam se da će nova uprava Sveučilišta svojim radom i primjenom znanja napraviti jasan iskorak u transformaciji Sveučilišta u godinama koje slijede.

Dijalog na korist studenata i djelatnika

Ivo Rako je u ime Lavčević Inženjeringa potpisao ugovor sa Fakultetom građevinarstva, arhitekture i geodezije, istaknuvši kako je suradnja sa Sveučilištem nešto novo i da će potpisivanjem sporazuma sprovesti ideje na poljima u kojima mogu uspostaviti dijalog, od čega će i studenti i zaposlenici izvući korist.

Veliki iskorak za sportaše s invaliditetom

Mijo Bakić, predsjednik Sportskog saveza osoba s invaliditetom grada Splita, potpisivanje ugovora sa KIFST-om smatra velikim iskorakom za sportaše s invaliditetom jer će mlade sportaše s posebnim potrebama moći kvalitetnije pripremati za vrhunske rezultate.

Praksa u sportskom radu za studente

U ime Splitskog saveza sportova, Predsjednik Igor Boraska potpisao je ugovor sa Kineziološkim fakultetom i naglasio kako će se studenti KIFST-a kroz praksu u Savezu, u poslovima analitike i administracije, upoznati sa funkcioniranjem sustava i kako vjeruje da će projekt pružiti studentima praksu u radu u sportu i sa klubovima koji su baza splitskog sporta.

Implementirati znanost u sport

Predstavnik Hajduka dr. Fabijan Čukelj izrazio je iznimno zadovoljstvo suradnjom Hajduka sa KIFST-om i Sveučilišnim odjelom zdravstvenih studija, jer je implementiranje znanosti u sport veoma važan segment uspjeha, kao i otvaranje prilika mladim i sposobnim ljudima.

UČILIŠTA U SPLITU

Posebna rektorova nagrada koja se dodjeljuje u akademskoj godini 2014./2015. za postignuća u akademskoj godini 2013./2014.:

Mirjana Milić (KIFST)
Marija Ljubičić
(Sveučilišni odjel zdravstvenih studija)

Priznanja Sveučilišta zaslužnim profesorima:

Prof. dr. sc. Željko Domazet (FESB), prof. dr. sc. Radoslav Pavazza (FESB), izv. prof. mo. don Šime Marović (KBF), prof. dr. sc. Jure Radnić (FGAG), prof. dr. sc. Maja Pavela Vrančić (PMF) i prof. dr. sc. Rosanda Mulić (PomF).

Dobitnici literarnog nagradnog natječaja za najbolji rad na temu “Evo me, moj svijete, na raskršću tvome i mome”

1. nagrada: Ante Andabak, 4.E, Prva gimnazija, Split. mentorica: prof. Gorana Matić
2. nagrada: Jelene Lučić, Ekonomska i trgovačka škola Ivana Domca, Vinkovci, mentorica: prof. Mira Filipović-Trabak
3. nagrada: Ivor Kruljac, 4. E, Prirodoslovna škola Vladimira Preloga Zagreb, mentorica prof. Henrieta Barbarić

Jelena Lučić

Rektorova nagrada za izvrsnost 2014./2015.

Antonia Bralić, Danilo Trebješanin (Ekonomski fakultet); Petra Lončar, Ivan Peko (FESB); Sonja Carić, Dorothea Arlov (Filozofski fakultet); Josip Peko, Frane Gilić (FGAG), Danko Kovačević, Josipa Burazer (KBF); Kata Dorbić, Robert Jerinić (Kineziološki fakultet); Ivona Mateljan, Boran Katunarić (Medicinski fakultet), Martina Pivac, Valerija Kapović (Pomorski fakultet); Nevena Penjak, Trpimir Perkušić (Pravni fakultet);

Ivan Jelić, Dino Peran (PMF), Luka Radica, Dominik Duboković, Katarina Soko (Umjetnička akademija); Jadranka Vušković, Branka Kusanović, Dorothea Dundović, Anita Perković Milišić (Sveučilišni odjel za stručne studije); Karla Alujević, Ines Rebac (Sveučilišni odjel za studije mora); Martina Vujević, Toni Ljubić (Sveučilišni odjel za forenzične znanosti); Božena Armanda, Arijana Vuko (Sveučilišni odjel zdravstvenih studija).

Ivor Kruljac i Ante Andabak sa rektorom Anđelinovićem

zapošljavanje studenata

Krenuo Projekt pos

Ministar Mornar: Inicijativa na tragu najuspješnijih svjetskih sveučilišta

Ja bih za početak zahvalio rektoru Anđelinoviću, rektoru Borasu, a i svim ostalim rektorima hrvatskih sveučilišta što su se uključili u ovu inicijativu koja pokazuje da su sveučilišta doista društveno odgovorna. Došao je trenutak kada moramo osposobiti studente da ne traže posao kad završe fakultet ili visoku školu, nego da ga stvaraju. Najkvalitetnija svjetska sveučilišta upravo tako rade. Ako nama uspije da svako deseto start-up poduzeće opstane, osigurali smo poslove za ogroman broj mladih ljudi, jer to poduzeće neće zaposliti jednoga, već 10, 20, ili 100 novih ljudi i to ne samo u onoj struci u kojoj će se pokrenuti biznis. Jedan inženjerski proizvod će zaposliti i ekonomiste koji će osmišljavati poslovnu politiku, pravnike koji će se brinuti

za pravni aspekt toga posla... Prema tome, ovakva inicijativa gdje će studenti stjecati upravljačka, poslovna i menadžerska znanja uz osnovnu struku je fantastična i može donijeti samo dobro. Sveučilišta su se do sada uglavnom orijentirala na vlastitu struku, pa je čak bilo otpora uvođenja predmeta koji nisu bili usko vezani uz struku. Zato je ovakva inicijativa koja, osim toga, ima dobro osmišljenu i poslovnu politiku koja iza nje stoji, više nego dobrodošla i s mnogo zadovoljstva ću staviti potpis na ovaj dokument. Jako sam sretan što su sveučilišta prepoznala ovu inicijativu u kojoj će slijediti put onih najboljih na svijetu Stanforđa, MIT-a, i svih onih sveučilišta koji takvom orijentacijom proizvode ogromnu društvenu korist.

Damir Boras, rektor Zagrebačkog sveučilišta

Šimun Anđelinović, rektor Sveučilišta u Splitu

Pero Lučin, Predsjednik Rektorskog zbora

Miroslav Ivić, Slobodna Dalmacija

Mario Žižek, Raiffeisen banka

Zvonimir Akrap, Splitska banka

Dijana Ćosić, Zagrebačka banka

Rade Popadić, Dalmacija News

Branka Peran, Uniqa osiguranje

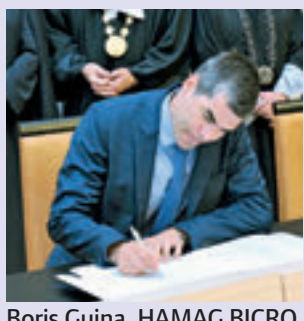
Blaž Duplančić, Dalmatinski portal

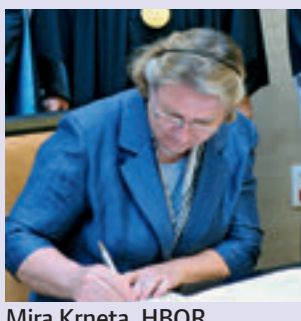
Blaženko Boban, gradonačelnik Solina

Zlatko Ževrnja, Župan Splitsko-dalmatinski

Boris Guina, HAMAG BICRO

Mira Krneta, HBOR

U želji da potakne ostatak mladih, školovanih i perspektivnih ljudi u Hrvatskoj, UNIQA osiguranje odlučilo je podržati „Program postakadetskog zapošljavanja i stjecanja upravljačkih sposobnosti“. Ovakav projekt predstavlja potpuno nov i inovativan pristup u stvaranju, selektiranju i praćenju budućih mladih poduzetnika. Željeli bismo ostalim tvrtkama poručiti da se uključe u slične projekte jer se uspostavljanjem suradnje na razini fakultet/tvrtka

Saša Krbavac

studentima omogućava lakši pristup kompanijama, a budućim poslodavcima pruža mogućnost selekcije vrhunskih kadrova. S druge strane, ovaj Program pomoći će studentima da po završetku fakulteta pokrenu i vode vlastite tvrtke.

UNIQA osiguranje aktivno podržava zapošljavanje mladih koji su pred kraja studiranja odnosno koji su tek završili studij. Na ovaj način studenti dobivaju priliku „pokazati se“ potencijalnom poslodavcu iako ne rade nužno na poslovima

za koje su se školovali. Na ovaj smo način, u protekla tri mjeseca, zaposlili nekoliko studenata koji su radeći na raznim poslovima u UNIQA osiguranju imali priliku pokazati svoje kvalitete i pozitivan pristup radu. Bilo kakvo radno iskustvo, čak ako i nije vezano za osnovno područje interesa i obrazovanja, korak je bliže selekciji upravo tog studenta u odnosno na nekog tko nije bio radno aktivan tijekom ili pred kraj studija. Dodatnim angažmanom za vrijeme studija, u smislu rada u nekoj kompaniji, student razvija radne navike, privikava se na rad u kolektivu i, što je najvažnije, poručuje budućem poslodavcu da je vrijedan i motiviran za rad.

Poželjan poslodavac koji ulaže u svoje zaposlenike

UNIQA trenutno zapošljava preko 700 djelatnika koji su svakodnevno na raspolaganju za više od 300.000 klijenata te

posluje u više od 70 prodajnih ureda diljem Hrvatske. Našim zaposlenicima nudimo mogućnost usavršavanja kroz stručne seminare u zemlji i inozemstvu, pohađanje poslijediplomskih studija te prisustvovanje u programima koji su organizirani na razini UNIQA grupe.

Financijska edukacija treba osigurati usvajanje znanja koje je građanima neophodno u donošenju važnih odluka za sebe i svoje obitelji. UNIQA osiguranje će se, u okviru svog društveno odgovornog poslovanja, uključiti u nastavnu bazu Sveučilišta kako bi mlade generacije iz prve ruke doznale sve o djelatnosti osiguranja, značaju i ulozi osiguranja za pojedince i društvo. Mladima ćemo kroz praktične primjere objasniti koje su prednosti osiguranja te na koji način dobre financijske odluke donesene u mladosti, mogu pozitivno utjecati na njihovu budućnost.

Program posta kadetskoga samozapošljavanja vrijedna je inicijativa rektora hrvatskih sveučilišta, koja će djelovati kao svojevrsni pilot-projekt u sklopu Zagrebačkog i Splitskog Sveučilišta te će zasigurno u dugom roku podići obrazovanje na višu razinu i stvarati kompetentnije profesionalce, konkurentne na tržištu rada po završetku studija. Od izuzetne je važnosti što je projekt prepoznat te već u samom početku ima i podršku institucija poput Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, Hrvatske gospodarske komore, gradova, županija, Instituta „Ivo Pilar“, banaka, HBOR-a, osiguravajućih društava, medija, studentskih organizacija i ostalih.

Iako se radi o pilot projektu koji započinje na Zagre-

Mario Žižek

bačkom i Splitskom Sveučilištu, a potom će se integrirati na sva ostala sveučilišta i veleučilišta u RH, važno je naglasiti da se radi o inicijativi koja vrlo konkretnim koracima nudi mladima nadu u bolju budućnost. Projekt će studentima nuditi ljetni program dodatnog obrazovanja te usavršavanja postojećih znanja i vještina iz poduzetništva. Nakon prve godine uvođenja projekta u javni obrazovni sustav, studenti će imati prilike učiti

o pokretanju, vođenju i razvijanju vlastitog biznisa, a očekujemo da će upravo ovi studenti biti generatori novih radnih mjesta za mlade i obrazovane pojedince.

Osim konkretnih znanja koja će studenti steći tijekom prve godine projekta, studentima će za njihove ideje, koje će biti pozitivno ocijenjene, biti osiguran i početni kapital kako bi poduzetničke ideje bile realizirane. Sveučilišni program će nastaviti pratiti studente po završetku programa, kako bi im osigurao i potrebnu promociju njihovih poduzetničkih ideja u stručnoj, ali i široj javnosti. Cilj ovoga projekta je pružiti kompetencije za bolju budućnost, kako bi mladi ostali raditi u Hrvatskoj te stvarali dodatnu vrijednost u svojim zajednicama i otvarali nova radna mjesta za generacije koje dolaze.

Prilikom potpisivanja Spo-

razuma o suradnji između Sveučilišta i sudionika Programa postakadetskog zapošljavanja, Mario Žižek, zamjenik predsjednika Uprave RBA, izjavio je: „Poticanje poduzetništva vidimo kao jedan od ključnih koraka razvoja za hrvatsko gospodarstvo. Mladima moramo pomoći na njihovom putu osamostaljenja te financijskog opismenjavanja već od samoga početka studiranja. Znanja koja će ovi budućni poduzetnici steći su neprocjenjiva, ali svakako primjenjiva i vrlo praktična, što je izuzetno važno. Cilj projekta je potaknuti mlade da ostvare nove vrijednosti te da upravo oni postanu pokretači pozitivne ekonomske struje, koja nam je u ovim trenucima najpotrebnija. Na mladima svijet ostaje i vjerujem kako će ovaj projekt biti i pokazatelj u budućnosti da smo danas imali pravo što svoje nade polažemo u mlade nade poduzetništva.“

Postakadetskog zapošljavanja

Splitska banka je osnovana u Splitu 1965. kao banka koja će davati financijsku podršku poslovanju Splita i Dalmacije. Danas je, kao zrela financijska institucija stara pola stoljeća i u potpunom vlasništvu najveće financijske grupacije koja posluje na bankovnom tržištu Hrvatske – francuske Grupe Societe Generale, davno nadrasla regionalne okvire i postala jaki nacionalni tržišni igrač.

Inađalje smo ostali najznačajniji partner i pokrovitelj brojnih sportskih, kulturnih, zdravstvenih ali i obrazovnih institucija na području Splita i Dalmacije: Hrvatsko Narodno Kazalište, Splitsko lje-to, Hajduk, KBC, Ragbi klub Nada, te naravno, Sveučilište u Splitu... Smatramo da je jedina ispravna poslovna politika ona koja vodi računa o društvenoj odgovornosti, te usmjera dio profita natrag u zajednicu unutar koje poslujemo.

Splitsko je Sveučilište jedan od važnijih društvenih segmenata grada Splita, Dalmacije, ali i šire. Većina naših djelatnika i potiče s ovog Sveučilišta, te pozdravljamo

Silvija Bareša

formaliziranje našeg odnosa, koje je dalo novi polet za još boljom suradnjom. I naš član Uprave koji je potpisao ovaj Ugovor, gospodin Akrap, kao i ja, bili smo studenti Splitskog Sveučilišta, te nas ovaj Ugovor i osobno jako raduje.

Uvjereni smo da će na ovaj način i sami studenti dobiti dodatni poticaj za što boljim rezultatima, jer nije mala stvar odmah nakon završenog fakulteta dobiti priliku raditi u velikoj međunarodnoj grupaciji ili dobiti priliku i podršku da se na osnovi vlastite inovativne ideje pokrene i osovi na noge poduzetnički start-up koji i sam sutra može generirati dodatnu budućnost mnogobrojnih dobrih studenata. Jer naravno da svaki poslodavac želi za sebe najbolje djelatnike koji će nam osigurati najbolju moguću poslovnu budućnost

SVEUČILIŠTE U SPLITU raspisuje NATJEČAJ

za upis 1. generacije studenata na Program postakadetskog zapošljavanja i stjecanja upravljačkih sposobnosti studenata Sveučilišta u Splitu i Sveučilišta u Zagrebu u akademskoj godini 2014./2015.

Ovim Natječajem određuju se uvjeti prijave i upisa studenata prve godine preddiplomskih sveučilišnih, integriranih preddiplomskih i diplomskih sveučilišnih te diplomskih sveučilišnih studija Sveučilišta u Splitu i Sveučilišta u Zagrebu na Program postakadetskog zapošljavanja i stjecanja upravljačkih sposobnosti studenata u akademskoj godini 2014./2015. (u daljnjem tekstu: Program).

Programom se studenti osposobljavaju za pokretanje i vođenje gospodarskih i drugih subjekata te se povećavaju opće sposobnosti za zapošljavanje/samozapošljavanje nakon završenog studija i stjecanja diplome.

Na Natječaj se pod jednakim uvjetima mogu prijaviti studenti Sveučilišta u Splitu i Sveučilišta u Zagrebu.

Pravo upisa po provedenom Natječaju ostvaruje 30 studenata Sveučilišta u Splitu i 30 studenata Sveučilišta u Zagrebu.

Prvi modul Programa izvodit će se putem radionica LJETNE ŠKOLE koja započinje 13. srpnja 2015. godine i traje do 24. srpnja 2015. godine. Tijekom modula studenti će se upoznati s poduzetničkim vještinama i načinom razmišljanja, usvajati vještine identifikacije i analize poslovnih prilika, kao i osnove pravnog okvira poduzetničkog poduhvata i poslovanja.

LJETNA ŠKOLA održat će se u Splitu, u prostorima Sveučilišne knjižnice, Ulica Ruđera Boškovića 31.

Za studente kojima je nužno osigurati smještaj i prehranu u Splitu, isto će biti osigurano u jednom od studentskih domova Studentskog centra u Splitu.

Uz prijavu na Natječaj dostaviti:

- motivacijsko pismo za sudjelovanje u Program;
- dokaz o eventualnom prethodnom iskustvu u provedbi učeničkih ili studentskih projekata te sudjelovanja u programima dodatnog usavršavanja ili obrazovanja;
- dokaz o uspjehu u nastavi (ovjereni prijepis i prosjek ocjena);
- pozitivno mišljenje sastavnice (fakulteta, akademije, odjela...), potpisano od čelnika/ice sastavnice, o nastavnoj i izvannastavnoj aktivnosti koje ukazuje na poduzetnički potencijal studenta
- potvrda o statusu

Sa studentima prijavljenim na Natječaj, a koji ispunjavanju formalne uvjete provest će se testiranje upravljačkih sposobnosti i obaviti razgovor, o čemu će biti pravodobno obaviješteni.

Studenti su dužni pristupiti testiranju i razgovoru, inače će se smatrati da su odustali od prijave na Natječaj.

Student koji nije podnio pravovremenu i urednu prijavu ili ne ispunjava formalne uvjete iz Natječaja ne smatra se kandidatom prijavljenim na Natječaj. Urednom prijavom smatra se prijava koja sadrži sve podatke i priloge na način kako je navedeno u Natječaju.

Pravo podnošenja prijave na Natječaj imaju ravnopravno osobe oba spola.

Prijave se predaju u roku od 8 (osam) dana od dana objave Natječaja na mrežnim stranicama Sveučilišta u Splitu i Sveučilišta u Zagrebu, poštom ili osobno na adresu: Sveučilište u Splitu, Livanjska 5, 21 000 Splitu, Hrvatska, s naznakom: Natječaj za prijavu na Program postakadetskog zapošljavanja i stjecanja upravljačkih sposobnosti studenata Sveučilišta u Splitu i Sveučilišta u Zagrebu u akademskoj godini 2014./2015.

Rektor Boras:
Ovaj Projekt nudi
šansu mladima
da od vlastitog
rada dobro žive u
vlastitoj zemlji

Rektor Andelinović:
Znanstvenik ima
najviše ideja dok
studira i zato
studentima treba
omogućiti da sa
svojim profesorima
i poduzetnicima
pokreću svoje
kompanije.

Studentima osiguran početni kapital

PIŠE RATKO BOŠKOVIC

Financiranje pokretanja poduzeća jedna je od težih ekonomskih disciplina, osobito u Hrvatskoj. Banke, poznato je, ne kreditiraju nikoga kome ne mogu odrediti kreditni rizik, a takva su nova poduzeća bez financijske povijesti. Uostalom, ni tek pokrenutim tvrtkama nije pametno krenuti u život s teretom kredita. Ni prijatelji i kolege nisu skloni ulasku u takav rizik niti raspolažu novcem koji mogu na to odvojiti. Fondovi rizičnog kapitala rijetki su i probirljivi, kao i poslovni „andeli“...

Tako potencijalnim poduzetnicima s dobrom idejom preostaju obitelji, zaduživanje na kreditnim karticama ili avansi kupaca, ako su u stanju osvojiti kupce samo vizijom i uvjerenjima. No, program postakadetskog samozapošljavanja, koji su pokrenula sveučilišta u Zagrebu i Splitu, začuđujuće je vješto riješio te probleme, što valja zahvaliti financijskoj dovrtljivosti dvojice rektora, Šimuna Andelinovića i Damira Borasa.

Bespovratni kapital i povoljan poduzetnički kredit

Zapravo, taj se program ističe među mnogima sličnima u svijetu po tome što studentima ne nudi samo stjecanje poduzetničkih znanja i vještina, te pomoć mentora u projektiranju poslovnog poduhvata, nego i početni kapital za osnivanje tvrtke, pokretanje poslovanja i samozapošljavanje. A pritom izbjegava spomenute zamke. Studentima koji uspješno „odrade“ studij, polože ispite i ponude prihvatljiv poslovni plan, nudi istodobno i bespovratni temeljni kapital i povoljan po-

duzetnički kredit.

Početak svega je u novčanim potporama koje i sada studentima daju sveučilišta, gradovi, općine i županije. Za studenta koji prođe selekciju i upiše se na dodatni studij poduzetništva taj bi se novac usmjeravao na posebnu štednju: ili u policu životnog osiguranja ili na oročeni depozit u banci. U pet godina, po tisuću kuna na mjesec, skupilo bi se 60.000 kuna. To je novac koji će pripasti studentu na kraju studija, čak i ako Tehnološko vijeće studija ne prihvati njegov poslovni projekt i ne odluči mu udahnuti život. No, i taj bi se novac mogao trošiti samo strogo namjenski, na pokretanje posla i samozapošljavanje. Ali ako student sam, s mentorom ili partnerima, ponudi uvjerljiv i ostvariv plan za osnivanje vlastite tvrtke i pokretanje održivog i profitabilnog biznisa, tada bi za svoj iskorak u svijet poduzetništva mogao dobiti i puno ozbiljniji iznos.

Državno jamstvo

Dva sveučilišta ugovorila su s poslovnim bankama čije usluge koriste da one poduzetniku početniku odobre kredit četiri puta veći od prikupljenih potpora, dakle od 240.000 kuna. Do 80 posto iznosa jamčila bi im državna agencija HAMAG-BICRO, koja sada ima novca ali nema dovoljno prihvatljivih programa.

Garanciju za povrat kredita mogao bi dati i posebni jamstveni fond koji će osnovati dva sveučilišta, a s vlastitim jeftinim sufinanciranjem mogu priskočiti i županije. Banke bi tako dobile trostruko osiguranje: policu ili oročenje, osiguranje kredita i jamstvo fonda. „Sve strane bile bi zadovoljne, a sve bi bilo podređeno samo razmišljanju o poslu“, kaže rektor Andelinović.

“U cilju razvijanja intenzivnije poslovne suradnje i razvijanja partnerskih odnosa, Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG-BICRO) pozdravlja suradnju sa Sveučilištem u Splitu na Programu postakadetskog zapošljavanja i stjecanja upravljačkih sposobnosti studenata Sveučilišta u Splitu. Kroz ovaj program HAMAG-BICRO će sudjelovati u sufinanciranju projekata i radu Tehnološkog vijeća, poticati apliciranje na EU i druge međunarodne projekte te djelovati u formiranju jamstvenog fonda za dodatno osiguranje programa.

Ova suradnja samo je jedna u nizu suradnji za poticanje rada akademske zajednice. U 2015. godini HAMAG-BICRO je otvorio pro-

Boris Guina

grame ukupne vrijednosti od 41 milijun kuna, kojima se potiče hrvatske istraživače i znanstvene institucije na istraživanje i razvoj visokih tehnologija te inovativnih tehnoloških poduzeća. Riječ je o programima IRCRO, UTT te programu PoC koji uskoro otvaramo”, izjavio je Boris Guina, zamjenik predsjednika Uprave HAMAG-BICRO-a.

Ponosni smo što Zagrebačka banka sudjeluje u ovom vrijednom projektu kojim će se studentima uz sva važna znanja koja dobivaju na svojim fakultetima, omogućiti stjecanje dodatnih vještina koje će im pomoći da jednog dana još bolje ostvare sve svoje profesionalne ambicije. Želimo na ovaj način, sinergijom obrazovanja i znanosti sa gospodarstvom, raditi na što boljem okruženju u kojem će naši najbolji studenti naći svoju perspektivu i ostati u svojoj zemlji.

Dijana Čosić

mlji graditi budućnost. Također, uključivanje ovih mladih ljudi u gospodarske i razvojne tokove iznimno su važni za ekonomski razvoj i boljitak naše zemlje.

Stiglitz:

Nobelovac među Hrvatima

Spoznaja da tržišta sama po sebi nisu nužno ni učinkovita ni stabilna, eksplozija nejednakosti u najbogatijim kapitalističkim društvima, rast Kine koji je iz siromaštva izvukao 500 milijuna ljudi u rekordnom vremenu i neuspješna tranzicija komunističkih privreda u kapitalističke, događaji su koji su duboko promijenili stavove ekonomske profesije

PIŠE:
RATKO
BOŠKović

Utorak 26. svibnja ove godine bio je za Sveučilište u Splitu doista poseban: toga dana u Split je, na splitski Ekonomski fakultet, došao jedan od najvećih ekonomista i najutjecajnijih intelektualaca svijeta, dvostruki nobelovac, američki profesor sa Sveučilišta Columbia Joseph Stiglitz, kako bi prihvatio počasni doktorat Sveučilišta.

Stiglitzu je to bio 50 i neki počasni doktorat, no za Split, Splitsko sveučilište, splitski Ekonomski fakultet i cijelu Hrvatsku bio je to izniman događaj. Četvrti najutjecajniji ekonomist svijeta došao je u Split u vrijeme kad je velika hrvatska ekonomska recesija vjerojatno dosegla dno, kad je on sam započeo svoj povratak u visoku politiku kao savjetnik američke kandidatki

nje za američke predsjedničke izbore Hillary Clinton i nakon što je objavio čitav niz knjiga koje su privukle golemu pozornost svjetske stručne i opće javnosti.

Nesuglasje oko uzroka krize

Kriza je vjerojatno gotova, ekonomsko stanje se vraća u ravnotežu na razini oko 12 posto nižoj od predkrizne, no ožiljci koje je ostavila su duboki i svježi, osobito na ekonomskoj profesiji čiji se pripadnici ni u Hrvatskoj ni danas ne mogu složiti oko uzroka, posljedica i rješenja za krizu. Nedostatak suglasja među hrvatskim ekonomistima raznih škola, ideologija, uvjerenja i pripadnosti unosi i duboku konfuziju oko načina rješavanja strukturnih problema koje je kriza razgoltila i putevima pokretanja rasta kako bi se otklonile posljedice same krize.

U takvim okolnostima Stiglitz je hrvatskim sveučilišnim i Vladinim ekonomistima mogao biti kao melem na ranu. I, što im je poručio? Što je hrvatska politička elita koja donosi odluke mogla naučiti od vrhunskog svjet-

skog ekonomskog mudraca i iz njegova predavanja u Splitu, održanog u prilici dodjele počasnog doktorata?

Prvo i osnovno: ekonomska se profesija u svijetu zadnjih desetak godina jako promijenila. A na promjenu su je natjerale stvari koje ekonomisti nisu anticipirali, koje su za njih bile veliko iznenađenje. I ne baš uvijek ugodno.

Neke od stvari koje su ekonomsku znanost natjerale da stvari pogleda drukčijim očima zapravo i ne bi trebale biti iznenađenje, trebalo je to biti nešto naučeno iz prethodnih velikih globalnih kriza poput Velike depresije 1930-ih godina prošlog stoljeća. Ali, spoznaje poput one da „tržišta sama po sebi nisu ni učinkovita ni stabilna“, očigledno su zaboravljene.

Postoji li 'nevidljiva ruka'?

Dominantan ekonomski model do izbijanja Velike globalne recesije, rekao je Stiglitz, temeljio se na uvjerenju da će dobrobit društvu, kao da je vođena nevidljivom rukom, donijeti trka za vlastitim privatnim interesom. „No, ono

što smo naučili, što smo shvatili, jest da je jedini razlog da se nevidljiva ruka činila nevidljivom bio taj da ona uopće nije postojala“, duhovito je Stiglitz razvio svoju aluziju na Adama Smitha.

Drugim riječima, ako su u 80 godina od Velike depresije, to zaboravili, ekonomiste je Velika recesija ponovno podučila da „tržišta općenito ne vode u povoljne ishode i da ima puno slučajeva u kojima su ishodili neučinkoviti, a ne samo nepravedni“.

„Shvatili smo da su tržišta jako važna i da su nastojanja da se stvori ekonomija bez tržišta osuđena na propast“, rekao je Stiglitz, i dodao: „Ali, sama tržišta nisu dovoljna, tržišta mogu voditi u pretjerani rizik, upredatorsko ponašanje kakvo smo vidjeli u financijskoj krizi, u zagađenje okoliša, nedovoljno investiranje i slabe inovacije, pa tako i nedovoljan napredak cijelih društava.“

Stiglitz je u Splitu ukazao na još tri fundamentalna događaja koja su duboko promijenila stavove ekonomske profesije. Prvi je eksplozija nejednakosti u najbogatijim

kapitalističkim društvima, do razmjera za koje se mislilo da trajno pripadaju prošlosti, ali danas se ponovo bude poput aveti. Unatoč tome što se misli da je Amerika najuspješnija ekonomija svijeta, srednji dohodak u SAD-u danas je niži nego što je bio prije četvrt stoljeća, istaknuo je Stiglitz.

Fascinantni rast Kine

„Tržišna ekonomija sama po sebi ne stvara nužno niti prosperitet u kojem svi uživaju niti pravedno društvo“, podsjetio je američki nobelovac u Splitu, iz čega se pokazalo da tzv. *trickle-down* ekonomija ne funkcionira. Ideja „daj bogatima pa će od toga korist imati i siromašni“ u posljednjoj trećini stoljeća više ne vrijedi: oni na vrhu išlo je dobro, ali većini građana nije. A još 1950-ih bilo je nešto istine u tome da „nailazak plime jednako podiže sve brodove, i velike i male“, kako se legendarno izrazio predsjednik Kennedy, jer kad je ekonomija rasla svi su njezini segmenti dijelili prosperitet, a oni na dnu su rasli brže od onih na vrhu. No, više nije tako.

Svjetsku ekonomiju strahovito je uzdrmao i fascinantni rast i razvoj Kine. Stiglitz je podsjetio da je Kina izvukla iz siromaštva 500 milijuna ljudi koristeći se ekonomskim modelom posve drukčijim od onoga za koji je većina svjetskih ekonomista bila uvjerenja da je jedini mogući i pravi. „Nikada u povijesti nije se dogodila ta-

ko dramatična promjena u tako kratkom vremenu“, rekao je Stiglitz.

Četvrti krupni događaj koji je u zadnjih deset godina preoblikovao ekonomsku znanost bila je tranzicija iz komunizma u kapitalističku privredu. „Vjerovalo se da će kraj komunizma donijeti eksploziju ekonomske aktivnosti jer komunizam jest bio neučinkovit ekonomski sustav. Svi smo shvaćali da centralno planiranje ne može funkcionirati pa smo očekivali da će prijelaz na tržišnu ekonomiju osloboditi golemu količinu rasta“, rekao je nobelovac. „Ali, to se nije dogodilo.“

Većina tih zemalja, nije nam to Stiglitz ni trebao reći, nije prošla dobro. Nisu pale samo u recesiju nego i u depresiju. Za Stigliza je „zapanjujuće“ da se četvrt stoljeća kasnije većina tih zemalja još nije vratila solidnom rastu, niti ravnomjernijoj raspodjeli prosperiteta.

Što su naši ministri naučili?

Zanimljivo je da su Stiglitzu u Splitu uživo slušala čak trojica najviših hrvatskih državnih dužnosnika, sva trojica profesionalni ekonomisti: potpredsjednik Vlade i profesora na splitskom Ekonomskom fakultetu dr. Branko Grčić, ministar financija Boris Lalovac i guverner Hrvatske narodne banke dr. Boris Vujčić, a ne treba preskočiti ni splitske čelnike, gradonačelnika Iva Baldasara i župana Zlatka Ževrnju, kao ni

KOMENTAR

Ista administracija, dvije doktrine

RATKO BOŠKOVIC

Nobelovac Joseph Stiglitz uspio je u Hrvatskoj izazvati žustre polemike i prije nego što je na Ekonomskom fakultetu u Splitu izašao za govornicu da bi održao predavanje u povodu primitka počasnog doktorata Splitskoga sveučilišta.

Naime, prije no što će proslavljenoj američkom profesoru sa Sveučilišta Columbia svečano podijeliti počasni doktorat, splitski Ekonomski fakultet organizirao je dva panela na ekonomske teme na kojima su sudjelovali potpredsjednik Vlade Grčić, ministar financija Lalovac i guverner HNB-a Vujčić.

Stjecajem okolnosti Stiglitz je samo par sati ranije u Splitu održao konferenciju za novinare na kojoj je *ad hoc* iznio i neke svoje improvizirane poglede na hrvatsku ekonomsku politiku. No, oni su odmah osvanuli na internet-skim portalima pa je guverner Vujčić na prvom panelu mogao odgovoriti Sti-

glitzu na njegovu kritiku i prije nego što je on dobio priliku da svoje poglede iznese sustavno i argumentirano.

Već po tome vidi se koliko su Stiglitzovi stavovi bili provokativni i kako je on pogodio najbolnije hrvatske ekonomske točke.

Javnost je već imala prilike saznati kako je Stiglitz preporučio hrvatskim vlastima da ograniče davanje novih kredita s deviznom klauzulom, a postojeće je proglasio „predatorskim“ pa rekao da ih treba konvertirati u domaću valutu, kunu. No, i ne spominjući Stiglitzu, Vujčić je odmah objasnio da krediti u Hrvatskoj moraju biti u eurima zbog hrvatskog „istočnog grijeha“: jer je i njihov izvor, a to je štednja građana, u eurima. No, već na području fiskalne politike, odnos prema Stiglitzovim preporukama bio je upravo suprotan.

Šizofrene li zemlje!

Nakon što je nobelovac rekao da Hrvatska ne smije prihvatiti politi-

ku rezanja potrošnje koju joj nameće Njemačka, hrvatski ministar financija s njim se smjesta složio, a dao je za pravo Stiglitzu i o bankama. „Banke su trebale upravljati rizicima“, rekao je, „i moraju snositi dio troškova, one su glavni generator uzroka“ krize. A o rezanju potrošnje: „Ako ukinemo dio bolnice u Splitu, smanjimo mirovine koje su ionako niske, hoće li to potaknuti rast od četiri ili pet posto? Ja osobno mislim da neće. Tko misli da će rezanje potaknuti rast neka s tim eksperimentira, ova Vlada to neće. Premda su nas tjerali na ekstremne poteze...“

Vujčić i Lalovac, ista državna administracija, a dvije potpuno suprotne doktrine o vođenju ekonomske politike. Ako je netko objasnio Stiglitzu što se događalo u velikoj predavaonici splitskog Ekonomskog fakulteta prije nego što je on u nju ušao i sjeo u prvi red popraćen gromkim pljeskom, mogao je samo pomisliti: „Kakve li šizofrene zemlje!“

istaknute privrednike u publici poput Ljerkke Puljić, potpredsjednice Agrokora.

Što li su oni mislili slušajući Stiglitzovu lucidnu i razornu kritiku neoliberalne ekonomske doktrine i praktične politike, nažalost ne znamo, no možda ćemo jednoga dana pročitati u njihovim memoarima. Ako se sami nisu mogli odlučiti koja im je bila najvažnija, ja bih im preporučio sljedeću Stiglitzovu misao:

„Često donosimo odluke na temelju nepotpunih informacija. Ne znamo budućnost. Naši su modeli nesavršeni. Ali, kad vidimo da su naši modeli krivi, da nam teorije imaju ugrađene pogreške, tada trebamo promijeniti kurs.“

Ekonomija kao profesija to i čini. „Počela se baviti nekim problemima za koje prije krize većina ekonomista nije htjela ni čuti, poput problema nejednakosti. Sada čak i najkonzervativnije institucije poput Međunarodnog monetarnog fonda govore o nužnosti uvođenja kapitalskih kontrola, o važnosti jednakosti, ističu da će društva s većim razlikama u imovini i dohotku rasti sporije i da će biti nestabilnija. To su drastične promjene koje su se dogodile u samo nekoliko godina, to je sasvim drugi kurs od onoga koji je bio dominantan u desetljećima prije krize...“

Za sve je kriv euro

Tako je Stiglitz govorio u Splitu. Sutradan, u srijedu 27.

svibnja održao je drugo po redu uvodno predavanje na 11. međunarodnoj konferenciji „Izazovi Europe: rast, konkurentnost i nejednakost“, u organizaciji splitskog Ekonomskog fakulteta. Ministri i guverner nisu došli za Stiglitzom u hotel Amforu u gradu Hvaru, a mislim da su trebali, jer tu bi im se tek otvorili neslućeni vidici. Jer, Stiglitz je govorio o euru, europskoj krizi i nejednakosti: dakle, o valuti koja je Hrvatskoj sve dalja i teže dohvatna, koja je u velikoj mjeri i izazvala veliku financijsku krizu u Europi i u Hrvatskoj, ali koju i Hrvatska, unatoč svemu, mora preuzeti u skladu s međunarodnim ugovorima o stupanju u Europsku uniju, koje je potpisala.

Stiglitz je najprije širokim potezima kista ocrtao stanje europske privrede: visoku nezaposlenost, izostanak oporavka, pad BDP-a u karakterističnim ekonomijama, katastrofalnu nezaposlenost mladih, smanjivanje radnog kontingenta stanovništva. Za sve to okrivio je euro, valutu za koju ne postoje potrebni nužni uvjeti i koja je zemljama koje su je prihvatile kao vlastitu oduzela dva glavna mehanizma prilagodbe krizi: kamatu i tečaj. A ničim ih nije nadomjestila.

„Problemi s eurom bili su naširoko anticipirani“, napisao je Stiglitz u svojoj prezentaciji, „ali samo su rijetki predviđeli koliko će euro

stvarno biti loš za Europu“. No, Stiglitz nije upozorio samo na loše ekonomske rezultate do kojih je Europu dovela zajednička valuta, za njega je još opasnije to što makroekonomske politike koje zemlje jezgre nameću zemljama periferije, umjesto konvergencije, uzrokuju njihovu daljnju divergenciju.

Nužnost bankovne unije u eurozoni

Upozorava da proračunsko „discipliniranje“ posrnulim zemljama članicama neće pomoći da prebrode krizu, štoviše, da bez pomoći ostataka Europe one nemaju nikakve izgleda za skori oporavak.

I Stiglitz, poput mnogih drugih kejnzijskih autora u svijetu sustav eura uspoređuje sa zlatnim standardom, odnosno „zlatnom luđačkom košuljom bez zlata“ iz koje se ne može izaći „unutarnjom devalvacijom“, odnosno deflacijom.

„Da unutarnja devalvacija lako može zamijeniti pravu, tada zlatni standard ne bi nametao nikakva ograničenja prilagodbi“, rekao je Stiglitz. Slično je i sa strukturnim reformama unutar pojedinih zemalja: one su dobre i poželjne, ali traže vremena. Također, većina ih je usmjerena na jačanje ponude proizvoda i usluga, a pravi je problem danas nedostatak potražnje.

Stiglitz ne vidi dobru budućnost za euro i eurozonu, osim ako cijela eurozona ne

provede duboke strukturne promjene. Za Stiglitzu, da bi opstala, eurozona mora usvojiti zajednički porezni okvir, fundamentalno drukčiji od onoga koji nameće politika rezanja potrošnje. Mora također preuzeti kolektivnu odgovornost za sve dugove te uspostaviti bankovnu uniju sa zajedničkim rješavanjem bankovnih kriza.

Naposlijetku, Europa mora harmonizirati svoj porezni sustav (kako bi spriječila utrkivanje s nižim oporezivanjem i izbjegla distorzije koje uzrokuje porezno nadmetanje među zemljama članicama), te ne samo dopuštati, nego aktivno poticati industrijske politike, kako bi oni zaostali uhvatili korak s ostalima i kako bi se spriječio porast razlika u razvijenosti raznih zemalja članica.

Što s Nijemcima?

Stiglitz se na Hvaru založio i za promjenu mandata Europske centralne banke, s inflacije (održavanja stabilnosti cijena) na rast, zapošljavanje i financijsku stabilnost. „To je osobito značajno u globalnom kontekstu u kojemu druge zemlje slijede šire ciljeve monetarne politike“, zaključio je nobelovac u Hvaru.

No, svi oni koji malo bolje poznaju problematiku centralnih banaka shvatit će odmah i u čemu je problem sa Stiglitzevim američkim shvaćanjima. Nijemci ih ne prihvaćaju.

Umrežavanjem do ljudskog kapitala

PIŠE: ANDELA IVANOVIĆ

Profesorica Sarah Jack, znanstvenica s međunarodnom reputacijom na polju poduzetništva, na poziv splitsko-dalmatinskog župana Ante Šošića, 29. svibnja u prostorijama Županije je održala predavanje o *Britanskom modelu revitalizacije grada i poslovne potpore kroz izgradnju partnerstva* (W2GH).

Jack je profesorica poduzetništva na *Institutu za razvoj poduzetništva i gospodarstva* (IEED) koji je odjel unutar *Škole za menadžment* Sveučilišta u Lancasteru (LUMS), inače, jedna od najznačajnijih svjetskih škola za menadžment i poslovnu suradnju. Sveučilište u Lancasteru jedno je od tri sveučilišta u Ujedinjenom Kraljevstvu koje je dobilo Zlatnu nagradu za malo poduzetništvo kao znak priznanja za ulogu koju je odigralo pomažući britanskom poduzetništvu da se razvije.

W2GH program

Uspjesi IEED-a s poslovnim zajednicom doveli su do toga da je Vlada Ujedinjenog Kraljevstva Institut nagradila s 32 milijuna funti putem fonda regionalnog razvoja kako bi podržala održivi ekonomski rast u sektoru malog poduzetništva u Engleskoj. Stručnjaci i znanstvenici sa Sveučilišta, zajedno sa Vladinim odjelima poslovne inovacije, zajednicama i lokalnim vlastima, osmislili su W2GH (Wave 2 growth hub) program kojim su pomogli stvaranje razvojnih centara u 15 gradskih područja u Britaniji. Razvojni centri su povećali dostupnost odgovarajuće i prihvatljive poslovne podrške u cijeloj zemlji te stvorili snažne mreže lokalnih organizacija koje uče jedne od drugih što je najbolje za razvoj posla i stvaranje novih radnih mjesta. Prve godine djelovanja, 2014., program je stvorio 1300 novih radnih mjesta, a do 2017. godine očekuje se još 2700.

Kako program funkcionira u praksi?

Program zasad objedinjuje 5000 tvrtki, a dizajniran je da pokrene ekonomski rast osmišljavanjem novih pristupa dizajniranih da koordiniraju podrš-

ku tvrtkama i dase kvalitetnim poslovanjima stvori ljudski kapital u svim odabranim gradskim područjima, kroz partnerstvo Sveučilišta, Vlade i poduzetnika. Regionalni dionici stvaraju održiva partnerstva i dovede sve sudionike pod zajednički kišobran kako bi radili zajedno, kroz programe osmišljene da odgovaraju potrebama svakog odabranog lokalnog područja.

Svaki od razvojnih centara dodjeljuje novce odabranim malim ili srednjim poduzećima u vlastitim gradskim područjima. Direktori i zaposlenici tih poduzeća sudjeluju na radionicama i predavanjima koja održavaju stručnjaci s IEED-a na kojima oštire svoje poslovne vještine i te uz pomoć dodjeljenih sredstava proširuju posao.

„Naše dugogodišnje iskustvo nas je naučilo kako je najefikasnije kada se ljudi, male i srednje tvrtke, umrežavaju i uče jedni od drugih što potiče sve dionike na još kvalitetniji i brži razvoj“, kazala je profesorica Jack.

Zamjenik župana Ante Šošić je naglasio kako je centralizirano Hrvatskoj ne postoje regionalni koordinatori koji osmišljavaju regionalni razvoj, a sve aktivnosti provodi Vlada RH. Zaključio je kako postoji silna želja i volja da se stvari pokrenu i kako smatra Dalmaciju jednom od najpotentnijih regija u ovom dijelu Europe.

Primjena na Dalmaciju?

Sarah Jack je ovom prilikom upoznata sa projektom Postakadetskog zapošljavanja koji počinje u srpnju ove godine. Podsjetimo, riječ je o suradnji Sveučilišta u Splitu i Zagrebu u ljetnom natavnom i praktičnom programu čiji je cilj razvijanje upravljačkih sposobnosti i poduzetničkih vještina te omogućavanje što lakšeg prijelaza iz studentskog u poduzetnički status. Važno je naglasiti kako će se studenti - poduzetnici već tijekom školovanja kroz burze mentora - poduzetnika umrežavati s ostalim gospodarstvenicima. Jack je program pohvalila, te istaknula da se nešto slično radi i u Lancasteru, gdje poduzetni studenti koji nemaju iskustva imaju priliku nadograditi postojeća znanja tvrtki.

novi programi

Otvorena UNESCO-ova katedra za slobodno kretanje osoba, migracije i interkulturalni dijalog

Iris Goldner Lang

RAZGOVARAO:
IVAN PERKOV

Na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu svečano je otvorena UNESCO-ova katedra za slobodno kretanje osoba, migracije i interkulturalni dijalog. Ova katedra je ukupno 4. UNESCO-ova katedra na nekom od hrvatskih sveučilišta, a njezina uloga bit će produbljivanje znanja i osviještenosti o pravu na slobodno kretanje građana Europske unije i o problematici migranata i azilanta iz siromašnih zemalja, što je u ovom trenutku

Osim iznimnog interesa posjetitelja, na konferenciju su se odazvali i neki od najvećih međunarodnih stručnjaka područja. Što je razlog tolikom uspjehu?

Uspjeh UNESCO-ove konferencije na temu "Current Issues in EU Migration, Asylum and Free Movement Law" („Aktualne teme iz europskog prava migracija, azila i slobode kretanja“) istovremeno je rezultat dugotrajnog rada na organizaciji konferencije i prepoznavanja važnosti tematike konferencije. Organizacijski, konferencija je realizirana angažmanom novoosnovane UNESCO-ove katedre za slobodno

UNESCO-ova katedra omogućuje edukaciju i osposobljavanje novih stručnjaka i unapređenje postojećih u području europskog prava slobode kretanja, migracija i azila te potiče suradnju i razmjenu iskustava među stručnjacima u Hrvatskoj i inozemstvu

meljnih prava u trenutku kad stignu na europsko tlo. Također se postavlja pitanje obveze država članica na uzajamnu solidarnost, posebno u kontekstu trenutno aktualne diskusije o određivanju kvota za prihvrat izbjeglica u svakoj državi članici. Raspravljalo

de zaštite. Izlaganja su se osvrnula i na poduzimanje odgovarajućih hitnih mjera kao što su, između ostalog, premještanje izbjeglica iz jedne u drugu državu članicu EU-a, te njihovo preseljenje iz trećih država na tlo Unije. Dan je i kratak pregled funkcioniranja sustava azila u Republici Hrvatskoj te je, na komparativan način, obrađeno međudjelovanje i dijalog dvaju europskih sudova - Suda Europske unije i Europskoga suda za zaštitu ljudskih prava - u području migracija i azila. Drugo aktualno tematsko područje bilo je pravo na slobodno kretanje građana Europske unije. Izlaganja su se bavila pravom građana EU-a na stalni boravak u drugim državama članicama EU-a, njihovim pravom na spajanje obitelji u situacijama koje su ograničene samo na jednu državu članicu EU-a te pitanjem međusobnog priznavanja homoseksualnih brakova.

Povod je značajniji i od same Konferencije – UNESCO je prihvatio Vaš projektni prijedlog pa je osnovana UNESCO-ova Katedra za slobodno kretanje osoba, migracije i interkulturalni dijalog...

Da, UNESCO-ova Katedra je temeljem moga projekta osnovana 2014. godi-

ne. Svrha je Katedre potaknuti sustavno i dubinsko razumijevanje prava migracija, azila i slobode kretanja u Europskoj uniji i globalno, te kontinuirano stvarati nova znanja znanstvenonastavnim aktivnostima u ovom području, osposobljavanjem novih kadrova i suradnjom sa stručnjacima iz inozemstva. UNESCO-ova katedra funkcionira u okviru Katedre za europsko javno pravo Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu koju je, do hrvatskog pristupanja EU u srpnju 2013. godine, predvodio prof. Siniša Rodin, današnji hrvatski sudac na Sudu Europske unije. Ona se vrlo uspješno nadovezuje i nadograđuje na dosadašnje aktivnosti Katedre za europsko javno pravo. Većinu tema UNESCO-ove katedre predajem u okviru Jean Monnet modula koje mi je dodijelila Europska komisija i koji funkcioniraju kao izborni predmeti pete godine studija prava. Tako sam 2012. godine započela predavati Jean Monnet modul "EU Migration Law and Policy" koji se bavi europskim pravom migracija, azila, viza i Schengenom. Također, već dugi niz godina kolegica Tamara Perišin i ja zajedno predajemo Jean Monnet modul "EU Internal Market Law" koji između ostalog obrađuje tematiku slobode kretanja ekonomski aktivnih i neaktivnih građana Unije i tematiku građanstva Unije. Dodjelu UNESCO-ove katedre zato doživljam kao priznanje dosadašnjeg znanstveno-nastavnog rada cijele Katedre za europsko javno pravo i kao poticaj za budućnost. Zapošlja-

vanje doktorandice Nike Bačić na UNESCO-ovoj katedri u ožujku ove godine upravo je potez koji će nam omogućiti nastavak i još intenzivniji i uspješniji rad u budućnosti.

Koliko znanstveno-obrazovni rad na ovom prevažnom planu može pridonijeti bržem integriranju Hrvatske u europsku pravnu zajednicu, i time pridonijeti interiorizaciji najviših pravnih normi u hrvatsko društvo?

UNESCO-ova katedra omogućuje edukaciju i osposobljavanje novih stručnjaka i unapređenje postojećih u području europskog prava slobode kretanja, migracija i azila te potiče suradnju i razmjenu iskustava među stručnjacima u Hrvatskoj i inozemstvu. Svi će studenti koji upisuju predmete iz tematike prethodno navedena dva Jean Monnet modula, po stjecanju diploma, u svom radu trebati primjenjivati znanja i vještine iz područja europskog prava, između ostalog i prava migracija, azila i slobode kretanja. Zato je iznimno važno da tijekom studija steknu znanja i vještine koje će ih osposobiti razumijevati ovu problematiku i biti u stanju rješavati problemske situacije. Činjenica da je UNESCO-ova konferencija okupila više od 100 sudionika - i da su među njima bili zastupljeni gotovo svi profili sadašnjih i budućih pravnikâ: od studenata i profesora do sudaca, odvjetnika, državnih službenika i aktivista u nevladinim udrugama - dokaz je osviještenosti o važnosti ne samo ove tematike, nego i europskog prava općenito.

Kakav je značaj UNESCO-ove Katedre za Pravni fakultet i Sveučilište u Zagrebu?

Osnivanje ove katedre je izuzetno priznanje Pravnom fakultetu i posebno Katedri za europsko javno pravo prof. Goldner Lang u sklopu koje djeluje. Pravni fakultet najuglednija je obrazovna i znanstvena institucija za polje prava u Hrvatskoj, a osnivanje ove Katedre znači i priznanje za nastavni i znanstveno-istraživački rad na fakultetu. Nastavnici Pravnog fakulteta u ovom trenutku sudjeluju u 80-tak znanstvenih projekata od čega je polovica međunarodnih, a u nastavu je dostupno više od 70 kolegija na engleskom jeziku što govori o kvaliteti međunarodne suradnje. Godišnje u okviru Erasmus programa na Pravni fakultet dolazi u prosjeku 80-tak stranih studenata, a vjerujemo da će se taj broj i povećavati. I ova Katedra dati će znanat doprinos vidljivosti i prepoznatljivosti fakulteta na međunarodnoj razini. Istovremeno, ovo je i velika stvar za međunarodni ugled Sveučilišta u Zagrebu jer broj UNESCO-ovih katedri ovakvog tipa nije velik. Ovo je, po momu sudu, još jedan dokaz da su i Pravni fakultet i Zagrebačko sveučilište izvršno uklopljeni u europski znanstveno-istraživački i obrazovni proces.

prvorazredno političko pitanje Europske unije, a samim time i Hrvatske.

Uspjeh ove katedre iznimno je značajan za razvoj obrazovne znanosti u Republici Hrvatskoj, te za poticanje međunarodne suradnje i promicanje ugleda Sveučilišta u Zagrebu na europskoj i svjetskoj razini. Između ostalog, taj značajni korak Sveučilišta u Zagrebu pokazuje i zainteresiranost te osjetljivost Republike Hrvatske na pitanja migracija i azila.

Tim je povodom u auli Rektorata Sveučilišta u Zagrebu 26. svibnja održana UNESCO-ova konferencija Current Issues in EU Migration, Asylum and Free Movement Law.

Za Universitas razgovaramo s Iris Goldner Lang, predstojnicom Katedre za europsko javno pravo i nositeljicom UNESCO-ove katedre za slobodno kretanje osoba, migracije i interkulturalni dijalog.

no kretanje osoba, migracije i interkulturalni dijalog, koja djeluje u okviru Katedre za europsko javno pravo Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Značajna podrška pružena je i od Sveučilišta u Zagrebu i od Pravnog fakulteta. Ministarstvo kulture bilo je pokrovitelj, a Ured Hanns Seidel zaklade u Republici Hrvatskoj bio je sponzor konferencije.

Koje su bile teme konferencije?

UNESCO-ova konferencija bavila se trenutno gorućim pitanjima i u Europskoj uniji i globalno. Tako je najveći dio konferencije bio posvećen problematici migracija i azila, prije svega u kontekstu događaja na afričkom kopnu koji su izazvali valove izbjeglica koji pokušavaju doći do europskog kontinenta preko Mediterana i mnogi u tom pokušaju stradavaju. U tom se kontekstu postavljaju pitanja odgovornosti Europske unije za njihove živote i za poštivanje njihovih te-

Dekan
Hrvoje
Sikirić

se i o nedostacima u funkcioniranju zajedničkog europskog sustava azila, posebno uzimajući u obzir kapacitet i urednost sustava pojedinih država članica - koje su zemljopisno najizloženije - da prime velik broj izbjeglica te da im pruže odgovarajuće standar-

Europska konferencija egiptologa u Zagrebu

U Zagrebu se od 2. do 6. lipnja u prostorijama Hrvatskoga instituta za povijest održala velika međunarodna znanstvena konferencija CECE7 – 7. Europska konferencija egiptologa “Egipat 2015.: Perspektive istraživanja”, u organizaciji Odjela za povijest Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatskoga instituta za povijest i Odjela drevnih kultura Pułtsuk iz Poljske. Riječ je o prvoj velikoj međunarodnoj konferenciji povjesničara, arheologa, egiptologa, povjesničara umjetnosti i medicinskih antropologa na kojoj su se okupili stručnjaci za staru povijest iz cijele Europe te nekoliko istraživača koji rade na sveučilištima u Sjedinjenim Američkim Državama i Australiji.

Glavne su teme konferencije bili “Aegyptiaca” i egiptomanija, arheološka istraživanja u Egiptu, istraživanja povijesti umjetnosti, istraživanje predmetnih ostataka, kronologija, ekohistorija, medicinska forenzična i radiološka istraživanja, povijesna istraživanja od prapovijesti do arapskoga osvajanja Egipta, povijest egiptologije, izlagačka istraživanja, studije jezika, muzejske zbirke i baze, mitologija i religija te studije istraživanja putovanja u Egipat.

Prvi međunarodni skup pod ovim nazivom održan je u Varšavi 1999., a na njemu su sudjelovali egiptolozi i drugi znanstvenici koji se bave staroegipatskom poviješću i kulturom iz zemalja srednje Europe. Na posljednjem skupu koji je 2012. održan u Krakovu odlučeno je da mu se ime promijeni u “Europsku konferenciju egiptologa” te je za mjesto održavanja nove konferencije izabran Zagreb.

8. dan kreativnosti i inovativnosti

Osmu godinu zaredom, u Muzeju suvremene umjetnosti 22. svibnja, održao se Dan kreativnosti i inovativnosti u organizaciji udruge MRAK (Mreže za razvoj i kreativnost), jedne od vodećih kreativnih konferencija u regiji.

Svake godine renomirani žiri odabere devet najboljih projekata ili proizvoda iz svih segmenata poslovanja i društvenoga djelovanja. Među njima su i dva projekta sastavnica Sveučilišta u Zagrebu. Predmet *Kreativni laboratorij*, koji su pokrenuli i zajednički izvide Akademija likovnih umjetnosti, Studij dizajna - Arhitektonski fakultet, Fakultet elektrotehnike i računarstva, Ekonomski fakultet, Muzič-

ka akademija i Studij fizike na Prirodoslovno-matematičkom i projekt *Kap života*, besplatna aplikacija o darivanju krvi, studenata Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu, Krunoslava Domića, Igora Rinkoveca, Tomislava Jelčića, Armina Vrečića i Alena Huskanovića, asistenta Borisa Tomaša (mentor) te tvrtke Assecos SEE. Aplikacija će se moći instalirati na pametne telefone, a preko nje će se moći doznati najbliže mjesto gdje se može donirati krv. Institucije će preko svoga sučelja same moći voditi evidenciju o donacijama i zalihama krvi te pozvati darivatelje u slučaju ako se za njima pokazuje povećana potreba.

Novi broj biltena Max Planck partnerske grupe

Max Planck partnerska grupa (MPPG) za Balkan Criminology, koju su kao centar izvrsnosti za kriminološka istraživanja osnovali Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu i Max Planck institut za inozemno i međunarodno kazneno pravo u Freiburgu, objavila je drugi broj svog biltena.

Osim znanstveno-istraživačkih aktivnosti, Max Planck partnerska grupa stvara mrežu stručnjaka u području kriminologije i kaznenoga pravosuđa.

Suradnja ‘Podravke’ i Sveučilišta u Zagrebu

Zvonimir Mršić, predsjednik Uprave “Podravke”, i Damir Boras, rektor Sveučilišta u Zagrebu, potpisali su u Koprivnici 22. svibnja Sporazum o suradnji Sveučilišta u Zagrebu i Grupe Podravka. Suradnja će se razvijati u smjeru povezivanja znanstvenika Sveučilišta i stručnjaka Grupe Podravka, pa će se tako određeni dijelovi Sveučilišta povezati s “Podravkom” za prehrambeni, odnosno s “Belupom” za farmaceutski dio, a sve u svrhu inovacija i transfera tehnologija. Sporazum obuhvaća i suradnju na osmišljavanju programa obrazovanja i osposobljavanja stručnjaka, kao i međunarodnu suradnju u razvojno-istraživačkim projektima.

Lovorka Galetić Zagrepčanka godine

Zastupnici Gradske skupštine na sjednici održanoj 7. svibnja 2015. dodijelili su nagradu *Zagrepčanka godine* Lovorki Galetić, redovnoj profesorici u trajnom zvanju na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, za doprinos razvoju grada.

Potičući i stvarajući društvo znanja, profesorica Galetić zadužila je mnoge naraštaje Zagrepčana, a područja njezina interesa su organizacijska teorija i dizajn, kompenzacijski i strateški menadžment.

Otkrivanje spomenika ukrajinskomu pjesniku Ševčenku u Ukrajinskoj ulici

Rektor Boras u Gradišću na otkrivanju spomen-ploče Krizosztomu Krueszu

Rektor Sveučilišta u Zagrebu Damir Boras je, na poziv gradišćanskih Hrvata, posjetio svoje sunarodnjake u općini austrijske savezne države Gradišće u mjestu Celindofu, gdje je nazočio otkrivanju spomen-ploče Krizosztomu Krueszu, nadopatu najstarijega mađarskoga benediktinskoga samostana i sudioniku Prvog vatikanskoga koncila. Celindof je rodno mjesto mnogih hrvatskih velikana, uključujući Filipa Kaušića, prvoga rektora Sveučilišta u Zagrebu, zabilježena u povelji cara Leopolda I. iz 1669. godine.

5. smotra zborova fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Peta smotra zborova fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, *Festa choralis Zagrabienensis 2015.*, održala se 22. svibnja u Hrvatskom glazbenom zavodu.

Nastupili su *Capella juris* (Pravni fakultet), ženski vokalni sastav *Rezonanca* (Fakultet elektrotehnike i računarstva), akademski zbor *Concordia discors* (Filozofski fakultet), klapa *Falkuša* (Agronomski fakultet), zbor *Albe Vidaković* (Institut za crkvenu glazbu), akademski

zbor *Vladimir Prelog*, pjevački zbor studenata *Lege artis* (Medicinski fakultet), pjevački zbor *Sonus oeconomicus* (Ekonomski fakultet), akademski zbor *Ab ovo* (Veterinarski fakultet) i *Komorni orkestar Veterinarskoga fakulteta*.

Pokrovitelji manifestacije glazbenoga stvaralaštva bili su Damir Boras, rektor Sveučilišta u Zagrebu, i Tomislav Dobranić, dekan Veterinarskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu koji je bio i organizator.

Poziv studentima za natječaj UNiverzI-JA-DA

Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG-BICRO) potpisala je sporazum s udrugom Europske sveučilišne igre Zagreb-Rijeka 2016. kojim se pozivaju svi studenti da se uključe u projekt UNiverzI-JA-DA osmišljavanjem mobilne aplikacije ili turističkim promoviranjem hrvatske kulture i sporta, te tako ostvare svoj poduzetnički potencijal.

UNiverzI-JA-DA je projekt za dodjelu financijskih sredstava najboljim studentskim rješenjima koja će pomoći u rješavanju otvorenih pitanja tijekom održavanja Europskih sveučilišnih igara u Zagrebu i Rijeci u srpnju 2016. (ESI 2016). Studentski projekti trebaju pridonositi društveno korisnim inovacijama koje će studentima i građanima općenito pomagati rješavati izazove tijekom, ali i nakon igara.

Prijaviti se mogu redoviti i izvanredni studenti ili studentski timovi s preddiplomskih, diplomskih i poslijediplomskih studija sveučilišta i ostalih visokoškolskih ustanova (veleučilišta i visokih škola) u Republici Hrvatskoj. Natječaj je otvoren od 14. svibnja do 14. rujna 2015. Više na mspi.hr/UNiverzI-JA-DA/.

Modna revija Tekstilno-tehnološkoga fakulteta

Ovogodišnja modna revija diplomskih radova studenata Tekstilno-tehnološkoga fakulteta - DIPMOD, održala se pod pokroviteljstvom rektora Sveučilišta u Zagrebu, 21. svibnja u Francuskom paviljonu Studentskoga centra.

DIPMOD revija ove godine prerasla je u manifestaciju kojoj je cilj postati vodećom platformom za predstavljanje mladih modnih dizajnera. Osam modnih dizajnerica (Tina Buždon, Ema Gašljević, Jelena Holec, Dijana Horvatić, Suzana Koprivnjak, Aleksandra Kostadinović, Ines Košmerl i Dina Štambuk)

predstavile su se tematskim kolekcijama čija su baza analitička i estetska propitivanja oblikovanja odjeće u odnosu na interdisciplinarni karakter suvremene mode.

Gost večeri je bio hrvatska modna zvijezda Matija Čop, čije je kreacije za glazbeni spot odabrala i ekscentrična pjevačica Lady Gaga. Matija je višenagrađivani hrvatski dizajner, najpoznatiji po autorском djelu *modni objekt City Lace* iz 2012. godine. Za njega je dobio prvu nagradu na natječaju *Mladi, kreativni Chevrolet* i nagradu *Hrvatskoga dizajnerskoga društva*.

instituti i sveučilišta

Katja Žanić, Institut za melioraciju krša: Naši rezultati jamče održivost statusa dobroga javnoga znanstvenog instituta

U čemu se sastoji i kakva su dosadašnja iskustva suradnje vašeg Instituta sa Sveučilištem u Splitu?

Osnova višegodišnje suradnje između Instituta i Sveučilišta u Splitu bila je nastava u visokom obrazovanju. Osim pojedinačnih angažmana znanstvenika Instituta u studijskim programima Sveučilišta, jedino u slučaju preddiplomskog studija *Mediterranska poljoprivreda* postoji ugovorna međuinstitucijska suradnja kojom je Institut definiran kao dionik u nastavi. Naime, u suradnji sa Sveučilištem u Splitu i Agronomskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu, Institut je 2005. pokrenuo ovaj studij. O kvaliteti suradnje govori i činjenica da nastavnu djelatnost Instituta međunarodno stručno povjerenstvo za provođenje reakreditacije u studenom 2013. ocijenilo ocjenom izvrstan (5) u bitnim segmentima: aktivnosti u izvođenju nastave na preddiplomskim Studiju, opterećenosti osoblja, te povezanosti nastavnih s istraživačkim aktivnostima znanstvenika.

Kakvi su izgledi da se studij Mediteranske poljoprivrede održi bilo na postojećim, bilo na novim osnovama?

Javnost je već upoznata s aktualnim problemom održivosti ovog Studija, njegovim značajem za gospodarstvo Jadranske regije RH i izgledima za nastavak. O tome je u broju 62 *Universitasa* govorio i naš ravnatelj, dr. sc. Slavko Perica. Djelatnici Instituta imaju pozitivan stav prema nastavi i prijenosu rezultata znanstvenog istraživanja na visoko obrazovanje i to kroz nastavak starog/osnivanje novog studija agronomije na Sveučilištu u Splitu. O tome je bilo riječi i 2013. na sastanku docenata Instituta s koordinatorom Studija, i u zaključcima Stručnog povjerenstva za reakreditaciju Instituta u studenom 2013. i višekratno na kolegiju Instituta (2013. - 2015.). Sveučilište je svoju po-

Smatramo kako je moguća integracija Instituta sa Sveučilištem zahtjevan proces o kojem nitko u Hrvatskoj nema iskustva, koji tek treba biti osmišljen i reguliran, i o čijim detaljima Institut za sada nema saznanja, što govori o trajnosti, složenosti i ozbiljnosti samog procesa

Katja Žanić

dršku splitskom studiju agronomije izrazilo raspisivanjem Natječaj na temelju kojeg je 2013. i 2014. devet djelatnika Instituta izabrano u naslovno znanstveno-nastavno zvanje docenta. A upravo u prošlom broju *Universitasa* od 25. svibnja 2015., Sveučilište je raspisalo Natječaj za izbore u naslovna znanstveno-nastavna zvanja docenta za još osam pristupnika, a sukladno uvjetima i istraživačkim poljima djelatnika Instituta kojim ispunjavaju uvjete Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju.

Koje su formalno-pravne postavke za studij Mediteranske poljoprivrede, odnosno za agromonske studije u Splitu?

O mogućnostima nastavka starog/osnivanja novog studija agronomije i intenzivnijoj ulozi Instituta u nastavi na visokim učilištima, ravnatelj Perica je u spomenutom

razgovoru za Universitas istaknuo da su za intenzivnije sudjelovanje Instituta u nastavi glavne prepreke odredbe *Pravilnika o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja*, koje kod vrednovanja studijskih programa ne uzimaju u obzir suradnje nastavnika iz javnih znanstvenih instituta. U tom kontekstu posebno podupiremo i Prijedlog Sveučilišta u Splitu za promjenu *Zakona o osiguranju kvalitete u visokom obrazovanju*, posebice Članak 22. stavak 9. točka 2., koji se tiče upravo ove problematike (*uspostava nastavnih baza*). Želim naglasiti da Institut u svakom slučaju podržava nastavak dosadašnje dobre suradnje sa Sveučilištem kroz mogućnost pokretanja, izgledno, novog sveučilišnog studija Agronomije na Sveučilištu u Splitu.

Čini se da je Institut u svih 120 svojih godina zadržao svoju izvornu misiju. Kako biste je najkraće opisali?

Sukladno svojoj misiji, koja se suštinski nije mijenjala od osnutka 1894. godine, 121 godinu star Institut provodi strateška i inovativna istraživanja u području biotehničkih znanosti - jadranska poljoprivreda i šumarstvo - i obavlja prijenos znanja krajnjim korisnicima, s ciljem ekonomskog i socijalnog boljitka zajednice te zaštite okoliša i tradicijskih vrijednosti. Smatramo važnim upoznati javnost da je Institut tijekom proteklih 15 godina uložio velike napore i ostvario značajne rezultate u pravcu izgradnje i unapređenja znanstvene i edukacijske infrastrukture, podizanja kapaciteta znanstvene izvrsnosti ne samo projektima, znanstvenim radovima i mobilnošću, nego i

suradnjom s gospodarstvom, povećanom prepoznatljivošću u društvu, ukazujući svim tim na održivost statusa javnog znanstvenog instituta.

Smatrate li da bi pravo rješenje za uspostavu agronomskih studija u Splitu bila integracija sa Sveučilištem?

Što se tiče moguće integracije Instituta sa Sveučilištem, mišljenja smo kako je takva tranzicija zahtjevan proces o kojem nitko u Hrvatskoj nema iskustva, proces koji tek treba biti osmišljen i reguliran. Inače, odlukom Vlade RH osnovano je Povjerenstvo za izradu prijedloga modela restrukturiranja javnih znanstvenih instituta u RH, a što se upravo podudara s ovim pitanjem. Prema toj Odluci, zadaća Povjerenstva je bila predložiti model restrukturiranja javnih znanstvenih instituta, Institut za sada nema saznanja, što govori o trajnosti, složenosti i ozbiljnosti samog procesa.

Smatrate, dakle, da rizici moguće tranzicije nisu mali?

Prema kriterijima znanstvene izvrsnosti u sklopu Namjenskog višegodišnjeg institucijskog financiranja znanstvene djelatnosti od nadležnog ministarstva, naš Institut je visoko rangiran. Od 25 instituta u Hrvatskoj na petom je mjestu po iznosu dobivenih sredstava tijekom 2013. i 2014. godine, a na prvom mjestu ako se raspodjela naše ustanove i jamče joj održivost statusa dobroga javnog znanstvenog instituta. Iako smo temeljem zadnjeg međunarodnog vrednovanja, kao Institut, u nastavi ocijenjeni odlično, pitanje je kako bismo zadovoljavali kriterije vrednovanja kao potencijalno visoko učilište, posebice kod postupka reakreditacije.

U povodu inicijative da Institut za oceanografiju i ribarstvo u Splitu, razgovarali smo s ravnateljem i Katjom Žižić iz Instituta Soldom, prorektorom za znanstveni i obrazovni razvoj, o integraciji javnosti sve ključne stvari. Naime, s jedne je strane nedovoljno korištenja svih resursa obrazovanja, što i jest temeljna zadaća Instituta u okviru Sveučilišta, a s druge strane, nedovoljna praksa i strateška orijentacija reformskih iskustva – bolonjski – ukazuju da su reformski zahvati ishitreni. U ovom slučaju radi se o mostalnosti vrlo uspješnih instituta, naglašeni oprez pred svakom promjenom, ali i da se problemi racionaliziranja statusa. Ovim razgovorima University of Zagreb da nije riječ samo o načelnim, nego i o tome se rješavanje ne može dugo

Kako stoji s ekipiranošću Instituta za slučaj prelaska na Sveučilište, i s tim u vezi s akademskim statusom i radnim opterećenjem djelatnika Instituta?

S obzirom na relativno mali broj postojećih znanstvenih radnih mjesta Institut bi teško mogao kvalitetno odradivati ugovorene znanstvene i stručne aktivnosti, uz dodatne, nove napore za zadovoljenje kriterija vezanih za visoko obrazovanje. I kada bi se uspjelo organizirati jedan preddiplomski studij iz kojeg bi proizašla, primjerice, dva diplomatska studija, ostaje upitno ispunjavanje kriterija opterećenja nastavnika iz različitih polja biotehničkih i prirodnih znanosti. Tu je i pitanje neusklađenosti znanstvenih radnih mjesta djelatnika instituta i znanstveno-nastavnih radnih mjesta djelatnika visokih učilišta, a vjerojatno i niz drugih pravnih prepreka koje je teško prepoznati i predvidjeti u ovom trenutku. Uvažavajući zakonske procedure i propise RH, proces tranzicije javnog instituta u visoko učilište svakako bi iziskivao jedno duže prijelazno razdoblje, za što je potrebno izmijeniti odgovarajuće propise kojim bi se tranzicija regulirala.

Zaključno, kakvo biste rješenje smatrali optimalnim?

Izmjenom nekoliko članaka akata spomenutih na početku razgovora omogućilo bi se intenzivnije sudjelovanje javnih znanstvenih instituta u visokom obrazovanju, s koristima i za institute i za sveučilišta, a bez otvaranja zahtjevnih tema izmjene pravnog statusa institucija.

Prorektor Alen Soldo: Integracija instituta sa sveučil

Na čemu se temelji stav o potrebi restrukturiranja javnih instituta, preciznije, njihovom pripojenju Sveučilištu?

Kada se govori o restrukturiranju javnih znanstvenih instituta mnogi zaboravljaju činjenice i više govore prema nekom svome osobnom osjećaju, što je zapravo u potpunosti suprotnosti sa znanstvenim postulatima. Naime, Hrvatski sabor je u listopadu 2014. donio Strategiju obrazovanja, znanosti i tehnologije kao jedan od temeljnih dokumenata razvoja. U Strategiji se jasno navodi da Hrvatska ima ograničene ljudske, materijalne i prirodne resurse

te ih stoga mora koristiti na najbolji mogući način. Strategijom se definiraju određene mjere, između ostalih da će se odmah započeti sa strukturnim promjenama kojima će se veća javna sveučilišta razvijati kao istraživačka sveučilišta te da će se restrukturirati javne znanstvene institute, primjerice uključivanjem u sveučilišta. U Hrvatskoj postoji 25 javnih instituta i pitanje njihovog restrukturiranja je odavno otvoreno s obzirom na česte rasprave o njihovoj učinkovitosti i svrhovitosti.

Na kakve zaključke navodi rezultat tih rasprava?

Rezultati vrednovanja insti-

tuta su pokazali da je korištenje financijskih i ljudskih resursa daleko od optimalnog, da većina institucija u potpunosti ne zadovoljava kriterij javne odgovornosti, nije međunarodno prepoznatljiva, nema razvijenu suradnju s gospodarskim sustavom ili drugim institucijama u sustavu.

Iako se Hrvatska strategija oslanja na EU Strategiju 2020 kojom se i definiralo restrukturiranje instituta, nažalost, naša zemlja među posljednjim ide u taj proces, vjerojatno zbog duboko ukorijenjenog i arhaičnog načina razmišljanja o funkcioniranju znanosti.

Nasuprot nama, većina ze-

malja EU-a je već završila proces restrukturiranja instituta, a evaluacije nakon dvije i četiri godine pokazuju dobre rezultate.

Što je onda hrvatski specifični problem?

Opći problem hrvatske znanosti je nedostatak sveobuhvatnih projekata zbog nedostatka umrežavanja jer se većina ponaša prema ustaljenoj praksi „svatko je sam sebi dovoljan“. Danas je poseban problem teška ekonomska situacija koja se vrlo negativno odražava na znanstvenu zajednicu, pa su vjerojatno radi toga potegnuta i neka pitanja vezana za institute koja su se dosad sma-

U većini ostalih zemalja EU-a, djelatnici instituta su angažirani u nastavi na Sveučilištu, za što ne primaju nikakvu naknadu jer je posve razumljivo da rezultate svoga znanstvenog rada treba što prije predložiti u nastavu

trala tabu temama. Primjerice, većina sveučilišnih profesora se buni zbog diskriminacije u odnosu na djelatnike instituta. Da pojednostavnim: djelatnik nekog instituta ima od države propisane uvjete koje mora ispuniti za znanstveno zvanje. Iste te uvjete mora ispuniti i svaki djelatnik Sveučilišta. Ali, kad institutski djelatnik

ispuni te uvjete, on se doslovno može odmarati, a sveučilišni nakon toga mora ispunjavati dodatne uvjete za znanstveno-nastavno zvanje i obavezan je raditi u nastavi. Ipak, oba djelatnika na istoj razini imaju i istu plaću, što je sa stajališta sveučilišnog djelatnika posve diskriminatorno. Nadalje, ako je institutski djelatnik angaži-

Ravnatelj IZOR-a Nedo Vrgoč: Zacrtane razvojne ciljeve Instituta možemo ostvariti tako da ostanemo samostalni

Nedo Vrgoč

titut za melioraciju krša i Institutu za oceanografiju. Nedo Vrgoč, ravnatelj IZOR-a, ističe da je Institutu za oceanografiju i ribarstvo, a ne samo IZOR-u, potrebna suradnja s drugim institutima i organizacijama. Smatra da je Institutu za oceanografiju i ribarstvo, a ne samo IZOR-u, potrebna suradnja s drugim institutima i organizacijama. Smatra da je Institutu za oceanografiju i ribarstvo, a ne samo IZOR-u, potrebna suradnja s drugim institutima i organizacijama.

Tomislav Čizmić Marović

Iako izrazito cijenimo ponudu o priključivanju Instituta Sveučilištu, smatramo da je sadašnji pravni status Instituta ono što nam omogućuje razvoj u skladu s našom misijom i vizijom te ga zbog toga ovakvim želimo zadržati i u budućnosti

Kada je i kako krenula inicijativa za priključenje Instituta Sveučilištu?

Početkom ožujka imali smo razgovore s rektorom Sveučilišta prof. Anđelinovićem, a vezano uz njegov prijedlog priključivanja Instituta Sveučilištu u Splitu. Kroz razgovor, a potom i u dopisu, prof. Anđelinović nas je obavijestio o problemima Sveučilišnog odjela za studije mora te je iznio svoje razmišljanje kako bi se značajan dio tih problema riješio pripajanjem Instituta Sveučilištu. Naime, Agencija za znanost i visoko obrazovanje dala je negativno mišljenje u procesu reakreditacije Sveučilišnog odjela i to poglavito zbog činjenice što Odjel nema dovoljno vlastitih stručnjaka, niti adekvatnih prostora i opreme za rad.

Od kada datiraju i koliko su duboke veze Instituta sa Sveučilišnim odjelom za studije mora?

Institut i Sveučilišni odjel imaju dugačku i uspješnu povijest suradnje, kako u znanstvenim projektima, tako i u nastavnoj djelatnosti. Ustvari, Institut je idejni i stvarni začetnik i osnivač Sveučilišnog odjela za studije mora, na diplomskoj i doktorskoj razini. Naime, ovaj je Sveučilišni studij nastavak "Međunarodnog ribarskog obrazovnog Centra za zemlje u razvoju" koji je osamdesetih bio organiziran od Instituta, a uz podršku FAO-a i Kraljevine Nizozemske. Dakle, Sveučilišni studij smatramo 'djetetom Instituta' koje je sada odraslo i osamostalilo se, ali i dalje ima našu posebnu pozornost i sveskoliku podršku u smislu predavača i logistike opreme, laboratorija, terenskog rada. I što je najvažnije, zapošljavamo značajan dio kadrova koji završavaju ove studije: čak pedesetak do sada! Upravo zbog toga mi smo se oduvijek nastojali razvijati kao dvije komplementarne, a ne konkurentne i kompeticijske ustanove.

Kako ocjenjujete recentne dosege IZOR-a?

Vrijednost i kvaliteta rada djelatnika Instituta prepoznata je i ocjenjivana u ne-

давним neovisnim evaluacijama znanstvenih instituta koje su obavljali neovisni međunarodni eksperti, a koje su obuhvaćale različite segmente djelovanja instituta - publiciranje, znanstvene projekte, stručne poslove, organizaciju rada, financiranje, edukaciju... Prema dobivenim ocjenama jedan smo od najbolje ocijenjenih instituta u cijeloj RH, a navedeni eksperti posebno su visoko vrednovali sadašnju efikasnost i racionalnost rada Instituta. Važno je naglasiti kako su djelatnici Instituta u zadnjim godinama dobili brojne nagrade za svoj rad: više državnih nagrada za znanost, nagradu za znanost HAZU, državne nagrade za novake i mlade znanstvenike, nagradu grada Splita i druge. Isto tako, Institut je proglašen Nacionalnim referentnim centrom za more, a u Institutu se nalazi i Nacionalni referentni laboratorij za morske biotoksine. Trenutno djelatnici Instituta rade na četiri nacionalna i četrnaest međunarodnih znanstvenih projekata, financiranih uglavnom različitim fondovima EU-a. Na međunarodnoj razini IZOR je član najrenomiranijih i najvažnijih

europskih znanstvenih asocijacija: EMB, EFARO, EUROGOOS, EUROMARINE, MOON. Stručnjaci Instituta su nacionalni predstavnici u ključnim međunarodnim znanstvenim i stručnim tijelima, kao što su IOC, CIESM, IPHAB, GFCM, ICCAT, FAO, UNDP, UNEP, STECF...

Je li IZOR angažiran samo na znanstvenim, ili radite i na stručnim projektima?

Uz znanstvene, važan segment rada Instituta čine stručni projekti za potrebe različitih nacionalnih i međunarodnih naručitelja, a trenutno ih je dvadesetak. Najveći dio sredstava koje na tržištu ostvarujemo znanstvenim i stručnim projektima koristi se za provedbu ugovorenih istraživanja, a ostatak za znanstvena istraživanja važna Institutu, te za kupnju sofisticirane znanstvene opreme. U novije smo vrijeme EU projektima uspjeli pribaviti izrazito skupu znanstvenu opremu poput prvog SEM elektronskog mikroskopa u Splitu, visokofrekventnih oceanografskih radara, meteorološko-oceanografske autonomne plutače, opreme za lančanu reakciju s polimerazom u realnom vre-

menu, znanstvene ribarske opreme...

Uz takve rezultate i poziciju u nacionalnoj i međunarodnoj znanstvenoj zajednici, od kakvog je značaja za Institut daljnja suradnja sa Sveučilišnim studijem mora?

Imajući sve to u vidu, žalosti nas činjenica da se Sveučilišni odjel nalazi u problemima vezanim uz vrednovanje studija od AZVO-a. Institut je Agenciji već uputio dopis, poglavito vezano uz doktorski studij, u kojemu naglašavamo važnost njegova očuvanja, kao i naše mišljenje da se nastava koju obavljaju djelatnici Instituta - koji je jedan od tri organizatora i nositelja ovog dokorskog studija! - ne bi smjela računati kao nastava drugih vanjskih suradnika. Međutim, stav Instituta je kako rješavanje ovog problema ne treba tražiti u priključivanju Instituta Sveučilištu u Splitu. O ovom prijedlogu smo raspravljali i na Kolegiju, i na Znanstvenom vijeću i na Upravnom vijeću Instituta, i sva su ova tijela jedinstvenog i jednoglasnog stava da je za budućnost Instituta, kao i za sveukupan razvoj istraživačkih aktivnosti vezanih uz Jadransko more, najbolje ostati samostalni javni znanstveni institut. Problem održavanja Sveučilišnog studija treba tražiti u promijeni zakonske regulative, koja sada neopravdano ne prepoznaje ulogu dijela organizatora Studija u izvođenju nastave.

Kako vidite budućnost suradnje Instituta i Sveučilišta

Mi u budućnosti želimo pomoći i Studijskom odjelu u opstanku i pridonijeti Sveučilištu u budućem radu i razvoju te smo spremni još više intenzivirati našu dosadašnju suradnju. Institut je zajedno sa Sveučilištem uključen u brojne nacionalne i međunarodne projekte, a posebno naglašavamo uključenost Instituta u sveučilišni Ured za transfer tehnologije, kroz koji sa Sveučilištem upravo prijavljujemo dva tehnologijska projek-

ta. Doprinos Instituta rješavanju navedenog problema Sveučilišnog odjela može biti i kroz omogućavanje dijelu djelatnika Instituta koji to žele da prijeđu na Sveučilište u određenom postotku (kumulativni rad), te na taj način osnaže nastavne kapacitete Studijskog odjela. Isto tako, podržavamo ideju o uspostavi Nastavnih baza, jer i nju vidimo kao način na koji ćemo biti u mogućnosti produžiti suradnju, a i pomoći održavanju Studiju mora.

Kako su definirani strateški razvojni ciljevi vašeg Instituta?

Institut za oceanografiju i ribarstvo je 85 godina stara znanstvena organizacija tijekom čije su se povijesti mijenjale države, uređenja, ministri, zakoni, reforme, ali je Institut sve to vrijeme bio i ostao vodeća i najjača znanstvena institucija koja se bavi problematikom mora i ribarstva na cijelom Jadranskom moru. U ključnom dokumentu koji definira buduću razvoj Instituta, a to je Strategija Instituta, prezentirane su i mislija i vizija IZOR-a. Mislija je Instituta biti centar znanstvene izvrsnosti u području istraživanja mora i ribarstva, slijedeći međunarodne istraživačke standarde i uvažavajući specifične interese Republike Hrvatske, a vizija je Institut kao nacionalni centar za istraživanje mora u Republici Hrvatskoj, te nezaobilažan čimbenik i žarište oceanografskih i ribarstvenih istraživačkih aktivnosti vezanih za Jadransko more. Mišljenja smo da tako zacrtane razvojne ciljeve Instituta najbolje možemo ostvariti na način da ostanemo samostalni znanstveni javni institut kao što smo to bili do sada.

Stoga, iako izrazito cijenimo ponudu o priključivanju Instituta Sveučilištu, mi smatramo da je sadašnji pravni status Instituta ono što nam omogućuje razvoj u skladu s našom s misijom i vizijom te ga zbog toga ovakvim želimo zadržati i u budućnosti.

ištima je strateški interes države

ran u nastavi pri Sveučilištu, prima dodatni honorar, a nije tajna, čast iznimkama, da se ta nastava ionako odradi unutar radnog vremena.

Zašto restrukturiranje spada u prioritete Sveučilišta u Splitu?

U većini ostalih zemalja EU-a, djelatnici instituta su angažirani u nastavi na Sveučilištu, za što ne primaju nikakvu naknadu jer je posve razumljivo da rezultate svoga znanstvenog rada treba što prije predložiti u nastavu. Također je uobičajeno da se plaće institutskih znanstvenika ne pokrivaju u cjelosti od države, već se dio prihoda ostvaruje u suradnji s gospodarstvom i iz projekata

EU fondova. Kako naša država u cijelosti pokriva plaće znanstvenika instituta, razumljiv je otpor prema mijenjanju takvog načina financiranja, iako je iz svjetske prakse poznato da tek odustajanjem od takvog modela financiranja započinje proces snažnog okretanja instituta tržištu i povećanja konkurentnosti. Sveučilište u Splitu, u kontekstu restrukturiranja instituta, je prirodno zainteresirano za Institut za jadranske kulture i melioraciju krša, te Institut za oceanografiju i ribarstvo, budući da su njihova sjedišta u Splitu i da s njima imamo dugogodišnju suradnju. Nažalost, upravo na primjeru naše

suradnje vidimo i apsurdnost nekih propisa na štetu Sveučilišta. Primjerice, u procesu reakreditacije Oceanografskom institutu je sudjelovanje u nastavi pri Sveučilišnom odjelu za studije mora ocijenjeno vrlo pozitivnim, dok je to isto Odjelu označeno izrazito negativnim, s obrazloženjem velike vanjske suradnje!?

Koje pozitivne učinke očekujete od mogućeg pripajanja?

Sveučilištu u Splitu, dodatni je problem što radi nedostatka radnih mjesta na vanjsku suradnju troši 5 puta više sredstava od Osječkog, koje, iako ima nekoliko tisuća studenata manje ima i oko 400 djelatnika

sa znanstveno-nastavnim zvanjem više!? Dakle, kako se dobar dio sredstava za vanjsku suradnju na razini države troši i na honorare djelatnika instituta, jasno je da bi pripajanjem instituta Sveučilištu i posljedičnom obavezom održavanja nastave njihovim djelatnicima, veliki dio sredstava umjesto na honorare mogao biti usmjeren prema znanstveno-istraživačkim projektima. Da se sredstva nepotrebno rasipaju je konačno jasno i državi, i sad je samo pitanje hoćemo li se početi ponašati kao i druge odgovorne države ili će prevladati naš strah od promjena zbog kojega nam znanost i je na ovakvim razinama.

Alen Soldo

Na mirogojskom Krematoriju od Vladimira Iblera 6. svibnja su se oprostili Zvonko Kusić, Davorin Rudolf, Božidar Bakotić i Maja Seršić, a na splitskom Pravu 8. je svibnja održana komemoracija na kojoj su govorili Davorin Rudolf, Vesna Barić Punda i Arsen Bačić. Dio tekstova do kojih smo uspjeli doći donosimo ovdje. Za stoti rođendan Ibler mi je povjorio: „Želim si još tri stvari. Popet se na Hum, na svakom sam se otoku popeo na najviši vrh, na Visu nisam. I još bih jednom na Svetac... A treće, oploviti Jabuku.“ Kad je početkom, ove, 2015., Joško Božanić započeo pripreme da mu te želje i ostvarimo, Ibler se još znao tome radovati. ...Toliko čežnje u 102. na zaprepašujuć način osvjetljava svjedočanstva da ovaj čovjek, boraveći na Zemlji više od 100 godina, nikada nikoga nije uvrijedio... A najsazetiji opis čitava Iblerova života su a capella otpjevani stihovi na njegovu ispraćaju: Plovi barka duboko je more. Svi koji su ga voljeli trebali bi se radovati bonaci koju je zaslužio.

DUŠKO ČIZMIĆ-MAROVIĆ

Zvonko Kusić: Vladimir je bio najbolja poruka Akademije

On se nije namjerno isticao. Ono što je svakoga fasciniralo njegovu su učenici; ja nikada u životu nisam vidio veću privrženost učenika svome učitelju, čak možemo govoriti o jednoj vrsti obožavanja kako su ga oni voljeli. Uvijek sam se pitao koje su to tajne njegove osobe. Prvo, tajna njegova dugog života. Što jede? Ili je tajna u tome što radi? Druga tajna – zašto su ga svi voljeli? Rijetko se može vidjeti čovjeka kojeg svi vole. Koga bi god on sreo, taj bi ga dočekao sa smiješkom. Možda je tajna ipak bila u njegovoj ljudskosti. Dobroti, koju nije namjerno isticao, a koju ipak nepogrješivo prepoznamo zbog jednostavnog razloga što se u njegovu društvu i sami osjećamo dobrima jer iz svih nas izvlači čistu dobrotu. Jedna njegova učenica reče da je Vladimir Ibler bio ljudska i znanstvena institucija. Za Akademiju, Ibler je bio jako značajan. On je na neki način bio najbolja poruka Akademije, sve ono najbolje u njezinu poslanju on je na neki način u sebi sintetizirao i zato je ovaj gubitak nenadoknativ. No, sve institucije, pa i HAZU, osim svoje materijalne egzistencije imaju i duhovnu dimenziju svoga postojanja koju su stvorili svi prethodni naraštaji, pa će tako i duh akademika Iblera trajno ostati u HAZU. Akademik Ibler zadužio je hrvatsku znanost, Hrvatsku akademiju, hrvatski narod, na čemu mu vječna slava i hvala.

Maja Seršić: Smrt učitelja uvijek je bolna

Čak i kad se nekadašnji učenik izgradi u znanstveno ili stručno samostalnu osobu, pa ako je i u poznijim godinama, njemu je svejedno posebno drago kad zna da uz njega, bliže ili dalje, djeluje i njegov nekadašnji učitelj i da ga uvijek može konzultirati, bilo putem njegovih pisanih djela, bilo u osobnom kontaktu.

Kad takav učitelj premine, a uspomena na njega ostane samo u njegovim djelima, u kojima nema niti će biti osvrta na događaje nakon njegovog fizičkog nestanka, nekadašnji učenik osjeti silnu prazninu, ništa manju - iako nešto drukčiju - od one koja nastane kad ga napuste bliski srodnici i prijatelji.

Točno se taj osjećaj praznine vidio iz pisama koja sam dobila od ljudi kojima sam ja ostala najbliža veza s Vladimirom Iblerom. Svi su oni redom bili Iblerovi učenici, pretežno na postdiplomskom studiju. Svi su oni, kao i ja, ostali zaprepašteni činjenicom da je i on smrtan. Svi smo nekako osjećali da je on iznimka. Moji su prijatelji i poznanici pisali rečenice, koje kao da su "izlazile" iz moje nutrine: o dubokoj i organskoj povezanosti s Iblerom, o njegovoj jedinstvenosti, odlasku u legendu, o tome da je s njim završilo jedno razdoblje i da više ništa neće biti isto „nakon Iblera“.

A ja sam bolno osjećala još jednu vrstu gubitka, gubitak osobe s kojom sam se razumjela bez puno riječi i objašnjavanja. Upravo mi je ta nevjerojatna lakoća komunikacije bila i glavna impresija pri našem zadnjem susretu prije odlaska u bolnicu kad nije htio pričati o bolesti nego smo kao i uvijek prebirali po zajedničkim uspomena i sjećali se zajedničkih prijatelja i poznanika.

Duboko poštovanje i divljenje prema našem profesoru prelazilo je granice Hrvatske, čemu sam više puta svjedočila, a zadnji put lani kad je bio član naše delegacije pred Arbitražnim sudom u Haagu gdje se raspravljalo o razgraničenju sa Slovenijom. Na usmenoj raspravi, ne samo od zastupnika nego i od strane arbitara, citirana su njegova djela, a njegova erudicija, mudrost i poseban šarm dali su obilježje cijeloj usmenoj raspravi.

I njegovi prijatelji i kolege u inozemstvu koje sam obavijestila o njegovu odlasku, reagirali su s nevjericom, tugom, ali i ponosom što su ga poznavali. Svi koji smo ga poznavali znamo da je stalno propitkivao stvari, sve u želji da dade smisao i dostojanstvo onome što čini. Iako je bio vrlo društven, ljubomorno je čuvao svoje vrijeme osame za rad i promišljanje. Najdraži sugovornici u samoći i meditaciji bili su mu Schoppenhauer i Gracian koje mi je u raznim prilikama citirao, ukazujući na neke prijelomne trenutke u svom životu kad su mu pomogli u odlukama i daljnjim smjerovima življenja.. Upravo su mi oni posljednjih dana pružali najveću utjehu: Naime, kroz prizmu njihovih promišljanja u kojima je naš dragi profesor nalazio odjeke svojih životnih ideja vodilja, sagledala sam njegov životni put i shvatila da je ostvario ono za što se bojao da ne postoji, a to je smisljena egzistencija. Pokoj mu duši.

IN MEMORIAM

Vesna Barić Punda: Učitelju i prijatelju

Vladimir Ibler na zagrebačkom je Mirogoju ispraćen uz zvuke dalmatinske pjesme. A mi u Splitu od našeg se velikog učitelja opraštamo u ovoj istoj vijećnici, gdje su se s posebnom pažnjom pratila njegova predavanja i nadasve mudra promišljanja prvoj generaciji poslijediplomskog studija Prava mora.

Svjetski autoritet

Vladimir Ibler rodio se u Zagrebu 25. lipnja 1913. Pravo je studirao u Beogradu i Zagrebu u kojem je 1937. i diplomirao, a 1938. doktorirao. Od 1937. do 1939. je odvjetnički i sudski pripravnik na Kotarskom i Okružnom sudu u Zagrebu i na Kotarskom sudu u Rabu, a od 1939. do 1947. tajnik Industrijske komore u Zagrebu. Sveučilišnu je karijeru počeo 1947. na zagrebačkom Pravu kao asistent na Međunarodnom javnom pravu i Diplomatskoj povijesti. Za privatnog docenta izabran je 1954. na predmetu Međunarodno javno pravo. Na Katedri za međunarodno javno pravo biran je za docenta 1957., za izvanrednog 1961., a za redovnog profesora 1965. Najvažnija su mu djela *Diplomatska historija 1814-1871* (1960.), *Sloboda mora* (1965.), *Međunarodni odnosi* (1971.), *Rječnik međunarodnog*

javnog prava (1972.) te *Međunarodno pravo mora i Hrvatska* (2001.). Tijekom sveučilišne karijere međunarodno je pravo usavršavao na Academie de Droit International u Haagu (1949.), na Institut universitaire de hautes etudes internationales u Ženevi (1954/55.), na sveučilištima Harvard (Harvard Summer Seminar kod Henryja Kissingera, 1956.) i Columbia (School of Law, kod Philipa Jessupa, 1959./60.). Predavao je na Sveučilištu u Kielu (1969./70.), te na pravnim fakultetima u Torontu, Mainzu i Münchenu, te Beogradu, Ljubljani, Novom Sadu, Rijeci, Splitu, Osijeku i Dubrovniku. Umrovljen 1983., Ibler nastavlja predavati na postdiplomskom studiju iz međunarodnih odnosa na Fakultetu političkih znanosti u Zagrebu te na postdiplomskom studiju iz prava mora na Pravu u Splitu. Suradni član HAZU postaje 1977., izvanredni 1986., a 1991. redoviti. Kao stručnjak za međunarodno pravo Vladimir Ibler bio je član diplomatskih izaslanstava na Generalnoj konferenciji UNESCO-a u Parizu 1951., na diplomatskoj konferenciji za kodifikaciju međunarodnog ugovornog prava u Beču 1968. i na Trećoj konferenciji UN-a o pravu mora (UN-CLOS III) od 1973. do 1982.

Akademik Ibler aktivno se uključio u ranje samostalne Hrvatske i njezine diplomate, a potom na Diplomatskoj akademiji. Bio je član Diplomatske hrvatsko-slovenske komisije za uređenje graničnih pitanja i Savezne Republike Jugoslavije 1996. na Savjeta za granice od 2001. Sudjelovao u izradi Pomorskog zakonika donesenog 2002. do 2006. bio je voditelj projekta JACI (zakonodavstva međunarodnim standardima prava EU).

Veza sa Splitom osobite vrste

Lipnja 2014. bio je član hrvatskog delegacije na usmenoj raspravi pred Arbitražnim sudom o hrvatsko-slovenskom graničnom pitanju u Haagu. Vladimir Ibler 1998. je odlukom Danice hrvatske s likom Ruderača za osobite zasluge u znanosti, 2008. kneza Branimira s ogrlicom za osobite zasluge u razvoju pravne misli u Hrvatskoj te za osobite zasluge u formiranju međunarodnog

Vladimira Iblera: Duboko je more

25. 6. 1913. - 30. 4. 2015.

njegovi Splicićani

io u stva-
plomaci-
hrvatske
akademik
lovenske
nja 1995.,
uređenje
Hrvatske
i Vladi-
vao je i u
2004. Od
transkog
morskog
ardima i

stavova Hrvatske, a 2009. je dobio Državnu nagradu za znanost za životno djelo. Ako kažemo da je veza akademika Iblera sa Splitom bila osobite vrste, ne svojatamo nešto što nam ne pripada. I neka nitko ne misli da je Vladimira Iblera u Split privlačilo samo naše more – on je sva svoja ljeta ionako provodio brodeći po obalama ljepšima od splitskih. Akademik Ibler jest značajno doprinio ugledu našega Fakulteta, ali on je do našeg fakulteta i držao. Još 2009. u razgovoru za Universitas rekao je i ovo: „Uz zagrebačko, splitsko je Pravo bez sumnje u nas najbolje. Na njemu postoje ljudi koji znaju svoju struku i svoj posao, i koji imaju osjećaj odgovornosti za kvalitetu znanstvenog i nastavnog rada. Koji nisu obični hohštapleri provincijalno vezani za usluge koje treba činiti okolini...“ A koliko je Ibler držao do Splita, i koliko je Split držao do Iblera, očito je i iz činjenice da je upravo akademik Ibler bio taj koji je osamdesetih godina vodio splitski Zavod HAZU, a u doba takvih uglednika kao što su bili akademici Cvito Fisković, Kruno Prijatelj i Ivo Petrinović. Učitelju i prijatelju, veliko Vam hvala. Mirno putujte prostranstvima vječnosti... Vaši Splicićani...

Arsen Bačić: Humanist Prava

Jedan Matejev fragment - (13,52) - govori o onima koji su vješti u nauci zakona, te navodi da su takvi poput domaćina koji iznosi iz blaga svojega novo i staro. Profesor Vladimir Ibler bio je upravo takav čovjek koji je svojim vještinama u nauci zakona bio srdačni i otvoreni Učitelj koji je mnogima nudio svoje blago – znanje novo i staro.

Profesor Vladimir Ibler, akademik i profesor prava koji je u Hrvatskoj i Jugoslaviji bio je jedan od najzaslužnijih za razvoj međunarodnog prava, međunarodnog prava mora i međunarodnih odnosa, za svoga dugog života uspio je neponovljivo kombinirati suverenost legalne kompetencije i eleganciju kretanja između sveučilišne katedre i političkih foruma velikih međunarodnih konferencija. Kao profesor međunarodnog prava posjedovao je duboko i široko pravno znanje koje je bilo inspiracija stotinama studenata i znanstvenika suočenih s problematikom međunarodnog prava i međunarodne politike. Bez imalo pretjerivanja može se reći da je malo onih ko-

ji su bili toliko uspješni u kombiniranju znanja iz pravnih i političkih disciplina kao profesor Ibler.

Vjerovao pravu, kritičan prema politici

Profesora V. Iblera uvijek sam uspo- redivao s njegovim suvremenikom *Lou- em Henkinom* (1917-2010) velikim profesorom njujorške Columbia-e koji je u svijetu komparativnog prava bio poznat po trajnom povezivanju međunarodnog javnog i ustavnog prava. Poput svojih velikih suvremenika i profesor V. Ibler se je kao pravni lučonoša znao naći u situacijama da bude prvi, a često i posljednji čuvar predanosti vladavine prava u dva različita legalna sustava: ustavnom i međunarodno pravnom. Njegova je misao pojašnjavala što je pravo uistinu, kao što je znao lucidno formulirati i misli o tome što bi pravo trebalo biti. No, više od svega prof. Ibler je zračio snagom svog humanizma i volje da štiti integritet i dostojanstva pojedinca kao subjekta prava. Zago- varao je toleranciju, univerzalna ljudska prava i bilo je potpuno jasno da na tome

planu nije zagovarao nikakve rezerve toliko česte u području međunarodnog komuniciranja.

Koliko je vjerovao pravu toliko je bio kritičan prema politici kao trajnoj gospodarici života i smrti prava. Vjerovao je da politika u katedrali ljudskih prava prije postoji kao arhivolt nego li kao grandiozni i čvrsti berninijevski solomonski stup; za njega je politika uvijek predstavljala pragmatičnog a ne principijelnog aktera u cjelini međunarodnog prava i odnosa; u politici je uvijek vidio aktera kojemu je nedostajala iskrena strast samokontrole i pravednosti.

U svojem interesu i zalaganju za ostvarivanje najboljih strana međunarodnog prava, prava mora i međunarodnih odnosa, profesor Ibler bio je poput mornara na kopnu koji je u oku i misli uvijek nosio refleks udaljenog horizonta, kao nagovještaj uvijek bolje mogućnosti ljudskog socijalnog i individualnog progressa koji ide daleko preko onog socijalnog i političkog realiteta koji nema ambicija da se izbori za boljitak pojedinca, države i društva.

Davorin Rudolf: Zadnji bard stare garde

U tihoj i hladnoj mirogojskoj postaji s koje se odlazi nekamo daleko i za vazda, 6. svibnja 2015. ispratili smo akademika Vladimira Iblera, zadnjeg barda stare garde znamenitih hrvatskih znanstvenika iz područja međunarodnog prava.

Stajali smo zbijeni u zagrebačkome krematoriju, nijemi, tužni i surovo osiromašeni. Jer nas je napustio drag i čestit čovjek, najstariji hrvatski akademik. Dobri duh Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Znanstvenik koji je živio više od čitavoga stoljeća, hej, više od punih deset desetljeća, uvijek u dobrome zdravlju, uvijek u probranome društvu, od Henryja Kissingera do Miroslava Krleža, od Vladimira Velebita do Jurja Andriasyja, Natka Katičića, Velimira Filipovića. Zanimljivo nas je napustio čovjek koji je tijekom pedeset godina učio i odgajao studente, pisao knjige, kreirao pravne norme i sudjelovao na važnim međunarodnim konferencijama u Caracasu i New Yorku, Youndeou u afričkome Kamerunu, u Parizu, Beču, Ženevi, Haagu. Čovjek koji je proživio i preživio tri rata, različite diktature, od carske i kraljevske do diktature proletarijata. Kad su ga pitali koji mu je poredak tijekom njegovih stotinu godina ostavio najugodniji dojam, odgovorio je: onaj austrougarski jer je bio najuredniji. Uru se moglo poravnati prema dolasku i odlasku vlakova. Tako je govorio pošten građanin Vladimir Ibler, u mladosti blizak hrvatskoj patriotskoj ljevici.

Pratio sam ga u zamršenim međudržavnim pregovorima o razgraničenju sa susjedima. Branio je hrvatsko more poput ubojitih strijelaca starih hrvatskih knezova, svaku grudu svoje zemlje. Bez političkih i ideoloških euforija, smireno, staloženo, argumentirano. Grmio je: „Ne dam, zašto bih dao bilo kome što je naše!“ Bio je stijena! Hridina! Možda ima simbolike i u činjenici da se 1913. rodio baš na dan kada je, osamdesetak godina kasnije, 25. lipnja 1991., rođena država u kojoj živimo.

Ništa ga nije moglo slomiti

Čitao sam njegove knjige o međunarodnome pravu, o normama na koje se sve države pozivaju, a malo ih je koje te iste norme istinski poštuju. Pisao je o povijesti međunarodnih odnosa, diplomaciji, objavljivao leksikone. Svaka njegova knjiga je sjajno štivo, dio općega dobra, služile su, služe i služit će naraštajima.

Pridonosio je da se u Europi i svijetu uvažava hrvatska škola međunarodnog prava mora.

Kada ga je nedavno nesmotreni biciklist oborio na cesti, potom i njegovu domaćicu, Baricu, svi su ostali u bolnicama. I biciklisti i Barica. A on je ustao i sutradan se penjao, onako vižlast, lakog koraka, u svoj profesorski kabinet zagrebačkoga Pravnog fakulteta u Čirilometodskoj, na Gornjem gradu u Zagrebu. Taj detalj kazuje: ništa ga nije moglo slomiti, pokolebati, prisiliti da poklekne, ni u znanosti ni u privatnome životu. Kada ga je prijašnji predsjednik Vlade, nekadašnji njegov student, upitao je li dobro ugovorio granicu s jednom susjednom državom, akademik Ibler mu je rekao da je taj ugovor za Hrvatsku loš. Premijer se ispričao: „Šmugnuo sam sa sata kad ste to predavali.“ Zahvaljujući Ibleru, ugovor je Vlada povukla. Vazda je bio uspravan, pošten i drag, nadmoćan u dijalogu jer je znao. Studentima je citirao pjesnika: kada si uspravan, treba ti manje negoli kad klečiš. Bio je i duhoviti šarmer, gospodin finih manira. Europejac *par excellence*.

Nažalost, nakon stotinu godina plodotvornoga života brutalno se stropštala teška, neumitna zavjesa i svjetla su ugašena. Nema više meštra. Meni je na stolu ostala otvorena knjiga Vladimira Iblera „Sloboda mora“. Napisana prije 60 godina. Autohtoni Zagrepčanin volio je morske pučine, od modrih boja neba i mora imao je svijetle oči. Svake godine ljeti obilazio je vale, nema mjesta na našoj obali u koje nije zašao. Oduševljavali su ga tići pjevači sakriveni u masnozelenim borima otoka, cvrčak na čvoru crne smrče, vonj lavande, boje kadulje i vrijesa. Daljine i morski beskraj bili su mu trajni izazovi. Zaokupljale su ga slutnje što li se krije iza one ravne crte horizonta.

konferencija

Međunarodna Znanstvena konferencija ASMOSIA XI

Piše: **KATE BOŠKović**

Grad Split je od 18. do 22. svibnja bio domaćinom međunarodne znanstvene konferencije o antičkom kamenu ASMOSIA XI. Događaj je to koji je u gradu pod Marjanom okupio gotovo dvjesto istaknutih znanstvenika s područja arheologije, povijesti umjetnosti, arhitekture, geologije, kemije, fizike te restauracije i konzervacije kamena iz dvadeset i osam zemalja s pet kontinenata. Međunarodna neprofitna organizacija ASMOSIA (Association for the Study of Marble and Other Stones in Antiquity) osnovana 1988., okuplja više od 250 znanstvenika te ima najveći ugled na svjetskoj razini u proučavanju mramora i drugih vrsta kamena u antici. Povjerivši organizaciju ove konferencije splitskim stručnjacima, ASMOSIA je omogućila Splitu da ugosti svjetski poznate znanstvenike kao što su Patrizio Pensabene, John J. Herrmann, Guntram Koch, John Pollini, Moshe Fischer, Lorenzo Lazzarini, Yannis Maniatis i mnogi drugi.

Ugledni članovi organizacijskog odbora

Na konferenciji u organizaciji Fakulteta građevinarstva, arhitekture i geodezije te Umjetničke akademije Sveučilišta u Splitu, tijekom pet dana u izvrsno opremljenoj dvorani kinoteke Zlatna vrata sudionici su imali priliku poslušati devedeset predavanja tematski podijeljenih u sedam sesija (geologija i eksploatacija kamena u kamenolomima, obrada i ugradnja kamena, podrijetlo kamena, pigmenti na kamenu, napredne tehnologije utvrđivanja podrijetla i baze podataka), a u Muzeju grada Splita bila su izložena sedamdeset i tri postera, podijeljena u dvije sesije. U posebnoj tematskoj sesiji, koja je na programu bila u utorak, prvi su put sustavno prezentirane tehnike i tradicija vađenja kamena, kvaliteta i vrsta

Kamenolom Jadrankamen, Pučišća

Korištenje kamena u antici bila je tema međunarodnoga znanstvenog skupa koji je ugostio najveća imena arheologije i srodnih znanosti

vapnenca u antičkoj Dalmaciji i Istri, izvoz kamenih proizvoda u Mediteranski bazen te saznanja o korištenju uvoznih vrsta mramora na istom prostoru u antici i njihova revitalizacija u kasnijim povijesnim razdobljima.

Organizacijski odbor, na čijem je čelu bila Katja Marasović s Fakulteta građevinarstva, arhitekture i geodezije, okupio je ugledne splitske stručnjake: Nenada Cambija, Tomislava Marasovića, Branka Matulića, Ivu Donelliju, Danielu Matetić Poljak, Damira Klišića, Elviru Šarić Kostić i Vedranu Delongu.

Predstavljen zbornik ASMOSIA X Proceedings

U sklopu konferencije organiziran je i izlet na arheološki lokalitet u Saloni, kao i razgledavanje povijesne jezgre Splita s Dioklecijanovom palačom. Nakon završetka konferencije, u subotu 23. svibnja organiziran je izlet na Brač, u sklopu kojeg su sudionici posjetili antički kamenolom Rasoh, muzej u Škripu, Klesarsku školu

i kamenolom „Jadrankamen“ u Pučišćima, a izlet je završen ručkom u Gažulu, gdje su sudionici uživali u autentičnim okusima dalmatinske kuhinje. Također, za ovu priliku priređena je izložba „Marmore laudata Brattia“ autora Ive Donellija, na kojoj su predstavljeni svi vapnenci otoka Brača, kamenolomi, tradicionalni alati i tehnike vađenja kamena, a ujedno je i tiskan dvojezični (hrvatsko-engleski) katalog izložbe, autorica Vinke Marinković i Mione Miliše. Izložba je bila popraćena animiranim filmom o izgradnji Dioklecijanove palače, koji je autor Dalibor Popović tog dana prvi put predstavio javnosti. Donelli je, sa svojim studentima, napravio i poseban suvenir - uzorke dvadeset različitih bračkih kamena, koji su posjetitelji konferencije rado odnijeli svojim domovima.

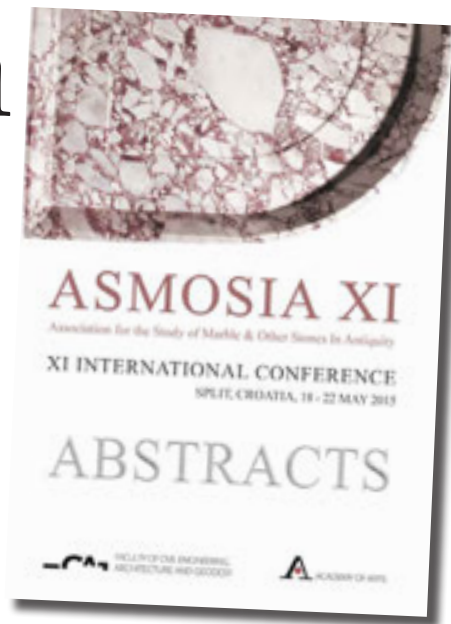
Sva događanja konferencije bila su vezana za uski centar grada i za najistaknutije kulturne ustanove u gradu. U Muzeju grada, osim već spomenutih

sesija plakata, održavale su se i pauze za kavu, kao i piće dobrodošlice te završna večera, na kojoj su svirali članovi gypsy jazz benda Repassage. Arheološki muzej, koji su sudionici posjetili nakon izleta u Salonu, bio je domaćinom predstavljanja zbornika ASMOSIA X Proceedings, koji su predstavili Patrizio Pensabene i Eleonora Gasparini s Università La Sapienza di Roma.

Konferencija koja je podignula ljestvicu

Okupivši najveća imena arheologije i srodnih znanosti, domaćini skupa uspjeli su Split i Hrvatsku prikazati u najboljem svjetlu, o čemu svjedoče brojne pohvale koje su sudionici konferencije iznijeli na završnoj večeri. Mnogi su se složili kako je ova konferencija napravila organizacijski iskorak u odnosu na prethodnih deset (održanih redom u: Il Ciocco, Italija 1988.; Leuven, Belgija 1990.; Atena, Grčka 1993.; Bordeaux, Francuska 1995.; Boston, SAD 1998.; Venecija, Italija 2000.; Limenas na Thasosu, Grčka 2003.; Aix-en-Provence, Francuska 2006.; Tarragona, Španjolska 2009. i Rim, Italija 2012.) te da je podignula ljestvicu za sljedeću konferenciju, čije mjesto održavanja još nije određeno.

Završetkom konferencije, nije završen i rad Organizacijskog odbora kojemu slijedi veliki posao objavljivanje zbornika radova na engleskom jeziku, čime će se svima zainteresiranim omogućiti uvid u zanimljive i kvalitetne prezentacije koje su, u sklopu konferencije, održane u našem gradu. Tako će prvi put na jednom mjestu biti objavljeni radovi hrvatskih znanstvenika o antičkim mramorima i drugim vrstama kamena na prostoru Jadranskog bazena, koji će biti dostupni širokoj svjetskoj znanstvenoj javnosti, što će nesumnjivo pridonijeti razvoju i ugledu hrvatske znanosti.

Otvoren Institut za kineziologiju i sport

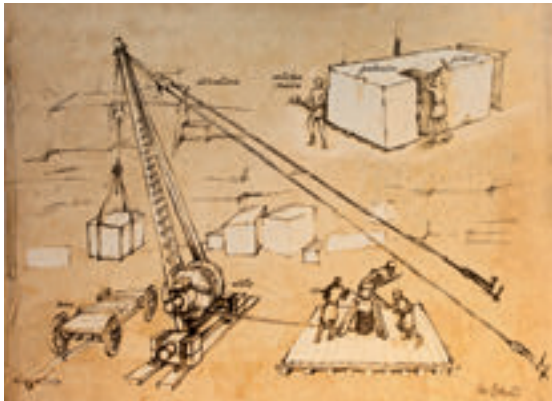
Potpisan Sporazum HOO-a i KIFST-a

PRIREDILA:
ANĐELA IVANOVIĆ

Kineziološki fakultet u Splitu kao samostalna institucija postoji sedam godina, ali baštini 60 godišnju tradiciju još iz Pedagoške akademije, i svo smo to vrijeme sanjali o našem prostoru u kojem bismo mogli spojiti znanost i visoko obrazovanje. Vrata Instituta bit će otvorena svim građanima. Bez velike podrške državne uprave i Sveučilišta Instituta ni danas ne bi bilo, obratila se Tomislavu Paškvalinu, pomoćniku ministra znanosti, obrazovanja i sporta. Rektor Šimun Anđelinović istakao je značaj institucionalne i personalne suradnje te obavezu interdisciplinarnosti kao pretpostavki ne samo štedljivog nego i plodnog korištenja resursa kojima raspolažemo. Znanost u našem sportu tek mora zauzeti mjesto koje joj pripada. Dokaz za to je najpopularniji sport, nogomet, u kome imamo značajno mjesto u svijetu, a ipak se naš nogomet od nogometa ostalih europskih zemalja razlikuje toliko kao da je riječ o dva različita sporta – rekao je rektor Anđelinović naglašavajući da Sveučilište treba odgajati osobu duhovno, fizički i ekonomski, spremnu za život i rad. Predsjednik HOO-a Mateša pohvalio je Split, koji se profilira u jednoj novoj dimenziji, ne samo kao grad sportaša, već i grad sportskih znanosti. KIFST će, rekao je, kao centar izvrsnosti, poznat po uspješnim trenerima i sportašima, testirati više od 350 sportaša i sportašica iz HOO-a u svome Institutu. Tomislav Paškvalin, pomoćnik ministra znanosti, obrazovanja i sporta, istaknuo je da sportaši trebaju smjernice, ne samo edukativne, jer razvoja sporta i sportaša nema bez poštovanja znanosti i struke, čemu će novootvoreni Institut dati bitan doprinos. Vrpce na vratima Instituta, uz predsjednika HOO-a Zlatka Matešu, imale su čast presjeći Ana i Lucija Zaninović, ponajbolje svjetske takmičarke u taekwondou.

Posjet Saloni

S izložbe 'Marmore laudata brattia'

Institut za kineziologiju - povijesna težnja sportskoga Splita

RAZGOVARAO:
VJEKO PERIŠIĆ

U povodu otvaranja Instituta za kineziologiju, razgovarali smo s prof. dr. sc. Đurđicom Miletić, dekanicom Kineziološkog fakulteta u Splitu.

Već u pozivnici istaknuli ste 'povijesni značaj' ovog događaja...

Otvaranje Instituta za kineziologiju je povijesni događaj zato što se ovim činom napokon ostvaruje dugogodišnji kineziološki, sportski san. Institucija, naravno, ne može sanjati, ali instituciju čine ljudi. U kineziološkoj instituciji to su zaljubljenici u sport i tjelesno vježbanje.

Kineziološki fakultet postoji kao samostalna znanstveno-nastavna institucija tek sedam godina, ali obrazovanje kadra kineziološkog profila, koji upravlja i analizira tjelesno vježbanje, u Splitu datira iz 1953. Sve to vrijeme u kineziološkim krugovima razgovaralo se i planira dimenzija u kojoj će se ispreplati sportska znanost i praksa. Dana 9. lipnja 2015. na Gripama, hramu splitskog sporta, vrata do kuće slavnih splitskog sporta, ostvaruje se ta dugogodišnja ideja, utjelovljuje se dimenzija Instituta za kineziologiju. **Koji je glavni cilj, odnosno svrha instituta?**

Institut za kineziologiju ustrojben je jedinica Kineziološkog fakulteta koja ima za cilj organizirati, provoditi i unaprjeđivati znanstvena istraživanja i stručni rad u području kineziologije i srodnih znanstvenih disciplina. U biti, to je integracija prakse, sporta, znanosti i visokog obrazovanja. Istaknuti zadatak kineziologije, krucijalan u današnje vrijeme sedentarnog života djece i mladih jest - prevencija

zdravlja. Stoga je jasna nužnost interdisciplinarnosti u radu Instituta. Nova Strategija Sveučilišta u Splitu, i ideja funkcionalne integracije, koju provodi nova uprava Sveučilišta, plodno je tlo za otvaranje Instituta za kineziologiju. Bit funkcionalne integracije upravo je interdisciplinarnost, a ovdje će se u funkciji poboljšanja zdravlja i unaprjeđenja sporta susretati kineziologija, medicina, psihologija, sociologija, fizika, informatika... Zadatak Instituta za kineziologiju i sport Kineziološkog fakulteta u Splitu je da bude na usluzi svim zainteresiranim građanima, kao i svim sportašima i sportskim ekipama grada Splita i šire okolice. Institut je podijeljen na laboratorije koji će pružati usluge kineziološke dijagnostike, planiranja, programiranja analize i kontrole trenažnih procesa, nutricionistike i regulacije tjelesne težine, kao i stručne ispomoći u vođenju i organizaciji sportskih klubova, saveza i sl...

Čime će sve Institut raspolagati?

Institut raspolaze vrijednom opremom za kineziološka mjerenja te funkcionalnu dijagnostiku i spiroergometrijska testiranja pod opterećenjem, kao i najmoderniji Tenzioniografski uređaj (TMG) za dijagnostiku kontraktibilnih karakteristika mišićne muskulature, što pojednostavljeno rečeno znači da na neinvazivan način možemo utvrditi je li određena osoba 'mišićno' predodređena za sportove brzine ili izdržljivosti. Navedeni uređaj je u stanju detektirati mišićne anomalije koje se ne vide ni na najmodernijem ultrazvuku i koristit će se u detekciji i otkrivanju talenata za određeni sport. Mjerenja će obavljati djelat-

nici i specijalizirani vanjski suradnici Kineziološkog fakulteta.

Tu je i telemetrijski GPS sustav za praćenje aktivnosti sportaša, iznimno vrijedan i sofisticiran mjerni instrument koji omogućuje praćenje ispitanika (sportaša) za vrijeme aktivnosti, tj. urealnom vremenu (npr. prijedenu distancu za vrijeme utakmice, brzine pojedinog

Otvaranjem Instituta za kineziologiju, 'najsportskiji grad na svijetu' i u znanstveno-obrazovnom smislu postaje prepoznatljiv na sportskoj karti Europe i svijeta

kretanja, frekvenciju otkucaja srca kao pokazatelja funkcionalnog opterećenja, sile kod promjene pravca kretanja itd...). Uređaj će se prvi put primijeniti na seniorskoj momčadi HNK Hajduk u cilju dobivanja dijagnostičkih pokazatelja, kako bi se na predstojećim pripremama što kvalitetnije dizajnirao trenajni proces.

Kakvu težinu u ovom kontekstu ima potpis Sporazuma splitskog KINST-a s HOO-om i na koji način taj Sporazum pozicionira splitski KINST na nacionalnom planu?

Potpisivanjem sporazuma s Hrvatskim olimpijskim odborom prekinut će se dosadašnja praksa po kojoj su svi vrhunski sportaši (olimpijski kandidati) od Dubrovnika do Zadra, uključujući otoke i Dalmatinsku zagoru obveznu kineziološku dijagnostiku obavljali u Zagrebu. Od sada se sve pretrage mogu raditi i u Splitu, a o uštedi na putnim troškovima i vremenu ne trebamo ni govoriti. Na dan Sveučilišta

u Splitu, 15. lipnja potpisan je sporazum s HPO-om, tako da bi usluge instituta trebale biti dostupne i sportašima s invaliditetom.

Na konferenciji je bilo govora i o projektu Izvoz znanja u kineziologiju i sportu. Možete li nam objasniti što to Kineziološki fakultet 'izvozi'?

Na stručnom studiju Kineziološkog fakulteta u Splitu već se školuju stručnjaci za sva 4 polja primijenjene kineziologije, i to pored klasičnog načina i inovativnom metodom učenja na daljinu. Studentima je omogućeno da, neovisno o trenutnoj lokaciji, savladavanjem edukativnih programa ulazu u svoju budućnost. Kineziološki fakultet u Splitu u obliku programa edukacije za potrebe Svjetske stolnoteniske federacije izvozi znanje, sobzirom na to da nam navedena međunarodna federacija plaća da školujemo kadar za područje zapadnog Balkana. Sljedeći korak predstavlja provedba programa cjeloživotnog obrazovanja i studija na engleskom jeziku za potrebe međunarodnih sportskih asocijacija, kao i dovođenje inozemnih sportaša i ekipa na višednevne pripreme kojima bi se između ostalog, popunili turistički smještajni kapaciteti. Sportašima i trenerima bi se u sklopu Instituta za kineziologiju pružale usluge sportske dijagnostike koja je preduvjet za dizajniranje, praćenje i unaprjeđenje sportske forme i postizanje vrhunskih sportskih rezultata. Ovdje nastojimo djelovati u sinergiji s kompetentnim vanjskim suradnicima, eminentnim sportskim djelatnicima. Za ostvarenje ovog 'stolnoteniskog projekta' posebno trebamo zahvaliti dr. sc. Goranu Munivrani.

Zaključno, može li se reći da „najsportskiji grad na svijetu“ i u znanstveno-obrazovnom smislu postaje prepoznatljiv na sportskoj karti Europe i svijeta...?

Split je grad sporta i grad osebujnoga sportskog duha, grad s izuzetnim omjerom velikog broja vrhunskih sportaša u odnosu na relativno mali broj stanovnika. Iako ima samo oko 200 tisuća stanovnika, čak 11 njegovih sportaša sudjelelovalo je na Olimpijskim igrama 2012. u Londonu, a u povijesti je osvojen relativno veliki broj olimpijskih medalja. Pozitivan utjecaj tjelesnog vježbanja na zdravlje, kao i postignuti vrhunski rezultati zahtijevaju da sport u našem gradu napokon zauzme jedno od istaknutih mjesta na ljestvici društvenih prioriteta. Danas, kad vodeće svjetske sportske velesile ulazu u ogromne napore i sredstva u obrazovanje i znanost u sportu, razložno je željeti, predlagati i poticati takve aktivnosti i u našoj sredini. Kineziološki fakultet svoj društveni doprinos za boljitak sporta i zdravlje nacije može ostvariti upravo kroz Institut za kineziologiju.

Đurđica Miletić

Projekti Kineziološkog fakulteta

Kineziološki fakultet realizira i pokreće veći broj znanstvenih i stručnih interdisciplinarnih projekata koji se svi zajedno susreću u djelatnosti Instituta

Znanstveni projekt, „**Anaerobic capacities in kicking combat sports**“ voditelja **Dražena Čulara** jedini je projekt iz kineziologije i sporta odobren na prošlogodišnjem natječaju Hrvatske naklade za znanost i jedini međunarodno vrednovani projekt iz društvenih znanosti našeg Sveučilišta čime je zaslužio status projekta od iznimnog značaja za Sveučilište u Splitu i grad Split. Projektom planom predviđena je uspostava specijaliziranog laboratorija za kineziološku dijagnostiku kao sastavnog dijela Instituta. Iz sredstava EU-a i MZOS-a za opremu laboratorija odobreno je 400.000 kuna. SEECEL projekt, „Developing the Entrepreneurial Society in Western Balkans and Turkey“, Centar za poduzetničko učenje u osam zemalja jugoistočne Europe, osnovan 2009., financiran je iz fondova EU-a i vlada osam zemalja. Kineziološki fakultet u Splitu uključen je u drugu fazu SEECEL-a u kojoj se inovativnost

i poduzetništvo kao jedna od osam ključnih kompetencija EU-a treba ugraditi u međupredmetne nastavne programe na svim razinama obrazovanja. Glavni je cilj projekta ohrabriti studente na poduzetnički način razmišljanja, razvoj kreativnosti, inovativnosti i preuzimanje rizika. U tijeku je nagradni natječaj za najbolje studentske poslovne planove i eseje iz područja „Poduzetništvo u kineziologiji i sportu“ pri čemu će tri najbolja biti nagrađena. Za sve sudionike Natječaja organizirat će se radionica „Izrada poslovnog plana za proizvod/uslugu u kineziologiji i sportu“. Voditelj projekta je izv. profesor Zoran Grgantov, a projektni tim čine: **Dražen Čular, Sunčica Delaš Kalinski, Ana Kezić, Katja Kovačić, Boris Milavić, Mirjana Milić, Jelena Paušić i Frane Žuvela.** Projekt SAVE – **Sport Against Violence and Exclusion** – aplicirali smo kao koordinatori zajedno s EU partnerima: FHJ (Austrija), LSU (Litva), UOP (Italija), UCLL (Belgija), WUS (Austrija), UOS (BiH) i UONS (Srbija). Najvažniji cilj projekta je definiranje kompetencija, predviđanja, izbjegavanja ili smanjenja nasi-

lja, isključivosti i netolerancije koristeći sport za jačanje tolerancije, socijalne uključenosti i nenasilnog ponašanja. Projektni partneri izradit će nastavne programe cjeloživotnog učenja na temu rješavanja sukoba. Za provođenje tih nastavnih programa visokoškolske institucije će sa sportskim asocijacijama educirati trenere. Projekt, „Razvoj standarda zanimanja, standarda kvalifikacija i diplomskih studijskih programa u kineziologiji“ odobren je u okviru EU fonda iz operativnog programa „Razvoj ljudskih potencijala 2007.-2013.“. Voditelj projektnog tima je izv. profesorica **Jelena Paušić**, a tim čine: **Zoran Grgantov, Tonči Bavčević, Ana Kezić i Saša Krstulović.** Tim će sljedećih 15 mjeseci raditi na unaprjeđenju diplomskih studijskih programa na Kineziološkom fakultetu u Splitu s ciljem razvoja četiri standarda zanimanja, pet standarda kvalifikacija u podsektoru sport, a u skladu s HOO-om i potrebama tržišta rada te razvoja najmanje dvaju kurikuluma diplomskih studijskih programa usklađenima s potrebama tržišta rada.

Uprava KIFST-a

sveučilišni život

SVEUČILIŠTE U SPLITU
KEMIJSKO-TEHNOLOŠKI FAKULTET
raspisuje

NATJEČAJ
za izbor

1. jednog nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje i radno mjesto redoviti profesor za znanstveno područje tehničkih znanosti, znanstveno polje kemijsko inženjerstvo, grana kemijsko inženjerstvo u razvoju materijala u Zavodu za organsku tehnologiju, na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu

2. jednog nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje i radno mjesto izvanredni profesor za znanstveno područje tehničkih znanosti, znanstveno polje kemijsko inženjerstvo, grana reakcijsko inženjerstvo u Zavodu za kemijsko inženjerstvo, na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu

3. jednog nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje i radno mjesto docent za znanstveno područje prirodnih znanosti, znanstveno polje kemija, grana primijenjena kemija u Zavodu za kemiju okoliša, na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu.

Pristupnici trebaju ispunjavati uvjete utvrđene odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (N.N. br. 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 2/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13. i 101/14).

Na Natječaj se mogu javiti osobe oba spola sukladno članku 13. stavak 2. Zakona o ravnopravnosti spolova (N.N. 116/03).

Pristupnici uz prijavu trebaju priložiti:

Životopis; pristupnici koji su strani državljani dokaz o poznavanju hrvatskog jezika (C2-napredno znanje); preslike odgovarajućih diploma; prikaz znanstvene, nastavne, odnosno stručne djelatnosti; popis radova; radove, odnosno separate radova relevantnih za izbor te drugu odgovarajuću dokumentaciju o ispunjavanju uvjeta za izbor

Rok za podnošenje prijave je trideset (30) dana od dana objave Natječaja u Narodnim novinama.

Prijave s dokazima o ispunjavanju uvjeta natječaja šalju se poštom na adresu Kemijsko-tehnološkog fakulteta, Teslina 10/V, 21000 Split.

Zakašnjele i nepotpune prijave neće se razmatrati.

O rezultatima natječaja pristupnici će biti obaviješteni u zakonskom roku.

SVEUČILIŠTE U SPLITU
KEMIJSKO-TEHNOLOŠKI FAKULTET
raspisuje

NATJEČAJ

za stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa za radno mjesto II. vrste – viši laborant, jednog izvršitelja/ izvršiteljice, u Odsjeku za kemiju.

Pristupnici/pristupnice moraju ispunjavati opće uvjete prema Zakonu o poticaju zapošljavanja (N.N. 57/12 i 120/12), te dodatne uvjete:

- inženjer kemijske tehnologije;
- stručni pristupnik/pristupnica kemijskog inženjerstva ili stručni prvostupnik/prvostupnica kemije ili stručni prvostupnik/prvostupnica kemijskog inženjerstva;
- osposobljenost za rad na PC
- probni rad od 3 mjeseca

Pristupnici uz prijavu prilažu: životopis, dokaz o stečenoj stručnoj spremi, domovnicu, dokaz o ispunjavanju općih i dodatnih uvjeta Natječaja.

Prijave se dostavljaju na adresu: Kemijsko-tehnološki fakultet u Splitu, 21000 Split, Teslina 10/V, u roku od osam (8) dana od objave Natječaja na oglasnoj ploči Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.

Okrugli stol ‘Zelena javna nabava u Hrvatskoj’

RAZGOVARALA
ANDELA IVANOVIĆ

U sklopu Programa Ujedinjenih naroda za razvoj (UNDP) u Hrvatskoj, u suradnji s Državnom školom za javnu upravu i Odjelom za stručne studije Sveučilišta u Splitu, 11. lipnja organiziran je okrugli stol “Zelena javna nabava kao potpora tranziciji na niskouglično gospodarstvo” u prostorima stručnih studija u Kopilici.

Okrugli stol potaknuo je dijalog o temama koje stoje na putu realizaciji održive i zelene javne nabave, kao i o procesima donošenja odluka i primjeni energetske i okolišnih kriterija u dokumentaciji za nadmetanje kako bi se pokrenule promjene na tržištu i povećala konkurentnost domaćih tvrtki.

Voditeljica Službe za sustavno gospodarenje energijom u sektoru za energetske učinkovitost iz Fonda za zaštitu okoliša, Irena Dubravec, rekla je kako Fond svojim iskustvom pokušava pomoći da se projekt zelene javne nabave ostvari, te da se rezultati primijene u državnoj upravi jer to pridonosi i zaštiti okoliša, tj. smanjenju ugljičnog otiska proizvoda i usluga, te dugoročno ostvaruje značajnu novčanu uštedu.

Na okruglom stolu sudjelovali su i Dubravka Prelec iz Državne škole za javnu upravu, Smiljana Bezić iz Odjela za stručne studije Sveučilišta u Splitu, Dijana Varlec iz Hrvatske gos-

Direktive EU-a propisuju 50 posto zelene od ukupne javne nabave, pa budući da je u tijeku javna rasprava o Nacrtu akcijskog plana za zelenu javnu nabavu, okrugli stol okupio je stručnjake koji poznaju pravne, ekonomske i tehničke aspekte problema

Jelena Kremenjaš

podarske komore, Maja Petrić iz regionalne energetske agencije “Sjever”, Manuela Licul Martinčić, UNDP trenerica u Zelenoj javnoj nabavi, i Ivana Ostoić iz IQ consultinga d.o.o.

Tim povodom razgovarali smo s Jelenom Kremenjaš iz UNDP-ova projekta “Poticanje energetske efikasnosti”, asistenticom projekta SGE (“Sustavno gospodarenje energijom”), kojim se u gradove i županije uvodi sustavno gospodarenje energijom.

Koja je glavna svrha današnjeg događanja?

– U ovim trenucima traje jav-

na rasprava o Nacrtu akcijskog plana za zelenu javnu nabavu. To je dokument koji je za Hrvatsku poprilično nov, ali kako slijedimo sve smjernice Europske unije, kroz legislativu smo obavezni integrirati određene direktive i smjernice koje Unija propisuje, a jedna od njih je i Akcijski plan za zelenu javnu nabavu. Sukladno Strategiji održivog razvoja i Zakonu o energetske učinkovitosti i ostalim zakonima na razini EU-a, ovaj plan propisuje 50 posto zelene od ukupne javne nabave, što je za hrvatske uvjete i proračun poprilično velika stavka, ali

pridonosi zaštiti okoliša i energetske učinkovitosti. Danas, kad je taj akcijski plan u javnoj raspravi, okupili smo na okruglom stolu stručnjake koji sudjeluju u procesu donošenja odluka, ljude koji rade u procesima javne nabave. To su stručnjaci koji poznaju sve barijere na koje mogu naići s pravnog, ekonomskog i tehničkog aspekta.

Zašto ste odabrali baš prostorije Sveučilišta u Splitu za održavanje okruglog stola?

– Želimo da buduće generacije odmah počnu razmišljati na ekološki način, zato smo odlučili okrugli stol organizirati upravo na Sveučilištu. Sveučilište u Splitu i Odjel za stručne studije imaju i kolegije koji u sebi imaju integrirane module zelene javne nabave koje u budućnosti želimo unaprijediti.

Jedan od UNDP-ovih projekata bio je i onaj Zagrebačkog holdinga...

– Projektom energetske učinkovitosti u Zagrebačkom holdingu uštedeno je 25 milijuna kuna u električnoj energiji. To je poprilično velika stavka, čak i danas kad se više ne razmišlja ni o milijunima, nego o milijardama.

Na koji je rok zelena nabava zaista jeftinija?

– Ako gledamo s aspekta energetske učinkovitosti, zelena javna nabava prva je mjera. Važno je od samog starta integrirati kriterije zaštite okoliša i energetske učinkovitosti i nabavljati upravo onaj proizvod koji će uštedjeti energiju. Ljudi se, kad čuju “zelena javna nabava”, preplaše jer misle da je riječ o skupom projektu. No, treba promatrati čitav vijek trajanja proizvoda, a kada izračunate cijeli ciklus ZJN-a, dođete do vrlo jasne računica koja pokazuje da je taj proizvod jeftiniji od onoga koji u sebi nema integrirane ekološke kriterije, koje promatramo kroz tehničke specifikacije. Zaključno, u Hrvatskoj vidim svijetlu budućnost za zelenu javnu nabavu.

FESB na Atlantiku

Tri godine trajao je studentski projekt na FESB-u „Obnova posljednjeg jadranskog leuta-trajta“ izgrađenog vrijednim rukama korčulanskog protomeštra Vicka (Nikole) Sessa-O’Rajta 1945. godine, počev od projekta obnove te same obnove tradicijskog drvenog broda, koji je svoj završetak doživio sudjelovanjem na Svjetskom festivalu mora, tradicijskih drvenih brodova i mornara „La semaine du Golf Morbihan“, od 11. 5. do 17. 5. u gradu Vannesu, u Bretanji u Francuskoj, gdje je bio izložen između 1250 brodova, kao jedan od članova hrvatske flote od 11 tradicijskih drvenih brodova, a u suorganizaciji Udruge „Cronaves“ iz Splita.

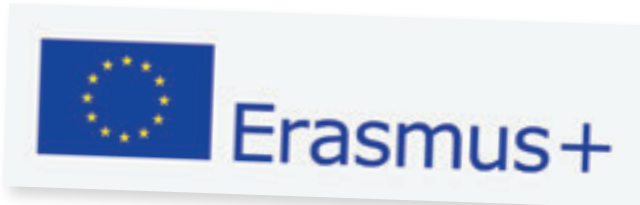
Sama obnova koštala je oko 150 tisuća kuna, a odlazak i povratak povijesnog broda na izložbu u Francusku 25 tisuća. Ovaj pothvat, pored FESB-a kao nositelja projekta, potpomogli su i Sveučilište u Splitu, Grad Korčula, Općina Lumbarda, Grad Split, Jadrolinija-Rijeka, Brodogradilište „Brodotrogir“ - Trogir, Galeb - Omiš, HEMPEL - Umag (poslovnica Split), „Lučica“ - Lumbarda, „Korkyra shipping“ - Korčula, Brodogradilište „Leda“ - Korčula i mnogi „mali ljudi velikoga srca“.

Piše: **TEA REIĆ**, DIPL. OEC., UNIV. SPEC. OEC.

‘Erasmus+ Staff Training Week’

Rad na projektima EU-a specifično je zanimanje za koje ne postoji profesionalizacija i koje se najbolje uči u samoj provedbi projekata te na radionicama i seminarima

Od 25. do 29. svibnja Sveučilište u Splitu bilo je domaćin trećeg međunarodnog ‘Erasmus+ International Office Staff Training Weeka’ pod nazivom ‘Administration and Management of EU Projects’, koji je ugostio 14 predstavnika osam europskih sveučilišta iz Njemačke (Technische Universität Dresden), Slovenije (University of Maribor), Češke (Technical University of Ostrava), Poljske (University of Economics in Katowice), Španjolske (University of Murcia), Italije (Sapienza University of Rome), Grčke (University of Patras) i Velike Britanije (University of Westminster). Događaj su organizirali Ured za međunarodnu suradnju i Ured za EU projekte Splitskog sveučilišta, a osim stranih gostiju, događaju su prisustvovali i brojni domaći gosti i predavači sa Sveučilišta u Splitu.

Najbolje prakse s gostujućih sveučilišta

‘Erasmus+ Staff Training Week’, ili tjedan usavršavanja osoblja u sklopu programa Erasmus+, aktivnost je koja za cilj ima stjecanje novih znanja i vještina koje su važne za obavljanje aktivnosti na postojećem radnom mjestu, za razmjenu primjera dobre prakse s kolegama iz drugih ustanova, te za učvršćivanje postojećih i stvaranje novih partnerstava.

Utorak 26. svibnja gostima se pozdravnom porukom obratio prof. dr. sc. Alen Soldo, prorektor za znanost i međunarodnu suradnju. Nakon toga uslijedila je prezentacija Sveučilišta u Splitu te Ureda za međunarod-

nu suradnju i EU projekte, a potom i kratki tečaj hrvatskog jezika za strane goste.

Ključni programski dio tjedna sastojao se od prezentacija najboljih praksi s gostujućih sveučilišta, odnosno prezentacija hrvatskih iskustava s projektima EU-a, uz popratne diskusije. Gostujući predavači predstavili su svoja sveučilišta i svoje urede, iznijeli iskustva koja njihova sveučilišta imaju s projektima EU-a te dali savjete i preporuke za ostale sudionike. Što se tiče predavača iz Hrvatske, osim voditeljice Ureda za EU projekte Aleksandre Banić i voditeljice Ureda za međunarodnu suradnju Ane Čosić, svoja iskustva podijelile su i Anita Lunić, Jelena Novaković i prof. dr. sc. Ivana Batarello Kokić s Filozofskog fakulteta u Splitu, koje su predstavile Erasmus+ projekt ‘Boys Reading’; zatim Ivana Klarin i Nataša Jakominić Marot, koje su prezentirale sustav podrške i Centar za EU projekte Sveučilišta u Rijeci; Manda Japunčić i Ana Grdović, koje su predstavile inicijativu EURAXESS i program ‘Horizon 2020’ u sklopu Agencije za mobilnost i programe EU-a, te

Jelena Ružić s MedILS-a, koja je predstavila iskustvo u upravljanju projektnim aktivnostima te ustanove.

Isti problemi, različita rješenja

Cilj susreta bio je u prvom redu razmjeniti znanja i iskustva među osobljem koje radi na administrativnim, menadžerskim i financijskim aspektima projekata EU-a. Naime, rad na projektima EU-a specifično je zanimanje za koje ne postoji profesionalizacija – formalno obrazovanje. Zaposleni na projektima EU-a najviše uče u samoj provedbi projekata te na različitim radionicama i seminarima. Stoga su prezentacije kolega iz Europe koji se bave sličnim poslom te diskusije s njima važan način učenja za sve sudionike. Olakšanje je shvatiti da se u pripremi i provedbi projekata svi susreću s istim problemima i izazovima, i zanimljivo je vidjeti da uspješna rješenja nisu uvijek ista.

Za novoosnovani Ured za EU projekte Sveučilišta u Splitu posebno je bilo korisno doznati informacije o organizacijskoj strukturi sličnih ureda na

ostalim europskim sveučilištima – glavne zadaće ureda, djelokruga svakog radnog mjesta i doseg odgovornosti. Prenešeno iskustvo europskih kolega zasigurno će pomoći u boljem funkcioniranju splitskog ureda i time pospješiti ostvarivanje jednog od njegovih prioriteta – stvaranje predvjeta za uspješnu prijavu i provedbu projekata EU-a na Sveučilištu u Splitu.

Program tjedna usavršavanja predstavljao je sinergiju rada, druženja i upoznavanja s kulturnom baštinom Splita i Dalmacije. Naime, osim službenog dijela programa, domaćini su za sudionike organizirali i turističko razgledanje jezgre grada Splita, Galerije ‘Meštrović’ i izlet u Nacionalni park Krka.

Svi gosti izrazili su svoje zadovoljstvo prisutnošću na ‘Staff Weeku’ na Sveučilištu u Splitu, istaknuvši važnost umrežavanja i razmjene znanja i iskustva s inozemnim kolegama koji se bave sličnim poslom i koji dijele slične probleme. Osim toga, gosti su pohvalili sjajnu organizaciju događaja te su izrazili svoje oduševljenje Splitom i Hrvatskom.

Zadovoljstvo gostiju, kao i domaćina još jednom je pokazalo nužnost i korisnost odvijanja ovakvih događaja u sklopu Sveučilišta, kako za osoblje Sveučilišta, samo Sveučilište – njegovu promociju i sklapanje partnerstava, tako i za turističku promociju Splita i Hrvatske.

projekata iz programa i fondova koji su do sada bili dostupni akademskoj zajednici u Republici Hrvatskoj.

U suradnji s drugim službama Rektorata, naš cilj je znanstveno-nastavnom osoblju Sveučilišta osigurati bolju i konzistentniju administraciju nacionalnih i transnacionalnih istraživačkih i drugih projekata i s tog aspekta pružiti potporu znanstvenoj izvrsnosti. Upravo nas izvrsni rezultati našeg znanstveno-nastavnog osoblja potiču na visoko profesionalni pristup u našem poslu.

Uzor tražimo u najboljima. Upravo je u tomu značaj našeg neformalnog povezivanja s drugim sveučilištima i znanstvenim ustanovama u zemlji

Značaj neformalnog povezivanja

Aleksandra Banić

Zahvaljujući viziji i razumijevanju uprave Sveučilišta, a po uzoru na dobro organizirane ustanove, na Sveučilištu u Splitu osnovan je Ured za EU projekte. Iznikli smo iz Ureda za međunarodnu suradnju gdje se nas, nekoliko kolegica i kolega, posvetilo rješavanju administrativnih i financijskih pitanja u provedbi EU projekata.

Porastom broja projekata na Sveučilištu u Splitu i otvaranjem mogućnosti financiranja projektnih aktivnosti iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova, pokazala se potreba za formiranjem zasebne jedinice koja će se profesionalno baviti administracijom EU projekata. Iskustvo smo stjecali neformalnim učenjem u provedbi

Split Sea Wolves – američki nogomet u gradu pod Marjanom

Piše: **ŠIME VERŠIĆ**

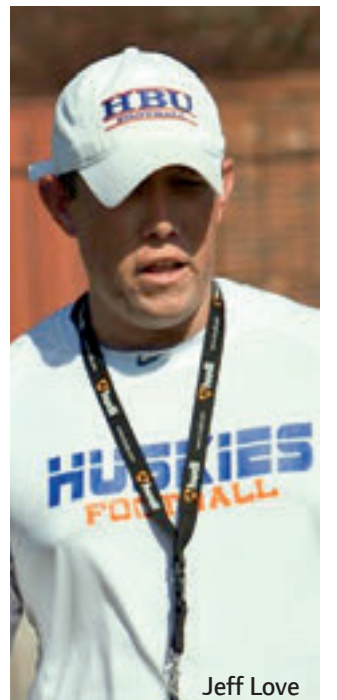
Već sedam godina u gradu pod Marjanom skupina momaka trenira jedan, za ovo podneblje netipičan sport. Riječ je o američkom nogometu ili footballu, kako ga zovu u SAD-u.

Grupica studenata i sportskih entuzijasta na čelu s Dinom Bajrićem, 2008. godine donijela je u Split ovaj novi sport i u početku izazivala podsmijeh s tim ‘američkim izmišljotinama’, no kako vrijeme odmiče, američki nogomet postaje sve popularniji, a na treninzima je sve više aktivnih sudionika. Splitski morski vukovi, odnosno Split Sea Wolves, započeli su prvo s beskontaktnom verzijom ovog sporta tzv. Flag footballom, koji i danas igraju, a zadnje 3 godine igraju i pravu verziju, s opremom, u domaćim i međunarodnim ligama. Jedan od sljedećih koraka je da imenu svog kluba dodaju prefiks ‘akademski’ i time pravno i formalno uđu u zajednicu sveučilišnih sportskih klubova

Ovog ljeta Sea Wolvesi organiziraju kamp američkog nogometa, na kojemu će kao i prethodnih godina ugostiti trenere iz Texasa s Houston Baptist Universityja te srednje škole Pearland.

„Ponosan sam kao predsjednik kluba što po 4. put možemo ugostiti trenere iz Texasa. Ove godine novina je i suradnja s Baseball klubom Nada pa će se tako od 6. do 10. srpnja tijekom jutarnjih sati održavati bejzbol kamp, a tokom popodneva kamp američkog nogometa. Ovim putem pozivam sve zainteresirane studente da nam se priključe i upoznaju s ovim sportovima“ – kazao nam je predsjednik Split Sea Wolvesa Mario Penić.

Jedan od gostiju ovogodišnjeg kampa je Jeff Love s HBU-a, već dugi niz godina sveučilišni trener američkog

Jeff Love

nogometa, na ukupno 6 koledža.

„U Split sam došao preko svojeg kolege sa sveučilišta Davida Mossa, koji je kroz svoju karitativnu kršćansku organizaciju His Print Ministries pomagao Split Sea Wolvesima kroz donacije opreme za američki nogomet. Prošle godine me zamolio da mu pomognem u treniranju ekipe, što sam objeručke prihvatio i nimalo nisam žalio.“ Kako vjeruje, Sea Wolvesi imaju sjajnu budućnost pred sobom, ali trebaju još igrača, jednako sposobnih i entuzijastičnih kao što su i sami, kao i pravog trenera koji može na pravi način posložiti ekipu i treninge kako bi se ostvarili pravi sportski ciljevi.

„Nadam se da će klub dobiti sve više podrške od svoje okoline i ovim putem pozivam sve koji ovo čitaju, a zanima ih američki nogomet – molim vas, otidite pogledati ove momke i okušajte se i sami. Američki nogomet može uspjeti u Splitu i ja duboko vjerujem da hoće“, zaključio je Jeff Love.

bioetika

COST konferencija: Bioetika katastrofe - Etika i smrt

Na Medicinskom fakultetu u Splitu održana je COST konferencija (Europska suradnja u području znanstvenih i tehničkih istraživanja) projekta Bioetika katastrofe: Etika i smrt, umiranje i preminuli u katastrofama. Cilj je unaprjeđenje etičkog odlučivanja u slučajevima katastrofa. COST su organizirali Medicinski fakultet u Splitu i Znanstveni centar izvrsnosti za integrativnu bioetiku

Mnogo prije nego smo prestali ratovati međusobno, zajednički smo uspjeli ugroziti prirodni temelj našeg opstanaka. Kontinuitet tisućljetnih ratnih stradanja na našim prostorima nastavljen je nezalječenim ratnim ranama iz ratova u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini. Nije čudno da je učestalost kriza i katastrofa različitih tipova, te nezadovoljavajuće normiranje djelovanja u takvim situacijama iniciralo nastanak posebnog polja diskusije unutar bioetike, tzv. disaster bioethics (bioetika katastrofa).

Splitsku konferenciju otvorio je voditelj ovog COST projekta dr. Donal O' Mathuna, a skup je pozdravila doc. Marija Selak, predstavница Znanstvenog centra izvrsnosti za integrativnu bioetiku, i Goran Mijalica, predstavnik Medicinskog fakulteta.

Prvi plenarno predavanje Umiranje u izolaciji održao je dr. Philippe Calain iz Jedinice za istraživanje humanitarne uloge i prakse Liječnika bez granica iz Švicarske. U svojoj zanimljivoj prezentaciji dr. Calain je govorio o problemima palijativne skrbi u katastrofama s primjerima iz prošlosti, ali imajući u vidu i nedavnu epidemiju ebole u Africi. Uslijedili su sastanci radnih skupina čiji su zaključci predstavljani na zajedničkoj sjednici svih radnih skupina.

Drugo plenarno predavanje Palijativna skrb u katastrofama: perspektiva iz prve ruke održala je Carma Erickson-Hurt s Instituta za palijativnu skrb kalifornijskog državnog sveučilišta. Gospođa Erickson-

Hurt govorila je o svojim iskustvima pružanja zdravstvene skrbi u slučajevima katastrofa s posebnim naglaskom na palijativnu skrb.

Nakon tih dvaju predavanja Philippe Calain, Carma Erickson-Hurt i Salvatore Pisu sudjelovali su u okruglom stolu Etička palijativna skrb u katastrofama. Što je potrebno?. Poslije njihovih izlaganja uslijedila je plodna i zanimljiva rasprava i razmjena mišljenja između okupljenih sudionika konferencije.

Prof. Marija Definis Gojanović s Medicinskog fakulteta i Zavoda za forenzičku medicinu Sveučilišta u Splitu plenarno je predavala na temu Etički problemi masovnih grobnica poslije sukoba, usmjerivši svoje izlaganje na etička pitanja povezana s ekshumacijom i identifikacijom tijela pronađenih u masovnim grobnicama nakon sukoba u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini.

Četvrti plenarni govor, Etička forenzičke medicine u katastrofama: Koliko dobro smo pripremljeni? Indijska perspektiva, održala je dr. Vina Vaswani sa Sveučilišta Yenopoya u Mangaloreu. Dr. Vaswani otvorila je etička pitanja s kojima se susreću specijalisti forenzičke medicine u situacijama katastrofa te o prednostima i slabostima forenzičke medicine u Indiji.

Program Konferencije zaključen je sastankom Glavnog odbora i dogovorom oko novog susreta koji se očekuje za nekoliko mjeseci u Grčkoj, a na njemu će se nastaviti razvijati problematika otvorena na splitskom skupu.

Dizajnerske bebe – moguće prepreke prenatalne dijagnoze

Piše **TENA PILJUŠIĆ,**
IVAN FRANIN

Kako bi izgledalo i koje bi osobine imalo vaše savršeno dijete? Mnogi su se roditelji kroz povijest to pitali, no danas to pitanje izlazi iz domene maštanja i ulazi u zonu ostvarivih želja. Naime, ono što je prije nekoliko desetljeća spadalo u domenu znanstvene fantastike, danas je moguće i aktivno se primjenjuje uz pomoć dviju važnih dijagnostičkih metoda – prenatalna i preimplantacijska dijagnostika. One su za sada uglavnom rezervirane za žene starije od 35 godina kod kojih eksponencijalno raste vjerojatnost kromosomskih aberacija i kod roditelja kod kojih postoje rizici za nasljedne bolesti, no može joj pristupiti svaka žena.

Poboljšanje genetskog zapisa

Prenatalna dijagnostika sastoji se od niza invazivnih i neinvazivnih metoda kojima se uzima uzorak fetalnog DNA, obično između 10. i 20. tjedna trudnoće, i podvrgava analizi kromosomskih nepravilnosti, spola i metaboličkih poremećaja. Najčešće se koriste amniocenteza, ultrazvuk, biopsija korionskih resica i analiza fetalnog DNA iz majčine krvi čime se roditeljima daje mogućnost

Ljudi boljeg imovinskog stanja mogli bi na svoju djecu prenositi željene fenotipske karakteristike, poput izgleda i karaktera, što bi uzrokovalo raslojavanje društva na genetičkoj razini i samim time razvoj genetičkog plemstva

pripreme za dolazak novorođenčeta s potencijalno teškim manama i stanjima koja zahtijevaju neodgodivu liječničku intervenciju. Isto tako, ako se ustanovi teža kromosomska aberacija, može se na izbor staviti očuvanje ploda ili abortus.

Preimplantacijska dijagnostika podrazumijeva oplodnju in vitro kako bi se kontrolirano spojile ženska i muška spolna stanica i u određenom stadiju razvitka embrija (blastomera) uzima se jedna ili više stanica za analizu. Stanica kod koje se utvrdi odsustvo aberacija usadi se u majčinu maternicu i dalje slijedi normalni intrauterini razvitak. Iako ove dijagnostičke metode uključuju veliki broj pozitivnih učinaka, postavlja se pitanje koliko je daleko pojedinac spreman ići za poboljšanjem genetskog zapisa svog potomka.

U posljednje vrijeme pojavljuju se glasovi koji upozoravaju

na kritičnost prema ovim metodama, kao i izražavanje bojazni da želja za poboljšanjem genoma budućeg čovjeka ne prijede u novu eugeniku.

Nova eugenika

Eugenika je svaki oblik intervencije u humani genom koji rezultira različitim genetičkim svojstvima od onih koje bi stvorila ljudska reprodukcija. No cilj se nove eugenike, u usporedbi sa starom, bitno mijenja - nije u cilju ostvariti superiorniji genetski pool, nego ostvariti želje i zahtjeve pojedinaca, bez obzira na njihova genetska svojstva. Po novoj eugenici, pojedinac ima pravo na život, reprodukciju, raspolaganje vlastitim tijelom, tkivima, odnosno ima pravo raspolagati svojim genomom. Stav njenih zagovornika je da bi svaki protivnik genske tehnologije na području humane genetike i na području reproduktivne asi-

stencije trebao imati na umu da se zabranama ograničavaju životna prava pojedinca, što želi činiti sa svojim životom, to jest svojim genomom.

Iako se primarno koriste za analizu teških kromosomskih oboljenja, već sada je moguće utvrditi markere za neke nasljedne bolesti koje mogu biti autosomne ili spolno vezane, te za neke osobine poput inteligencije, pamćenja, boje kose i očiju, fizionomije. Brojne pravne regulative, države, vlade, religije, veliki su protivnici ovih metoda jer strahuju kako bi se poremetio prirodni poredak. Marketing i prevelika dostupnost omogućili bi bilo kojem roditelju da odabere karakteristike svoga djeteta i dizajnira željeni genom. To bi lako moglo potaknuti lavinu konkurencije jer sigurno svaki roditelj želi najbolje za svoje dijete, što bi se na kraju pretvorilo u genetičku utrku i stvaranje nove, genetičke aristokracije za one s dovoljno financijskih sredstava.

Nije samo ne-medicinska primjena ona koja otvara brojna etička pitanja nego i ona medicinska. Odabir spola djeteta važan je kod nekih bolesti koje su vezane za X-kromosom, no u zemljama koje preferiraju mušku djecu dogodila bi se sinergija znanosti i lokalnih običaja u korist muškog spola gdje bi se od-

Piše **DAMIR ČAČIĆ**
MENTOR **PROF. DR. SC. TEDI**
CICVARIĆ, DR. MED.

Trodimenzionalno ili 3D printanje je proizvodna metoda kojom objekti nastaju fuzijom ili odlaganjem materijala poput plastike, metala, keramike ili čak živih stanica, na način da se materijal slaže u slojeve koji zajedno tvore 3D objekt. Trenutno postoji nekoliko desetaka proizvodnih procesa koji koriste različite modele printera, brzina isprinta i rezolucija, no osnova svakog od njih su ista tri elementa: softver kojim dizajniramo strukturu koju želimo isprintati, 3D printer i materijal. Printer prepoznaje posebni dokument *cad* (computer aided-design) i kroz tri osi printa objekt. Prvi 3D printer postaje komercijalno dostupan 1988. godine u SAD-u i kodnog je imena SLA-250

(stereolithography apparatus). Prvu komercijalnu primjenu 3D printer je pronašao u industriji prototipova.

3D printeri u medicini

Utjecaj 3D printera u medicini danas je još uvijek zanemariv. U ovom trenutku u SAD-u industrija 3D printanja vrijedna je 700 milijuna dolara, od čega na primjenu 3D printera u medicini otpada samo 11 milijuna dolara (1,6%). No, deseto-godišnje projekcije očekuju rast ove industrije na vrhove od 8,9 milijardi dolara dok će na medicinsku primjenu otpadati 1,9 milijardi dolara (21%).

Najveća prednost koju tehnologija 3D printanja u medicini pruža jest sloboda u stvaranju personaliziranih medicinskih proizvoda i opreme. Proizvodnja personaliziranih proizvoda i niska cijena do sada nisu išli zajedno, no 3D printer omogućava to jer su za proizvodnju, kao što je istaknuto,

3D printanje

Isprintani organi su još uvijek volumenom maleni i relativno jednostavne građe, često avaskularni, aneuralni, bez limfnog tkiva i šupljih, i njihova puna funkcionalnost očekuje se kad razina printanja dosegne razinu 150 – 200 mikrona

potrebni samo softver, printer i materijal. Tehnologija 3D printanja je idealna za male tvrtke koje imaju nizak proizvodni kapacitet i orijentirane su personaliziranoj proizvodnji. Prednost 3D printanja je i brzina proizvodnje, koja podrazumijeva izradu proizvoda unutar nekoliko sati.

Četiri su smjera u kojima se 3D printanje razvija: Bioprinting tkiva i organa, Personalizirani implantati i proteze, Vaskularne mreže organa te Personalizirani lijekovi.

3D printanje je ušlo u medicinu početkom 21. stoljeća te je prvu ulogu našlo u printanju zubnih implantata i ortopedskih pomagala. Moguće je printati i kiruršku opremu za kompleksne i rijetke operativne zahvate, a ovom tehnologijom već se printaju implantati za kralježnicu i zube. 3D tehnologija može reducirati nepotrebno bacanje resursa. Najjednostavniji primjer su doze lijekova u far-

maceutskoj industriji. Standardna gramaža za neki lijek je 100 mg, no postoje pacijenti kojima treba manja doza lijeka. Pomoću 3D printera se mogu izraditi personalizirane doze lijekova koje odgovaraju potrebama pacijenta a da pacijent ne „lomi“ tabletu kako bi uzeo dozu koja mu odgovara.

Još jedna prednost koju nude 3D tehnologija su *open source* portali na kojima stručnjaci mogu razmjenjivati datoteke (virtualne 3D crteže) i vršiti on-line konzultacije. Za razliku od znanstvenih časopisa, gdje istraživači moraju simulirati uvjete eksperimenata ovdje je moguće da jedan istraživač pošalje drugom sve podatke u datoteci preko portala. Jedan takav je *NIH 3D print exchange* portal.

Što očekujemo od 3D printanja u medicini?

Najnoviji znanstveni članci opisuju primjenu printera u

Učućnosti i etičke agnostike i probira

bacivali ženski fetus. Također, kod obitelji koje već imaju jedno ili više djece, ono oplodeno in vitro primjenom preimplantacijske dijagnostike moglo bi se izmijeniti tako da bude potencijalni davalac tkiva i time služi kao „spasonosna rezerva“ u slučaju bolesti već postojeće djece.

Genetičko plemstvo

U travnju 2015. svjetski mediji izvijestili su o pokusu kineskih znanstvenika koji su uz pomoć CRISPR/Casp 9 kompleksa uspješno modificirali DNA i uklonili gen za β -talasemiju. Istraživanje nije proteklo bez

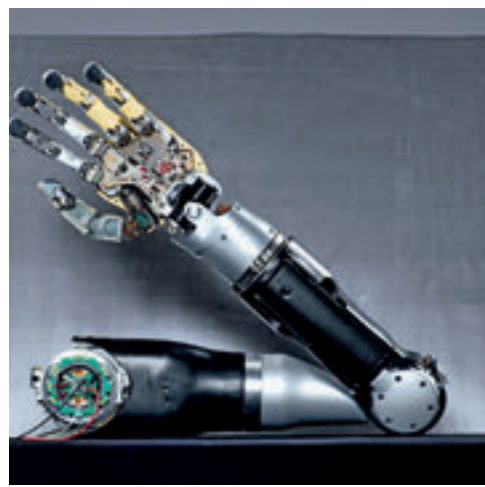
pogrešaka, no izazvalo je veliku pažnju kako znanstvene zajednice tako i laika koji su počeli zagovarati uvođenje pravila i restrikcija kojima bi se ovakvi postupci rezervirali isključivo za medicinske intervencije u slučaju vrlo teških anomalija.

Važno je napomenuti da brisanjem gena za neku bolest nije zajamčeno da se ta bolest tijekom života neće pojaviti. To pogotovo vrijedi za bolesti modernog čovjeka poput malignih bolesti, ateroskleroze, debljine, dijabetesa i drugih, kod kojih veliki utjecaj imaju stil života i okolišni čimbenici. Isto tako,

preimplantacijska dijagnostika ne može utjecati na pogreške u diobi koje se mogu javiti tijekom intrauterinog razvoja. S druge strane, iako možda i posjedujemo gen za neku nasljednu bolest, ona se uopće ne mora iskazati tijekom života pa osoba može doživjeti duboku i kvalitetnu starost usprkos genetskom zapisu u kojem mu je ta bolest predodređena.

Ukoliko nema već navedenih indikacija (dob, povijest bolesti), ove se dijagnostičke metode skupno naplaćuju. Ljudi boljeg imovinskog stanja mogli bi na svoju djecu prenositi ne samo materijalno bogatstvo nego i željene fenotipske karakteristike poput izgleda i karaktera što bi uzrokovalo raslojavanje društva ne samo na razini bogatstva nego i na novoj, genetičkoj razini i samim time razvoj genetičkog plemstva.

Na Lošinjskim danima bioetike već tradicionalno se organizira i Studentska bioetička radionica. Ove su godine na temu „Scenarij budućnosti“, studenti izložili čak 28 referata. Najveći broj izlaganja dolazi da filozofskih fakulteta, a sudjelovali su i studenti medicinskih, prirodno-matematičkih fakulteta i Fakulteta političkih znanosti, i to iz Zagreba, Rijeke, Osijeka, Beograda i Bačke Topole. O značaju tema i kvaliteti izlaganja govore tri teksta koja smo odabrali za objavljivanje u ovom broju Universitas. Tekstovi koje donosimo i odabirom problema, i vrijednosnom orijentacijom, i ozbiljnošću izlaganja ukazuju na visoku kvalitetu studentske bioetičke radionice u Lošnju.

Etičke implikacije unaprjeđenja ljudskog tijela umjetnim organima

dijelovima, dakle, dlanovima, stopalima, prstima...

Vječno srce?

Ali zašto stati kod sustava organa za kretanje? Zašto ne bismo iskoristili znanje i mogućnosti te otišli korak dalje? Prvo umjetno srce, napravljeno 1937. godine je bilo ugrađeno u psa, a nakog toga su uslijedile mnoge uspješne operacije na ljudima. Unatoč tomu, tek prije nekoliko godina smo svjedočili iznimnom napretku u području transplantacije srca. Srce, razvijeno i ugrađeno u Francuskoj 2013. godine, predstavlja svojevrsnu krunu dugotrajnih istraživanja i eksperimenta s potpunim umjetnim srcem, te se od prijašnjih modela razlikuje u nekoliko bitnih modifikacija od kojih je najbitnija da prilagođava količinu protoka krvi, zahvaljujući senzorima i mikroprocesorima koji se nalaze u njemu, a osim toga sadrži i neke biomaterijale, kao što je životinjsko tkivo, kako bi se postigla veća kompatibilnost s tijelom pacijenta. CARMAT, tvrtka koja je srce proizvela, procjenjuje ga na vrtoglavih 160 tisuća eura. Također, ta srca imaju pretpostavljen rok trajanja od 5 godina (230 milijuna otkucaja), ali postoji mogućnost da poboljšane verzije neće nikada prestati kucati. Umjetni udovi zasada ne mogu poprimiti sve delikatne funkcije pravih udova kao što su primjerice termoreceptija ili nježan dodir, ali samo je pitanje dana kad će moći.

Stvaramo li nadčovjeka?

Postavlja se pitanje, što se događa s umjetnim organom nakon smrti pacijenta? I tko odlučuje tome, tvrtka koja je organ proizvela, pacijent i/li pacijentova obitelj ili nepristrana treća strana? Hoće li to biti iste komisije koje i sada odlučuju tko će dobiti tudi organ nakon što osoba umre? Osim srca, usavršavaju se i drugi umjetni organi, kao pluća, mokraćni mjehur i pužnice. Tko bi trebao odlučiti o tome tko dobiva takav organ? Neki odabiri će biti očiti

i logični, ali što kada osoba pada u „sivu zonu“ kriterija? Tko će biti osobe koje će postavljati kriterije? Možemo li nekome zabraniti ugrađivanje umjetnog organa ako si osoba to može priuštiti, te iz kojih razloga? Zloupotreba i ilegalna trgovina organima su već prisutne u današnjem svijetu, te će savjesno i etičko postupanje sa umjetnim organima biti i više nego nužno. Mnogi organi će zasigurno premašivati svoje prvobitne funkcije (kao što je to slučaj s bioničkim rukama kod kojih se šaka može okrenuti za 360°, te je moguće podizanje značajno većeg tereta), pa se postavlja pitanje stvaramo li zapravo nadčovjeka?

Teške dvojbe

Situacije koje su se nekad činile nemogućima, danas su ne samo moguće, već i dostižne. Jer iako se mnogima superjunaci kao Iron Man čine kao zamisljivo obrađena znanstvena fantastika, činjenica je da se 'moglo bi biti' polako, ali sigurno pretvara u 'sve što nas čeka'. A sve to služi kao uvertira unajvažnija etička pitanje vezana za unaprjeđenje tijela umjetnim organima - smije li se dozvoliti zamjena zdravog, posve funkcionalnog uda ili organa umjetnim? Što kad neki bogati pojedinac poželi nove, tehnološki poboljšane, oči kojima će moći savršeno vidjeti u mraku ili uvećati sliku predmeta ili kraljika po volji?

Treba li takva tehnologija biti dostupna svima, ili rezervirana za posebne slučajeve? Također, tko bi točno bili ljudi, komisije ili udruge koje bi odlučivale o tome? Treba li takvo odlučivanje prepustiti vladi pojedine države, privatnim tvrtkama ili nekoj većoj organizaciji kao što su Ujedinjeni narodi? Kakve posljedice bi to imalo na društvo; bi li dovelo do produbljenja jaza između zemalja Prvog i Trećeg svijeta, ili bi došlo do razvoja novog, utopističkog društva? Bi li, u konačnici, svi ljudi mogli biti jednaki? I na kraju: može li nas bionika učiniti besmrtnima?

u medicini

izradi krvnih žila i vaskularnih mreža, tkiva i organa poput kostiju te kultura matičnih stanica. Sadašnje metode liječenja zatajivanja organa svode se na transplantaciju organa od donora. No, organa kronično nedostaje. U zadnje dvije godine Eurotransplant je zabilježio pad donora od 6,2% te ih je u 2013. bilo 1975. Dok, s druge strane broj pacijenata na listi čekanja za organ je rastao za 1,8% i za 2013. godinu iznosio 15292. Posao pronalaska donora

je kompleksan i jedna od najvećih prepreka je pronaći prikladnog darivatelja. Ovaj problem bi se mogao eliminirati korištenjem vlastitih matičnih stanica printanih pomoću 3D printera u organ koji pacijentu treba. Na taj način izbjegao bi se rizik odbacivanja organa, a dugotrajne imunosupresivne terapije postale bi suvišne. Eksperimentalno je potvrđen potencijal 3D printanja u domeni bioprintinga no isprintani organi su još uvijek volumenom maleni i re-

lativno jednostavne građe. Često su avaskularni, aneuradni, bez limfnog tkiva i šuplji, i njihova puna funkcionalnost očekuje se kad razina printanja dosegne razinu 150 – 200 mikrona. Preduvjet tomu je izrada precizne multistanične strukture s integriranim vaskularnim mrežama. Zaključno, iako pozitivni pokazatelji za ovu tehnologiju postoje, slijedi još dalek put do prvog funkcionalnog organa.

Pišu **EMINA HORVAT VELIĆ**
i **LUKA FOTAK**

Treba li buduća napredna bionička tehnologija biti dostupna svima, ili rezervirana za posebne slučajeve?

Bionika, znanost koja se bavi proučavanjem bioloških sustava i metoda te njihovom primjenom u mehaničkim sustavima i inženjerstvu, iz dana u dana napreduje. Unatoč tomu što su sva istraživanja u prvom redu usmjerena na pomoć i olakšanje života pacijenata, ona ipak impliciraju mnogo-brojna etička pitanja. Većina bioničkih eksperimenata fokusira se na produkciji i usavršavanju umjetnih udova, kao što su to primjerice umjetne potkoljenice za atletičare, koje na prvi pogled izgledaju malčice grubo ili pak nedorađeno, ali u potpunosti ispunjavaju svoju svrhu. Znanstvenici su dizajnirali i razne umjetne ruke koje bi se mogle opisati i riječju „robotske“, s obzirom na to da su izrađene od metalnih dijelova i gotovo bezbrojnih žica i vijaka. Naravno, ne pričamo samo o rukama i nogama, nego i svim njihovim

Prvi medicinski 3D printing u Hrvatskoj

Implantati i proteze mogu biti geometrijski dizajnirani pomoću RTG, MR ili CT digitalnih snimaka. Na taj način, unutar 24h, pacijent dobiva personalizirani implantat. Dosad su na ovaj način printani kralješci, zubi i umjetni kukovi. Ovim pristupom rješava se veliki nedostatak u traumatologiji, a to je broj proteza i njihove karakteristike koje ne odgovaraju svim pacijentima te se liječenje prolongira, a cijena liječenja povećava kako pacijent čeka „pravu“ protezu. Tvornički implantati nerijetko moraju biti ručno prilagođavani u operacijskoj dvorani da bi odgovarali pacijentu. Kostii imaju nepravilan oblik i vrlo je zahtjevno printati standardizirani implantat. No, 3D printerom stvaramo implantat po mjeri paci-

jenta. Istraživački tim s BIOMED Research Institute iz Belgije prvi je uspješno ugradio 3D printerom isprintani implantat čeljusti građen od titana. Tako je 2013. godine Oxford Performance Materials uspješno implanirao dio lubanje dizajniran i isprintan pomoću 3D printera. U Hrvatskoj, pionir 3D printanja je dr. sc. Sven Maričić s Tehničkog fakulteta Sveučilišta u Rijeci. On je 2013. godine izradio 3D anatomske model čeljusti pacijenta koji je riječkim kirurzima pomogao u planiranju složenog operativnog zahvata. Liječnici KBC-a „Sestre Milosrdnice“ iz Zagreba predvođeni prof. dr. sc. Robotom Kolundžićem su 2013. godine pacijentici ugradili dio zdjelice i kuk. Implantat je bio isprintan u Engleskoj, a ugrađen u Zagrebu.

publicistika

Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu

Vol. 52 br. 2, lipanj 2015.

Glavni i odgovorni urednik: prof. Arsen Bačić Uredništvo: Prof. Boris Buklijaš, član Prof. Duško Lozina, član Prof. Slavko Šimundić, član Doc. Vilma Bulat-Pezelj, član Prof. Željko Radić, tajnik redakcije. Međunarodno uredništvo prof. Kenneth S Gallant (director of Clinical Programs University of Idaho Legal Aid Clinic) prof.dr. hab. Jan Lopuski (Law Faculty University of Tourn-Poland) prof.dr. Joseph Marko(Institut Fur Offentliches Recht Graz-Austria) prof.dr.sc. Herwigg Roggemann (Freie Universität Berlin Deutschland)

Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu znanstveni je časopis za pravne i društvene znanosti s dugogodišnjom tradicijom. Prvi broj tiskan je nedugo nakon osnivanja pravnog studija u Splitu (1963.) te je kao godišnjak izlazio sve do 1991. Od tada Zbornik izlazi kontinuirano - do 1996. kao časopis s dva broja godišnje, a nadalje s četiri broja godišnje. Namijenjen je prije svega akademskoj zajednici, sucima, odvjetnicima te svim ostalim pravnim stručnjacima. Uz znanstvene i stručne radove u časopisu se objavljuju prijevodi i prikazi. Autori priloga većinom su nastavnici i suradnici splitskog Pravnog fakulteta kao i nastavnici drugih hrvatskih pravnih fakulteta, ali isto tako i znanstvenici iz srodnih područja. Posljednjih godina porastao je broj priloga iz inozemstva, a časopis ima i međunarodno uredništvo. Od 2008. godine Zbornik radova izlazi i u elektroničkom izdanju.

Broj 2. 2015. donosi

IZVORNI ZNANSTVENI ČLANCI

Marc Gjidara Općenito o pravu glasanja i o biračkom pravu iseljenstva; **Arsen Bačić, Mia Bašić:** Pokret Pravo i literatura i cilj narativne jurisprudencije; **Duško Lozina, Damir Juras:** Odgovornost za povredu službene odnosno radne dužnosti službenika i namještenika u lokalnoj i područnoj samoupravi u Republici Hrvatskoj; **Bosiljka Britvić Vetma, Boris Ljubanović:** Suradnja između nacionalnih upravnih sudova, Suda Europske unije i Europskog suda za zaštitu ljudskih prava u izvršavanju upravnosudskih odluka nakon Lisabonskog ugovora; **Nenad Đurđević:** Odmeravanje kazne zabrane učešća sportiste na takmičenjima zbog upotrebe dopinga – pravni značaj slučaja Marina Čilića.

PREGLEDNI ČLANCI

Mato Arlović: Međuodnos Ustavnog suda Republike Hrvatske i sudbene vlasti u Republici Hrvatskoj (str. 369 - 405); **Žaklina Harašić:** Autoritet i sud; **Andrijana Bilić:** Jednostrani raskid ugovora o radu između nogometaša i kluba bez opravdanog razloga; **Miodrag Mićović:** Transfer fudbalera; **Damir Primorac, Željka Primorac:** Pravni aspekt prijevara u kasko osiguranju jahti – plovila za sport i razonodu

STRUČNI RADOVI

Hervoje Jelić, Kornelija Miše Bobinac: Rješavanje sporova iz područja poreznog prava na upravnim sudovima i njihov doprinos pravnoj sigurnosti

IZLAGANJE SA SKUPA

Blanka Ivančić-Kačer, Davor Radić: Odgovornost za štetu kod dva slučaja ugovornog nogometnog sportskog prava

RECENZIJE, PRIKAZI

Mia Bašić
Ruthann Robson: Dressing constitutionally: Hierarchy, Sexuality, and Democracy from Our Hairstyles to Our Shoes, Cambridge University Press, 2012;
Joel I. Colón-Ríos: Weak Constitutionalism: Democratic legitimacy and the question of constituent power, Routledge, 2012.
Vedran Zlatić
Roger Masterman: The separation of powers in the contemporary constitution - Judicial Competence and Independence in the United Kingdom, Cambridge University Press, 2012;
Claudia E. Haupt: Religion-state relations in the United States and Germany, The Quest for Neutrality, Cambridge University Press, 2012;
Proportionality and the rule of law – Rights, Justification, Reasoning Ed. by: Grant Huscroft, Bradley W. Miller, Gregoire Webber Cambridge University Press, 2014.

Archaeologia Adriatica (2007).

Geoadria: glasilo Hrvatskoga geografskog društva Zadar i Odjela za geografiju Sveučilišta u Zadru = journal of the Croatian Geographic Society, Zadar and Department of Geography, University of Zadar (1996)

Medianali: međunarodni znanstveni časopis za pitanja medija, novinarstva, masovnog komuniciranja i odnosa s javnostima (2007).

Oeconomica Jadertina (2011).

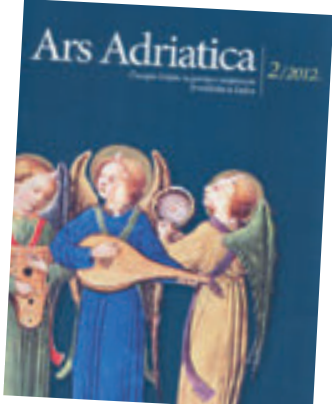
Sveučilišni godišnjak (2005).

Acta Iadertina: časopis Odjela za filozofiju, Odjela za pedagogiju i Odjela za sociologiju (2005).

Croatia et Slavica Iadertina (2005).

Ars Adriatica: časopis Odjela za povijest umjetnosti Sveučilišta u Zadru = journal of the Department of Art History University of Zadar (2011).

Liburna: međunarodni znanstveni časopis za kulturu, turizam i komuniciranje (2012).

Naše more: znanstveni časopis za more i pomorstvo (1919).

Miscellanea Hadriatica et Mediterranea (2013).

Libellarium: časopis za povijest pisane riječi, knjige i baštinskih ustanova = journal for the history of writing, books, and memory institutions (2008).

Znanstveni časopisi Sveučilišta u Dubrovniku i Zadru

Priredila: Margita MIRČETA ZAKARIJA

Nastojeći sustavno prezentirati relevantnu publicističku produkciju hrvatskih sveučilišta, nakon prikaza periodike Sveučilišta u Osijeku danas donosimo znanstvene časopise Sveučilišta u Dubrovniku i Zadru. Riječ je o popisu tiskanih časopisa koji je sastavljen prema podacima iz kataloga Sveučilišne knjižnice u Splitu i ne uključuje studentske, kao ni časopise koji se objavljuju isključivo u elektroničkom obliku. U zagradama je navedena prva godina izlazenja pojedinog časopisa. Nakon pregleda časopisa po hrvatskim sveučilištima, Universitas će, u suradnji s portalom HRČAK, nastojati kontinuirano prikazivati cjelokupnu recentnu časopisnu produkciju kod nas, a prema pojedinim znanstvenim područjima.

Ekonomska misao i praksa: časopis Sveučilišta u Dubrovniku = Economic thought and practice: periodical of the University of Dubrovnik (1992).

Hieronymus: časopis za romansku filologiju, klasičnu filologiju i onomastiku = commentarii romanicae classicae philologiae onomasticae fovendis (2009).

Zbornik Sveučilišta u Dubrovniku (2014).

Godišnjak Sveučilišta u Zadru (2005).

Magistra Iadertina (2006).

10. međunarodna konferencija društvenih znanosti na FFST-u

PIŠE
SANJA STANIĆ

U Splitu je od 11. do 14. lipnja održana 10. međunarodna konferencija društvenih znanosti, u organizaciji Common Ground Publishing (Chicago, SAD) i Odsjeka za sociologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Splitu. Održana je u prostorima Medicinskog fakulteta u Splitu, a Ured za znanost i međunarodnu suradnju Filozofskog fakulteta u Splitu pružio je administrativno-koordinatorsku potporu u organizaciji događaja čije je značenje prepoznato i od strane lokalne zajednice, posebno Splitsko-dalmatinske županije koja ga je financijski potpomogla.

U ime Common Ground Publishing konferenciju je otvorio i sudionike pozdravio Homer Stavely, profesor psihologije, emeritus na Keene State College, New Hampshire, SAD. U ime Filozofskog fakulteta pozdravni govor održao je dekan, prof. dr. Aleksandar Jakir, a sudionike su pozdravili i predstavnici Sveučilišta u Splitu, Grada i Županije.

Polazište i cilj

Moderno društvo suočeno je s brzim i naglim promjenama koje prožimaju sve njegove segmente. Posljedice tih utjecaja vidljive su na lokalnoj i globalnoj razini, mijenjajući svakidašnji život pojedinaca i velike socijalne agregate. Uloga društvenih znanosti od velikog je značenja u okolnostima intenzivnih socijalnih promjena. Više od drugih disciplina, društvene znanosti su u poziciji da prepoznaju promjene i probleme, razumiju, definiraju i objasne uzročno-posljedične veze, interpretiraju i ponude rješenja. Suradnja znanstvenika različitih orijentacija, iskustava, učenje od drugih disciplina i razvitak interdisciplinarnog odgovora omogućit će važan odgovor na izazove koje pružaju socijalne promjene kojima svjedočimo.

U tom kontekstu, cilj skupa bio je pridonijeti identifikaciji i razumijevanju različitih društvenih tema, s fokusom na socijalnu promjenu s kojom se susrećemo u različitim segmentima socijalnog svijeta. Konferencija je stoga obuhvatala široki raspon tema koje se mogu razmatrati na lokalnoj i globalnoj razini, kroz prizmu društvenih znanosti uz interdisciplinarni pristup, a unutar područja kulturalnih studija, obrazovanja, okoliša i održivosti, politike, komunikacije, globalizacije, društvenih i studija zajednice.

Svoje je radove predstavilo više od 200 znanstvenika, sa svih kontinenata i dijelova svijeta: Velika Britanija, SAD, Kanada, Australija, Novi Zeland, Kina, Japan, Tajland, Izrael, In-

Cilj skupa bio je pridonijeti identifikaciji i razumijevanju različitih društvenih tema, s fokusom na socijalnu promjenu

Common Ground Publishing

Common Ground Publishing osnovan je 1984. godine s ciljem izgradnje nove vrste zajednica znanja, s integriranim programom djelovanja koji uključuje međunarodne konferencije, znanstvene časopise, serije knjiga i on-line prostore za dijalog, koristeći inovativni softver za društvene znanosti. Središnje točke istraživanja su održivost, raznolikost, učenje, budućnost humanističkih studija, priroda interdisciplinarnosti, mjesto umjetnosti u društvu, povezanost tehnologija sa znanjem, mijenjanje uloga sveučilišta u društvu, s polaznom tezom kako sva ova pitanja zahtijevaju interdisciplinarna promišljanja, globalne razgovore i kros-institucionalnu intelektualnu suradnju. U Savjetodavnom odboru za društvene znanosti, kao trajnom konzultativnom tijelu Common Grounda, stalne članice s Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Splitu su prof. dr. sc. Sanja Stanić, prof. dr. sc. Ivana Batarelo Kokić, te doc. dr. sc. Andreja Bubić.

Sudionici konferencije - Sveučilište u Splitu

Andreja Bubić, Ana Sušac, Marijan Palmović: *Kako neuroznanost utječe na moderne društvene znanosti: slučaj obrazovne neuroznanosti*
Ina Reić Ercegovac, Tea Gutović, Renata Relja: *Kvaliteta života profesionalnih glazbenika u Splitskoj županiji*
Antonela Pivac: *Utjecaj pučke književnosti na umjetničke tekstove mediteranskih autora: humor, ironija i satira u borbi protiv društvenih nerazmjera*
Ivana Batarelo Kokić, Antonia Radeljak: *Sudjelovanje adolescenata u obiteljskim slobodnim aktivnostima*
Nikša Alfrević, Marita Brčić Kuljiš: *Vrijednosne orijentacije i percepcija društvene pravednosti među studentima društveno-humanističkih znanosti i studentima ekonomije u Hrvatskoj*
Marin Spetić, Sanja Stanić, Ivanka Buzov: *Vodeni otisak pojedince: skrivena dimenzija održivosti*
Sanja Stanić, Gorana Bulović: *Šalica kave: prostorni i socijalni aspekti*
Šime Pilić, Zvonimir Parać: *Generacijske sličnosti i razlike u čitalačkim navikama*
Gordana Galić Kakkonen: *Svjetska književnost u suvremenom društvu*
Berislav Žarnić: *Kolektivna intencionalnost i društveni oblici komunikacije: socijalna logika komunikacije*
Zorana Šuljug Vučica, Magdalena Nigoević, Marija Lončar: *Analiza prikaza tijela i tekstualnih poruka u lifestyle časopisima*
Vlaho Kovačević, Lovre Bilić, Marin Spetić: *Pučka religija u životu studenata Splita*
Renata Relja, Toni Popović, Vicko Tomić: *Održivost tradicije u Dalmatinskoj zagori putem ruralnog turizma i zelenog poduzetništva*
Gabriela Bašić: *Je li argumentacija (samo) konvencija?*
Joško Božanić: *Baština i baštiniči*
Eni Buljubašić: *Nostalgija i identitet u klapskom izričaju*

dija, Južnoafrička Republika, Južna Koreja, Kuvajt, Tajvan, Meksiko, Finska, Irska, Nizozemska, Njemačka, Austrija, Italija, Španjolska, Latvija, Litva, Nigerija, Brazil, Singapur, Alžir, Sirija, Poljska, Češka, Grčka, Albanija, Turska...

Neformalne sesije i susreti sudionika

Izuzev tematskih prezentacija, rad konferencije odvijao se kroz “Garden Conversations”, neformalne sesije koje su omogućile sudionicima da se susretnu i razgovaraju s plenarnim govornicima. “Talking circles” su održani prvog dana u vidu mogućnosti susretanja sudionika koji imaju slične znanstvene i istraživačke interese. Sudionici se okupljaju u grupe na temelju svojih područja i uključuju u širu raspravu o temama koje drže važnima za znanstvenu zajednicu. Drugi krug se održao završnog dana, kada je grupa raspravljala promjene u svojim perspektivama i nova razumijevanja kao rezultat i na temelju iskustva konferencije. Najveći dio radova održan je putem “klasičnog” oblika rada kroz tematske prezentacije, na određene teme uz diskusiju. Rad se odvijao i kroz kolokvije, forumske rasprave, radionice, a održano je i 11 poster-prezentacija.

Plenarni govornici bili su dr. sc. Ivo Josipović sa Zagrebačkog sveučilišta, dr. sc. Vjeran Katunarić sa Zadarskog sveučilišta, Jose Morillo-Velarde Serrano sa Sveučilišta u Cordobi, Španjolska, te dr. sc. Jasminka Lažnjak, predsjednica Hrvatskog sociološkog društva, Zagrebačko sveučilište.

Splitskoje sveučilište bilo zastupljeno sa 16 izlaganja (31 autor). Studenti diplomskog studija sociologije na Filozofskom fakultetu u Splitu, Tea Gutović, Marin Spetić i Teuta Stipišić, dobitnici nagrade Graduate Scholar Award, koju Common Ground dodjeljuje uspješnim studentima, bili su zaduženi za vođenje konferencijskih sesija, predstavljanje govornika i moderiranje rasprava.

sveučilišni život

SVEUČILIŠTE U SPLITU
PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKI FAKULTET
Raspisuje

NATJEČAJ

A) za izbor u znanstveno-nastavno zvanje i na radno mjesto:
1. docenta za znanstveno područje prirodnih znanosti, polje matematika, na neodređeno vrijeme s punim radnim vremenom-jedan izvršitelj (m/ž);

Uvjeti pod A)1.:
- doktorat iz polja matematike
- istraživač R2 razine sa stupnjem karijere od 4-10 godina iskustva u istraživanju
- poželjno radno iskustvo u održavanju nastave na preddiplomskim i diplomskim sveučilišnim studijima matematike
- poželjno područje istraživanja u algebri

2. docenta, za znanstveno područje tehničkih znanosti, polje strojarstvo, na neodređeno vrijeme s punim radnim vremenom-jedan izvršitelj (m/ž);

Uvjeti pod A)2.:
- doktorat iz polja strojarstva
- istraživač R2 razine sa stupnjem karijere od 4-10 godina iskustva u istraživanju
- poželjno radno iskustvo u održavanju nastave iz predmeta strojarstva, na preddiplomskim i diplomskim sveučilišnim studijima
- poželjno područje istraživanja – opće strojarstvo (konstrukcije)

3. docenta, za znanstveno područje tehničkih znanosti, polje računarstvo, na određeno vrijeme s punim radnim vremenom, do povratka zaposlenika s položaja prorektora-jedan izvršitelj (m/ž);

Uvjeti pod A)3.:
- doktorat iz polja računarstva ili elektrotehnike ili matematike
- istraživač R2 razine sa stupnjem karijere od 4-10 godina iskustva u istraživanju
- poželjno radno iskustvo u održavanju nastave na preddiplomskim i diplomskim sveučilišnim studijima informatike/računarstva
- poželjno područje istraživanja: umjetna inteligencija, računalni vid, modeliranje i simulacije

B) za izbor suradnika u naslovno suradničko zvanje asistent, za znanstveno područje tehničkih znanosti, polje računarstvo (bez zasnivanja radnog odnosa)-jedan izvršitelj (m/ž);

Pristupnici koji se javljaju na natječaj moraju ispunjavati opće uvjete propisane Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 2/07-Odluka USRH, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14-Odluka USRH), a pristupnici pod točkama A) 1., 2. i 3. i uvjete iz Odluke Rektorskog zbora o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti (NN 106/06) te o svemu dužni dostaviti odgovarajuće dokaze.

Pristupnici pod točkama A) 1., 2. i 3. uz prijavu prilažu: životopis, dokaz o državljanstvu, a strani državljani dužni su priložiti i dokaz o poznavanju hrvatskog jezika (napredna razina), dokaz o odgovarajućoj stručnoj spremi iz koje se može utvrditi da pristupnik ispunjava uvjete za izbor u odgovarajuće zvanje i radno mjesto, rješenje o priznavanju inozemne obrazovne kvalifikacije za one pristupnike koji su kvalifikaciju stekli u inozemstvu, bibliografiju te podatke o znanstvenoj, nastavnoj i stručnoj djelatnosti (životopis te bibliografiju s podacima o znanstvenoj, nastavnoj i stručnoj djelatnosti, potrebno je dostaviti i na CD-u), dokaz o navedenim poželjnim iskustvima u radu.

Pristupnici pod B) uz prijavu prilažu: životopis, dokaz o stečenoj odgovarajućoj stručnoj spremi, prijepis ocjena s prosjekom, dokaz o državljanstvu, a strani državljani dužni su priložiti i dokaz o poznavanju hrvatskog jezika (napredna razina).

Prijave se dostavljaju u roku od 30 dana od objave natječaja u Narodnim novinama, na adresu: Sveučilište u Splitu, Prirodoslovno-matematički fakultet, Teslina 12, 21 000 Split.

Nepravovremene i nepotpune prijave neće se razmatrati niti će se podноситelji nepotpunih prijava pozivati na dopunu prijave. O rezultatima natječaja pristupnici će biti obaviješteni u zakonskom roku.

SVEUČILIŠTE U SPLITU
PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKI FAKULTET
Objavljuje

PONIŠTENJE NATJEČAJA

objavljenog u Narodnim novinama br. 24/2015, Slobodnoj Dalmaciji i web stranici Fakulteta dana 4. ožujka 2015., te na službenom internet-skom portalu za radna mjesta Europskog istraživačkog prostora dana 7. ožujka 2015. god., za izbor jednoga nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje i radno mjesto docenta, za znanstveno područje prirodnih znanosti, polje matematika, grana algebra.

sveučilišni život

Proslava 55. obljetnice FESB-a

Piše:
DAMIR ŠARAC

Svečanom sjednicom u petak 29. svibnja prigodno je obilježena 55. obljetnica osnutka Fakulteta elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Splitu (FESB).

Uz domaćine dekana izv. prof. dr. sc. Srdjana Podruga, te prodekane prof. dr. sc. Dragana Poljaka, doc. dr. sc. Joška Radića i doc. dr. sc. Damira Lelasa, svečanosti su prisustvovali prof. dr. sc. Šimun Andelinović, rektor Sveučilišta s prorektorima, prof. dr. sc. Rosandom Mulić i prof. dr. sc. Alenom Soldom, komodor Petar Stipanović, zapovjednik Hrvatske ratne mornarice, Zlatko Ževrnja, splitsko-dalmatinski župan, Siniša Kuko, pročelnik Službe za kulturu, umjetnost i staru gradsku jezgru u Gradu Splitu, čelnici sastavnica Sveučilišta u Splitu te srodnih tehničkih fakulteta iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine.

Rektor Andelinović je istaknuo kako je FESB sastavnica Sveučilišta koja je uključena u rad svih centara izvrsnosti te u brojnim međunarodnim projektima, kao što je CERN. Također je naglasio važnost povezivanja struke i znanosti, odnosno jačanja suradnje s gospodarstvom. U tom smislu je kazao kako su djelatnici ove sastavnice sudjelovali u izradi svih dokumenata vezanih za projekt postakademskog zapošljavanja studenata.

FESB je dao veliki obol u razvoju Sveučilišta, a i dalje ćemo zajedno raditi na novim projektima. Primjerice na uspostavljanju Računskog sveučilišnog centra, koji će objediniti softverska i hardverska rješenja te razvijati original-

na rješenja za sve sastavnice Sveučilišta – kazao je rektor Andelinović, zaželjvši FESB-u da zadrži svoju svježinu i polet te da svojim iskustvom pomogne razvoj drugih sastavnica.

Izviješće o radu u protekloj godini podnio je dekan FESB-a izv. prof. dr. sc. Srdjan Podrug, koji se kroz prezentaciju osvrnuo na brojne aktivnosti u protekloj godini te na uspjehe profesora i studenata.

U posljednjih godinu dana na FESB-u je 10 djelatnika steklo doktorat znanosti, 25 mladih ljudi je zaposleno iz drugih izvora financiranja, od čega je 6 asistenata zaposleno iz sredstava Fakulteta – kazao je dekan Podrug kazavši kako će se uskoro raspisati i novi natječaj, što ovoj sastavnici garantira svijetlu budućnost. Na FESB-u ove akademske godine studira 2379 studenata, a diplomu ih je steklo 630.

Dekan Podrug posebno je istaknuo uspjehe i nagrade

studenata u znanosti i sportu, kazavši kako Uprava svesrdno pomaže njihov angažman i entuzijazam. Uz to, osvrnuo se i na protekle četiri godine svog mandata u kojima su izrađeni brojni strateški dokumenti, ostvarena je suradnja s brojnim tvrtkama te ulaganja u infrastrukturu. Ipak, dekan je najvrednijim ocijenio ulaganje u najbolje mlade ljude poručivši kako je sve rađeno upravo zbog njih.

Proslava Dana Fakulteta bila je prigoda da se daruju zaslužni studenti, studentske udruge, doktorandi i poslijedoktorandi, srednje škole, tvrtka i umirovljeni djelatnici.

Pohvalnice za najuspješnijeg studenta na studiju dobili su: diplomski studij -Automatika i sustavi: Ivana Klisura, Elektronika i računalno inženjerstvo: Željana Nejašmić, Elektrotehnika: Petra Odžak, Komunikacijska i informacijska tehnologija: Marija

Bilobrk, Računarstvo: Josip Bojčić, Strojarsvo: Petra Bagavac, Industrijsko inženjerstvo: Maša Bulatović.

Preddiplomski studij - Elektrotehnika i informacijska tehnologija: Josip Labrović, Računarstvo: Marijan Barišin i Zrinka Fiamengo, Strojarsvo: Denis Plavljanić, Industrijsko inženjerstvo: Josip Topčić,

Stručni studij - Elektrotehnika: Luka Zečević i Računarstvo: Ante Banovac.

Dr. sc. Petar Šolić dobio je pohvalnicu u kategoriji doktorandi i poslijedoktorandi, a zahvalnice su uručene sljedećim školama: III. gimnaziji Split, Elektrotehničkoj školi Split, Gimnaziji dr. Mate Ujevića Imotski i Tehničkoj školi Šibenik.

Ove godine prvi put je dodijeljena nagrada “Hrvoje Dujmić”, u spomen na prerano preminulog profesora Fakulteta, dugogodišnjeg člana Hrvatske gorske službe spašavanja, alpinista, speleologa, voditelja i sudionika brojnih ekspedicija i akcija spašavanja. Nagradom se odaje priznanje studentima i djelatnicima Fakulteta koji su svojim djelima od opće društvene koristi inspirirali druge, pokazali iznimnu ljudskost ili učinili nešto zbog čega su primjer drugima. U kategoriji zaposlenika nagradu je dobio Marko Matijević, a u kategoriji studenata Zrinka Fiamengo.

Umirovljeni djelatnici prof. dr. sc. Slobodan Marko Beroš, prof. dr. sc. Branimir Jajac, Anđelka Kulišić, prof. dr. sc. Roko Markovina, prof. dr. sc. Ivan Medić i prof. dr. sc. Stanko Milun dobili su zahvalnice.

U glazbenom dijelu programa nastupilo je mješovito pjevačko društvo “Mirta”.

‘Europa regija i Mediteran. Kamo ide Hrvatska?’

Započele su prijave za sudjelovanje na znanstvenoj konferenciji Europa regija i Mediteran. Kamo ide Hrvatska? koja će se u organizaciji Filozofskog fakulteta (Split), Instituta za europske i globalizacijske studije (Zagreb), Pravnog fakulteta (Split) i Instituta za migracije i narodnost (Zagreb) održati 23. listopada 2015. godine u prostorima Filozofskog fakulteta u Splitu. Krajnji rok za prijavu izlaganja je 15. rujna 2015. godine.

Cilj skupa je okupiti eminentne stručnjake u području politoloških i povijesnih znanosti za potrebe definiranja proaktivne politike Hrvatske kao članice EU-a u odnosu na aktualnu problematiku Mediterana. Na skup su pozvani sveučilišni profesori i znanstvenici iz Hrvatske i drugih europskih i mediteranskih zemalja, predstavnici Ministarstva vanjskih poslova RH, veleposlanici europskih i mediteranskih zemalja u RH i novinari. Konačni program konferencije bit će sastavljen po prijavi sudionika i poslan svim sudionicima.

Izložba Progres 1

U petak 12. lipnja u Maloj galeriji Muzeja grada Splita otvorenjem izložbe Progres 1, studenta završne godine preddiplomskog studija slikarstva Josipa Šurlina, započeo je Progres, novi projekt Umjetničke akademije Sveučilišta u Splitu i Muzeja grada Splita. Cilj projekta je ostvarivanje međuinstitucionalne suradnje, razmjene iskustava, iznošenje novih ideja i spoznaja unutar suvremene umjetnosti, te razvijanju kompetencija pri ostvarivanju izložbi. Većina studenata ovim projektom prvi put stječe iskustvo samostalnog izlaganja koje podrazumijeva sveobuhvatan i raznovrstan angažman. U ovom ciklusu Progres izlažu Josip Šurlin (12. lipnja), Ante Duraković (19. lipnja), Petra Lizde, Iva Džaja (26. lipnja) i Nina Dajak (3. srpnja). Pisanje predgovora izložbama preuzeli su Anđelko Mihanović (kustos izložbe) i Petra Dajak, studenti s Odsjeka za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta u Splitu.

ANĐELKO MIHANOVIĆ

SVEUČILIŠTE U SPLITU FAKULTET GRAĐEVINARSTVA, ARHITEKTURE I GEODEZIJE

RASPISUJE NATJEČAJ

1. za radno mjesto i. vrste, stručni suradnik – suradnik ovlaštenog inženjera građevinarstva
- 1 izvršitelj, na određeno vrijeme
na natječaj se mogu javiti osobe oba spola.
prijave se podnose tajništvu fakulteta osobno ili poštom u roku od 8 dana od dana objave natječaja, na adresu: fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije u Splitu, ulica matice hrvatske 15, s naznakom - za natječaj.
pristupnici koji se prijave na natječaj pod 1. moraju imati:
-akademski naziv diplomiranog inženjera građevinarstva odnosno magistra inženjera građevinarstva
-radno iskustvo vezano uz prijave građevinskih projekata sufinanciranih iz eu sredstava.
uz prijavu na natječaj treba u 2 primjerka priložiti:
-životopis
-presliku diplome
-presliku domovnice
-prijepis ocjena
osobe koje podnesu nepotpune i nepravodobne prijave ne smatraju se kandidatima prijavljenim na natječaj.
2. za zapošljavanje projektnog/u asistenta/icu za rad na projektu „razvoj visokoobrazovnih standarda zanimanja i standarda kvalifikacija za područje održive i zelene gradnje uz razvoj novog sveučilišnog diplomskog programa održive i zelene gradnje s naglaskom na mediteransko područje“ na određeno vrijeme. radno mjesto s punim radnim vremenom je financirano iz europskog socijalnog fonda - operativnog programa „razvoj ljudskih potencijala“ 2007. – 2013.
opis radnog mjesta:
projektzni asistent/ica bit će zadužen/a za kompletno administriranje projekta, projektno izvješćivanje (financijsko i narativno), planiranje događanja i putovanja na projektu, komunikaciju s projektnim partnerima. Uvjeti: vss, aktivno znanje engleskog jezika, poznavanje rada na računalu te najmanje jedna godina iskustva u provedbi i/ili pripremi projekata iz fondova eu.
Dodatni uvjeti: prethodno iskustvo rada u timu; izražene organizacijske i komunikacijske vještine; visoki stupanj odgovornosti i samostalnosti u radu; proaktivan pristup rješavanju izazova.
uz životopis na hrvatskom jeziku obavezno priložiti i motivacijsko pismo u kojem će naznačiti svoje dosadašnje iskustvo u radu na projektima i motivaciju za rad na ovom projektu. rok za podnošenje prijave elektronskim putem je 27.06.2015. u 12 sati. nepotpune i nepravovremene prijave neće se razmatrati. prijave se šalju isključivo e-mail-om uz skenirane dokumente na e-mail adresu: <a>maja.loncar@gradst.hr s naznakom “održiva i zelena gradnja - za natječaj”. po zatvaranju natječaja samo odabrani kandidati bit će pozvani na intervju. o rezultatima natječaja kandidati će biti obaviješteni pisanim elektronskim putem do 07.07.2015.

Priopćenje za javnost sa sastanka koordinacije šest tehničkih fakulteta

Dekani šest fakulteta elektrotehnike, strojarstva, računarstva i brodogradnje u Hrvatskoj na koordinacijskom sastanku održanom u Osijeku, 14. svibnja 2015. godine, razmatrali su trenutačnu situaciju u visokome obrazovanju, znanosti, prijavi projekata i daljnjem razvoju mobilnosti studenata, istraživača i nastavnika.

Priopćenje za javnost prenosimo u cijelosti:
„Dekani šest fakulteta elektrotehnike, strojarstva, računarstva i brodogradnje u Hrvatskoj na koordinacijskom sastanku održanom u Osijeku, 14. svibnja 2015. godine, razmatrali su trenutačnu situaciju u visokome obrazovanju, znanosti, prijavi projekata i daljnjem razvoju mobilnosti studenata,

istraživača i nastavnika. Dekani su podržali prepoznatost i važnost daljnjeg razvoja područja STEM, a posebno tehničkih znanosti, u kontekstu prihvaćene Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije. Strategija daje snažan poticaj razvoju sustava obrazovanja, znanosti i tehnologije za što je nužno osigurati značajno povećanje ulaganja u hrvatska istraživanja i razvoj, kako bismo što prije mogli uhvatiti korak s europskim obrazovnim i istraživačkim prostorom.

U tom smislu dekan pozivaju sve nadležne institucije na potrebu povećanja proračunskog udjela i osiguravanja potrebnih sredstava za istraživanja, posebno onih razvojnih i primijenjenih u području pri-

rodnih i tehničkih znanosti, koja će zasigurno pridonijeti značajnom povećanju konkurentnosti hrvatskoga gospodarstva.

To se prije svega odnosi na daljnje jačanje kadrovskih i prostornih kapaciteta, što je nužan preduvjet za daljnje povećanje broja studenata koji studiraju i završavaju studije u tehničkom području. Višegodišnji izostanak zapošljavanja doveo je do stagnacije i urušavanja dostignute razine kvalitete znanstvenih istraživanja i obrazovanja inženjera, a materijalni resursi nedostadni su za nabavu nužne suvremene laboratorijske opreme. Ono što posebno zabrinjava jest izostanak zapošljavanja novih asistenata i znanstvenih novaka, a ne-

mogućnost napredovanja mladih doktora znanosti dovodi do značajnog odljeva najkvalitetnijih kadrova iz Hrvatske. Zajedničkom izjavom koordinacija dekana izražava spremnost stavljanja na raspolaganje svih raspoloživih kapaciteta kako bi se osigurao daljnji razvoj i jačanje studija u području elektrotehnike, računarstva, strojarstva i brodogradnje, osiguravajući pri tome kvalitetan kadar za daljnje jačanje hrvatskoga gospodarstva.“

Prof. Mislav Grgić, FER Zagreb, Prof. Zvonimir Guzović, FSB Zagreb Prof. Drago Žagar, EF Osijek, Izv. prof. Srdjan Podrug, FESB Split, Prof. Goran Turkalj, TF Rijeka, Prof. Ivan Sama, SF Slavonski Brod